

Praksisplan for Fysioterapi

Region Nordjylland

2010

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2
Indledning.....	3
Baggrund for praksisplanen	4
Fysioterapi i Nordjylland.....	7
Fysioterapi i Praksissektoren	24
Fysioterapi i kommunerne.....	27
Kommunegennemgang.....	31
Frederikshavn Kommune	32
Hjørring Kommune	36
Brønderslev Kommune.....	40
Jammerbugt Kommune	44
Thisted Kommune	48
Morsø Kommune	52
Læsø Kommune.....	55
Aalborg Kommune.....	58
Vesthimmerland Kommune	62
Rebild Kommune	66
Mariagerfjord Kommune.....	69
Rammer for fysioterapien.....	73
Udfordringer og anbefalinger	76
Bilag	80
A. Kommissorium for praksisplanen.....	81
B. Diagnoseliste for den vederlagsfrie fysioterapi pr. 2008.....	83
C. Klinikfaciliteter i praksis.....	86
D. Andre fysioterapeutiske aktiviteter.....	87
E. Cases vedr. fysioterapeutisk behandling og træning.....	91
F. Spørgeskema til Praksissektoren.	95
Praksisplan for fysioterapiområdet	95
G. Spørgeskema til kommunerne.	103
H. Supplerende spørgeskema til kommunerne.....	107

Indledning

Denne praksisplan for fysioterapi er udarbejdet i et samarbejde mellem Region Nordjylland, de nordjyske kommuner samt repræsentanter for de praktiserende fysioterapeuter i regionen.

Praksisplanlægningen foretages med henblik på i fornødent omfang at sikre koordinering og samordning af den fysioterapeutiske betjening i alle områder i regionen og udarbejdes i fornødent omfang under hensyntagen til andre sociale og sundhedsmæssige foranstaltninger, samt den regionale og kommunale økonomi. Praksisplanlægningen har endvidere som intention at bidrage til kontinuitet på området og være et redskab for smidig tilrettelæggelse, udvikling og samarbejde mellem praksissektoren og den kommunale sektor, sammenhæng i de forskellige patientforløb, kvalitet i den fysioterapeutiske behandling mv.

Baggrund for praksisplanen

I det følgende gives en beskrivelse af lovgrundlaget for praksisplanen, overenskomsternes dækningsområde samt en beskrivelse af fysioterapi, samt hvad de enkelte fysioterapispecialer dækker over mv.

Lovgrundlaget

Myndighedsansvaret for den almene fysioterapi med tilskud (speciale 51) – herefter betegnet som almen fysioterapi er placeret hos Regionerne. Kommunerne overtog, som følge af en lovændring af Sundhedslovens § 140a, myndighedsansvaret for den vederlagsfrie fysioterapi (speciale 62) – herefter betegnet som vederlagsfri fysioterapi, samt ridefysioterapi pr. 1. august 2008. Formålet med flytningen af myndighedsansvaret for den vederlagsfrie fysioterapi til kommunerne er at skabe en sammenhængende og effektiv opgaveløsning i forhold til personer med varigt nedsat fysisk funktionsevne, som er klar og gennemskuelig for borgeren. Samtidig er formålet også at styrke kvaliteten og opnå en bedre anvendelse af ressourcerne.

Baggrunden for denne lovændring var et forlig mellem Regeringen og Dansk Folkeparti pr. 1. april 2007.

Forliget betød,

- 1) At der blev indført en ny patientgruppe på det vederlagsfrie område kaldet patientgruppen med progredierende lidelser.
- 2) Et ønske om at samle ansvaret for trænings- og behandlingstilbud til mennesker med handicap i kommunalt regi.
- 3) Patienterne i den vederlagsfrie gruppe fik frit valg mellem de til overenskomsten tilmeldte fysioterapeuter og et eventuelt kommunal tilbud.

Efter Sundhedsloven er det således regioner og kommuners ansvar at yde helt eller delvis betalt fysioterapi i praksissektoren. Den nærmere regulering sker via overenskomst indgået mellem RLTN og Danske Fysioterapeuter.

Landsoverenskomsterne

Der er indgået overenskomster for almen fysioterapi og vederlagsfri fysioterapi mellem Regionernes Lønnings- og Takstnævn (RLTN) og Danske Fysioterapeuter. Overenskomsterne er landsdækkende.

I overenskomstens § 10, stk. 1 (overenskomst for almen fysioterapi) vedrørende praksisplanlægning fremgår det, at: *Regionen og kommunerne i regionen udarbejder en fælles plan for tilrettelæggelsen af den fremtidige fysioterapeutiske betjening i regionen. Planen danner grundlag for beslutning om de overenskomstmæssige forhold vedrørende den fysioterapeutiske kapacitet.*

Det fremgår endvidere i § 10, stk. 2, at: *Praksisplanlægningen foretages med henblik på i fornødent omfang at sikre koordinering og samordning af den fysioterapeutiske betjening i alle områder i regionen og udarbejdes i fornødent omfang under hensyntagen til andre sociale og sundhedsmæssige foranstaltninger, samt den regionale og kommunale økonomi.*

Praksisplanen udarbejdes på grundlag af en beskrivelse af den eksisterende kapacitet i fysioterapeutpraksis i alle områder i regionen, beskrivelse af de kommunale tilbud vedrørende vederlagsfri fysioterapi samt en ydelsesoversigt over præsterede ydelser fordelt på fysioterapeutpraksis i regionen og på kommuneniveau.

I overenskomsterne for almen- og vederlagsfri fysioterapi er betingelserne for at modtage/yde fysioterapi i fysioterapipraksis fastlagt. Dette er gennemgået i de følgende afsnit.

Fysioterapeutisk behandling

Indenfor almen og vederlagsfri fysioterapi kan der ydes følgende behandlinger:

- fysioterapeutisk undersøgelse.
- biomekanisk bevægelsesterapi.
- neurofysioterapi.
- psykomotorisk bevægelsesterapi.
- ADL-funktionstræning.
- kompenserende behandling.

UDKAST

- lungefysioterapi.
- ødembehandling.
- manuel behandling.
- apparaturbehandling.
- information og vejledning.

Almen fysioterapi

Borgere i sikringsgruppe 1 og 2 (i det omfang det er fastsat i de enkelte bestemmelser) er berettigede til fysioterapeutisk behandling i henhold til landsoverenskomsten om almen fysioterapi fra august 2008.

Patienter der modtager almen fysioterapi har en egenbetaling på 60,7 %. Forudsætningen for at få sygesikringstilskud er at patienten skal have en lægehenvielse fra en almen praktiserende læge eller speciallæge. Henvielsen til den fysioterapeutiske behandling skal ske på en dertil indrettet henvielsesblanket. Henvielsesblanketten skal indeholde oplysninger om diagnose. Desuden kan der anføres den ønskede behandlingsart og omfang.

Der kan foretages ændringer i den ordinerede behandling efter aftale mellem den henviende læge og den udførende fysioterapeut. Fysioterapeuten skal anføre de aftalte ændringer i patientens journal.

Vederlagsfri fysioterapi

Den vederlagsfrie fysioterapi omfatter pr. 1. august 2008 to specifikke grupper patienter, som kan benytte sig af vederlagsfri fysioterapi. Den første gruppe omfatter personer med varigt fysisk handicap, mens den anden gruppe omfatter personer med funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom.

For patienter tilknyttet vederlagsfri fysioterapi gælder det, at kommunen dækker 100 % af honoraret.

Ordningen vedrørende vederlagsfri fysioterapi omfatter en afgrænset gruppe af personer med sygdomme og tilstande inden for følgende fire hoveddiagnosegrupper (Sundhedsstyrelsens vejledning om adgang til vederlagsfri fysioterapi, 2008):

1. Medfødte eller arvelige lidelser.
2. Erhvervede neurologiske sygdomme.
3. Fysiske handicap som følge af ulykke.
4. Nedsættelse af led og/eller muskelfunktion som følge af inflammatoriske gigtsygdomme.

Målsætningerne for den vederlagsfrie fysioterapi er at:

- give adgang til fysioterapi for at forbedre, vedligeholde og forhale forringelse af funktioner hos voksne og børn med et varigt svært fysisk handicap eller en funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom.
- etablere fysioterapi i form af holdtræning i dertil egnede lokaler/bassiner/-institutioner efter nærmere bestemmelser.
- give adgang til fysioterapi for personer med progressive sygdomme tidligt i sygdomsforløbet.

Det er en betingelse, at der foreligger en lægehenvielse til vederlagsfri fysioterapi.

Henvielsesblanketten, der skal anvendes i denne sammenhæng, skal indeholde oplysninger om patientens diagnose(r), som er omfattet af diagnoselisten (se vejledning om adgang til vederlagsfri fysioterapi 2008 – Sundhedsstyrelsen). Desuden kan der anføres den ønskede behandlingsart og omfang.

Henvielsen gælder 12 måneder og kan ved et dokumenteret behov fornyes for yderligere 12 måneder. Ved udløbet af henvielsen skal fysioterapeuten udarbejde en statusredegørelse i samarbejde med patienten. Denne statusredegørelse videregives til patientens læge, som herefter vurderer om, der er behov for yderligere fysioterapeutisk behandling eller anden relevant behandling.

For begge patientgrupper gælder det, at træning i forhold til patientens sygdom og tilstand i videst muligt omfang skal foregå på hold.

Nærmere om den første patientgruppe med varigt fysisk handicap gælder det, at de kan få henvielse til holdtræning eller højst 20 individuelle behandlinger, som kan supplere eller helt erstatte holdtræning. Hvis der er behov for mere end 20 individuelle behandlinger, kan dette gives ved at behandlingsbehovet dokumenteres i en undtagelsesredegørelse, som udarbejdes af fysioterapeuten, patienten og lægen.

UDKAST

Patienter, som hører under den anden gruppe – de progressive patientgrupper – skal som udgangspunkt modtage holdtræning. Hvis patientens læge og fysioterapeut vurderer dette, kan der som supplement eller erstatning for holdtræning gives individuel behandling. Dette behandlingsbehov dokumenteres i en undtagelsesredegørelse.

Der kan foretages ændringer i den ordinerede behandling efter aftale mellem den henvisende læge og den udførende fysioterapeut. Fysioterapeuten skal anføre de aftalte ændringer i patientens journal.

Valg af fysioterapeut

Ved henvisning til såvel almen fysioterapi som vederlagsfri fysioterapi kan den sikrede frit vælge mellem de fysioterapeuter, der er tilmeldt overenskomsterne.

I forbindelse med at myndighedsansvaret for vederlagsfri fysioterapi den 1. august 2008 er overdraget til kommunerne, har patienterne som modtager vederlagsfri fysioterapi frit valg til ligeledes at vælge et kommunalt tilbud i bopælskommunen eller i andre kommuner eller eventuelle private institutioner som har indgået aftale med bopælskommunen om vederlagsfri fysioterapi.

I tilfælde hvor patientens helbredsmæssige tilstand udelukker transport til klinik, kan patienten modtage hjemmebehandling.

En beskrivelse af fysioterapi

Fysioterapi er et selvstændigt teoretisk og praktisk sundhedsfag.

Optimal funktion og bevægelse er centrale mål for den fysioterapeutiske behandling. Fysioterapien skal fremme bevægelseslæring og bevægelsesudvikling, bibringe det enkelte menneske en forståelse for egne bevægelsesressourcer, hindrer funktionsnedsættelse og skal sigte mod at undgå blivende handicap. Med denne specifikke indgangsvinkel deltager fysioterapeuter i det tværfaglige team omkring patienter og andre brugere af fysioterapi.

Praksisformer

Fysioterapeutpraksis kan tilrettelægges, som enkeltmandspraksis, kompagniskabspraksis eller anpartsselskab. Disse tre praksisformer kan fungere i samarbejdspraksis.

Ved enkeltmandspraksis forstås, fysioterapeutvirksomhed udøvet af en enkeltperson uden fællesskab med andre fysioterapeuter om økonomi, med eller uden ansatte fysioterapeuter.

Ved et kompagniskabspraksis forstås, praksis der drives af to eller flere fysioterapeuter med fællesskab om økonomi, lokaler og personale.

Ved et anpartsselskab forstås, at en eller flere fysioterapeuter ansættes i et anpartsselskab, der har til formål at udøve fysioterapeutvirksomhed, og hvis vedtægter er godkendt af Danske Fysioterapeuter.

Ved samarbejdspraksis forstås, praksis, der drives i samarbejde mellem flere enkeltmands- og/eller kompagniskabspraksis og/eller anparts-fællesskaber med et vist fællesskab om lokaler og personale.

I alle former for praksis kan der medvirke hjælpepersonale i overensstemmelse med autorisationsloven og Sundhedsstyrelsens retningslinjer.

Fysioterapi i Nordjylland

Nedenfor gives en beskrivelse af den fysioterapeutiske produktion i praksissektoren i Region Nordjylland. Der redegøres for udgifts- og ydelsesudviklingen for den almene og vederlagsfrie fysioterapi, herunder på kommunal og regionalt plan, hvor der også sammenlignes med de øvrige regioner. Der redegøres endvidere for patientsammensætningen fordelt på aldersgrupper, samt for hvorledes der søges fysioterapeutisk behandling på tværs af kommune- og regionsgrænserne via pendlerstatistik.

Redegørelserne nedenfor er primært opgjorte i faste priser med 2007 som udgangspunkt, med undtagelse af afsnit 1 vedr. udgifter til primærsektoren i Region Nordjylland i 2009, som er opgjort i løbende priser.

Beskrivelserne nedenfor er baseret på datamateriale fra CSC Scandihealth og omfatter data vedr. almen fysioterapi og vederlagsfri fysioterapi udført af praktiserende fysioterapeuter i praksissektoren. Det skal bemærkes at data vedr. vederlagsfri fysioterapi i kommunernes egne tilbud ikke er omfattet af dette datamateriale, da afregningen hertil sker internt i kommunerne og derfor ikke registreres i CSC Scandihealths databaser.

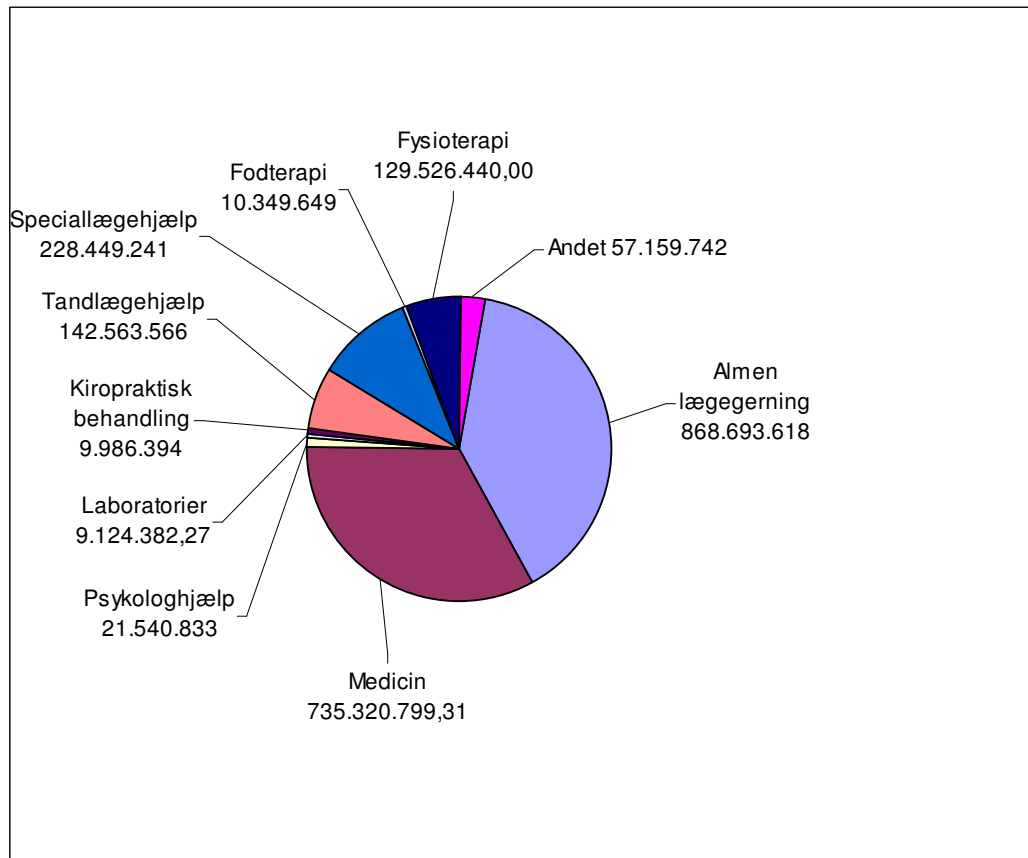
1. Udgifter til primærsektoren i Region Nordjylland i 2009

De samlede udgifter til i primærsektoren i Region Nordjylland var i 2009 2.2 mia. kr. i løbende priser. Nedenstående figur giver et overblik over, hvordan udgifterne til primærsektoren fordeler sig.

Udgifterne til hele fysioterapiområdet; almen fysioterapi, vederlagsfri fysioterapi, ridefysioterapi, vederlagsfri ridefysioterapi, genoptræning mv. udgjorde i 2009 129. mio. kr. i løbende priser.

I 2007 var de samlede udgifter til fysioterapiområdet knap 109. mio. kr. i Region Nordjylland.

Figur 1. Udgifter til primærsektoren i Region Nordjylland 2009

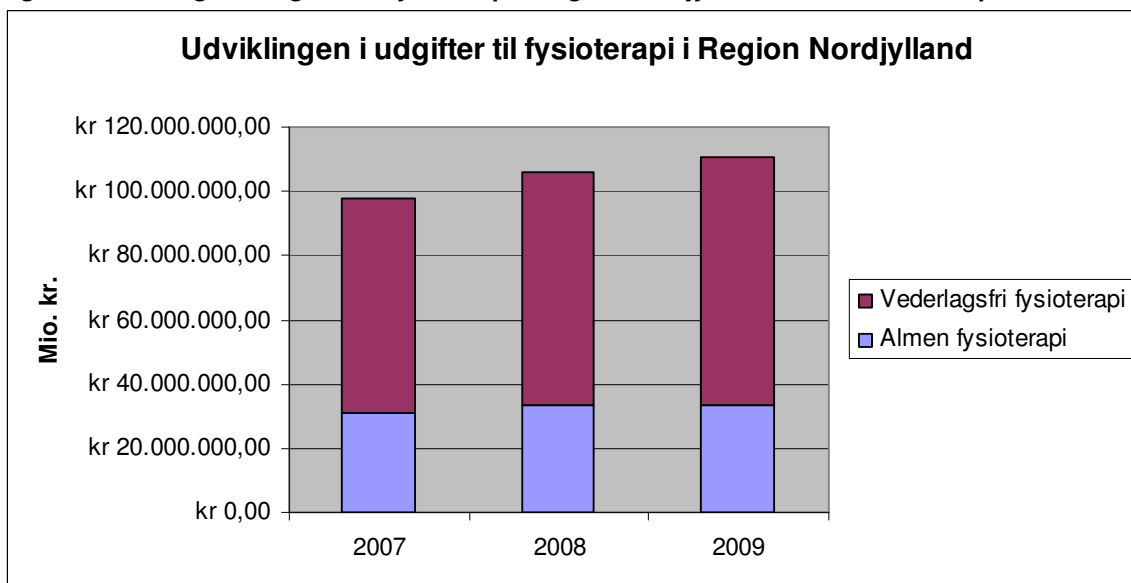
Kilde: Targit - CSC Scandihealth

2. Udviklingen i udgifter på fysioterapiområdet i Region Nordjylland

I 2009 udgjorde udgifterne til almen fysioterapi og vederlagsfri fysioterapi i Region Nordjylland 118. mio. kr. i løbende priser. I faste priser udgjorde udgifterne 112 mio. kr.

I 2008 var udgifterne 111 mio. kr. i løbende priser, mens de i faste priser var 108 mio. kr.
Udgifterne i 2007 udgjorde 99 mio. kr.

Figur 2. Udviklingen i udgifter til fysioterapi i Region Nordjylland 2007-2009 i faste priser

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

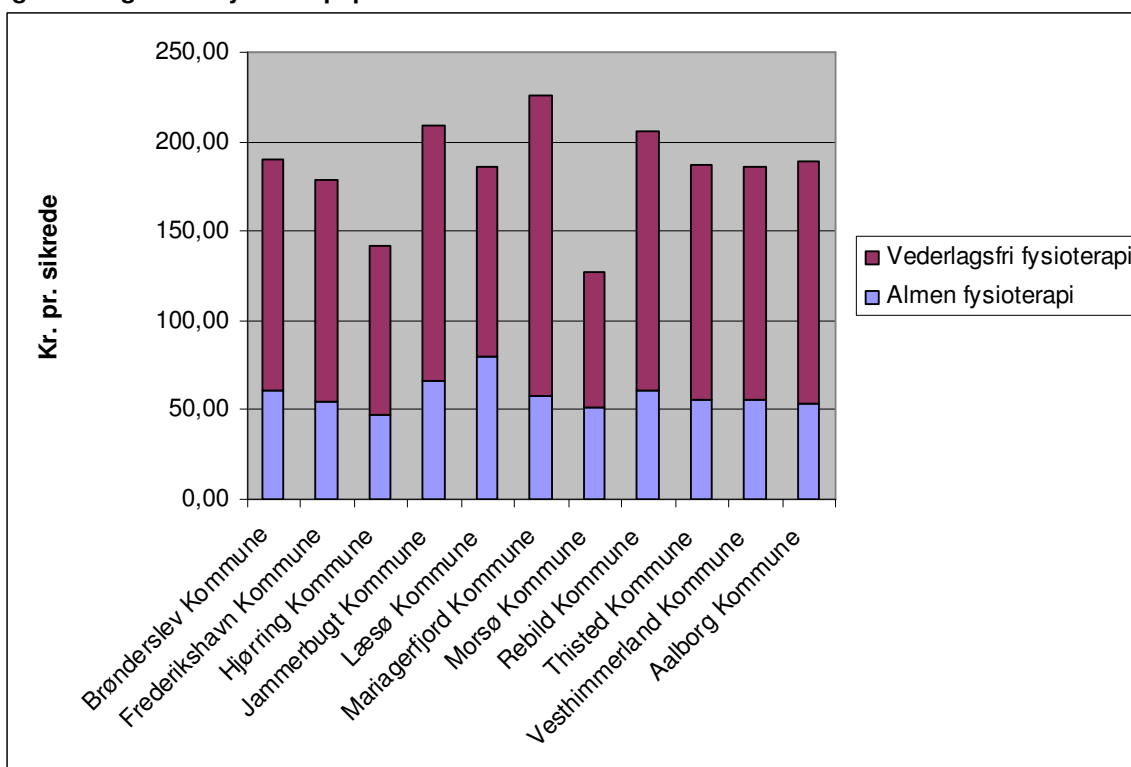
Udgifter til fysioterapi pr. sikrede

Nedenstående figur viser Region Nordjyllands, samt regionskommunernes udgifter pr. sikrede til almen fysioterapi samt vederlagsfri fysioterapi i 2009.

Region Nordjylland havde i 2009 en gennemsnitlig udgift på 59 kr. pr. sikrede til almen fysioterapi. For de nordjyske kommuner var den gennemsnitlige udgift pr. sikrede til vederlagsfri fysioterapi 126 kr.

Som figur 3 viser, varierer den gennemsnitlige udgift pr. sikrede til vederlagsfri fysioterapi fra 64 kr. i Morsø Kommune til 168 kr. i Mariagerfjord Kommune. Man kan ligeledes se, at Jammerbugt Kommune, Mariagerfjord Kommune og Rebild Kommune samlet set har de største udgifter pr. sikrede. Modsat har kommuner som Hjørring, Læsø og Morsø de færreste udgifter pr. sikrede.

Figur 3. Udgifter til fysioterapi pr. sikrede i 2009

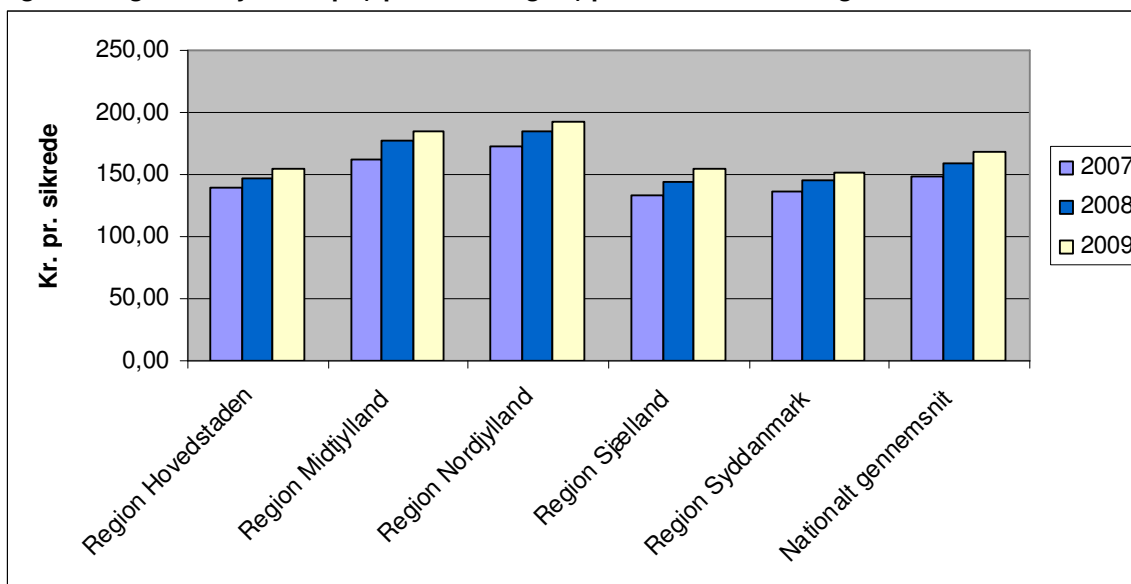
Kilde: Targit - CSC Scandihealth

Udgifter til fysioterapi i de øvrige regioner

Nedenstående figur viser regionernes samlede gennemsnitlige udgifter pr. sikrede for almen fysioterapi samt vederlagsfri fysioterapi i perioden 2007 - 2009.

Den gennemsnitlige udgift pr. sikrede i 2007 var i Region Nordjylland 172 kr. hvor det nationale gennemsnit var 149 kr. I 2008 var den gennemsnitlige udgift pr. sikrede i Region Nordjylland 185 kr., hvor det nationale gennemsnit var 160 kr. Og i 2009 var den gennemsnitlige udgift pr. sikrede i Region Nordjylland steget til 193 kr., hvor det nationale gennemsnit var 168 kr.

Figur 4. Udgifter til fysioterapi (speciale 51 og 62) pr. sikrede for alle regioner - 2009

Kilde: Targit – CSC Scandihealth

Udviklingen i producerede ydelser samt udgifter i Region Nordjylland

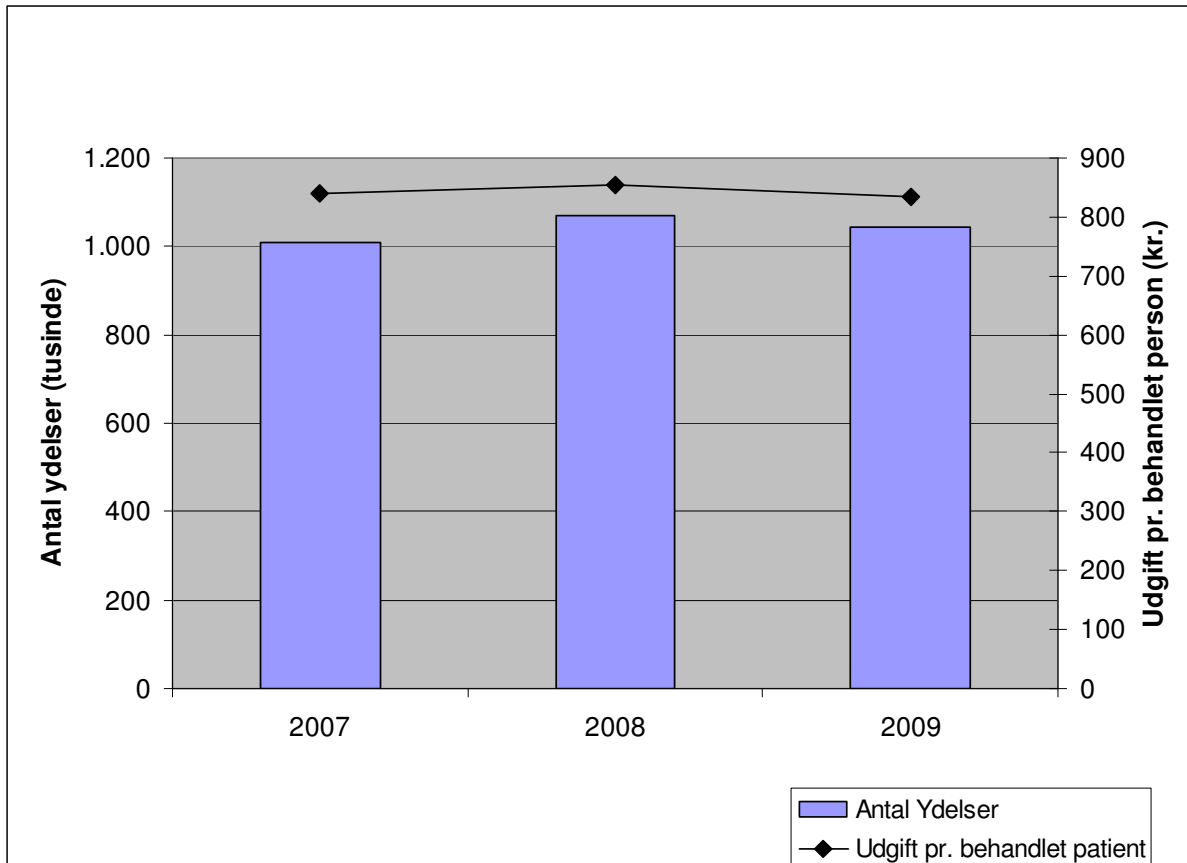
Figur 5 - 9 viser antallet af fysioterapeutiske ydelser for almen og vederlagsfri fysioterapi i perioden 2007 – 2009 i Region Nordjylland samt i de øvrige regioner. I opgørelsen af ydelserne er medregnet både de honorarbærende samt ikke honorarbærende ydelser, og der er således tale om en samlet opgørelse over, hvor mange ydelser der er produceret i perioden 2007-2009 og indbefatter således både ydelser, hvor fysioterapeuten modtager et honorar for den pågældende ydelse, samt ydelser hvor der ikke modtages et honorar.

Derudover illustreres den gennemsnitlige behandlingspris pr. person, som har modtaget fysioterapeutiske ydelser.

Almen fysioterapi

For den almene fysioterapi var det samlede antal producerede ydelser i 2007 i Region Nordjylland 1.010.000. I 2008 var antallet steget til 1.070.000 ydelser, mens antallet af ydelser i 2009 faldt til 1.044.000. Den gennemsnitlige udgift pr. borger, som modtog fysioterapeutisk behandling steg fra 839 kr. i 2007 til 853 kr. i 2008. I 2009 var udgiften pr. person faldet til 834 kr.

Figur 5. Antal ydelser og udgifter pr. behandlet person for almen fysioterapi i Region Nordjylland

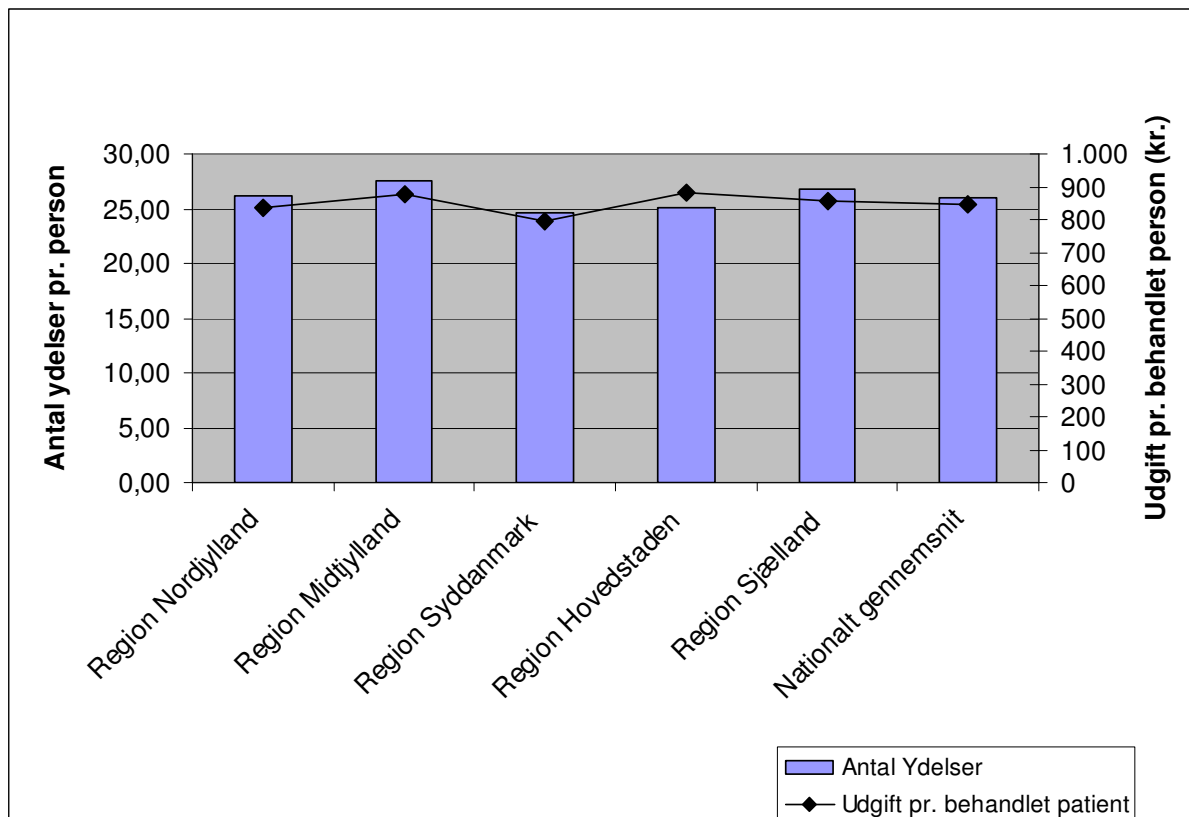
Kilde: Targit - CSC Scandihealth

¹ Et eksempel på en honorarbærende ydelse er ydelseskode 0110 *Første Konsultation*. Et eksempel på en ikke-honorarbærende ydelse er ydelseskode 1011 *Information og vejledning*.

UDKAST

Sammenlignet med de øvrige regioner ligger Region Nordjylland nogenlunde gennemsnitligt, hvad angår det gennemsnitlige antal ydelser pr. behandlet person samt udgifter hertil. I Region Nordjylland var det gennemsnitlige antal ydelser pr. behandlet person i 2009 26 ydelser, hvilket også var det nationale gennemsnit. Den gennemsnitlige udgift var i Region Nordjylland, som nævnt i ovenstående, 834 kr. pr. behandlet person, hvor det nationale gennemsnit var 848 kr. Nedenstående figur viser en sammenligning af regionerne.

Figur 6. Antal ydelser og udgifter pr. behandlet person for almen fysioterapi for alle regioner i 2009

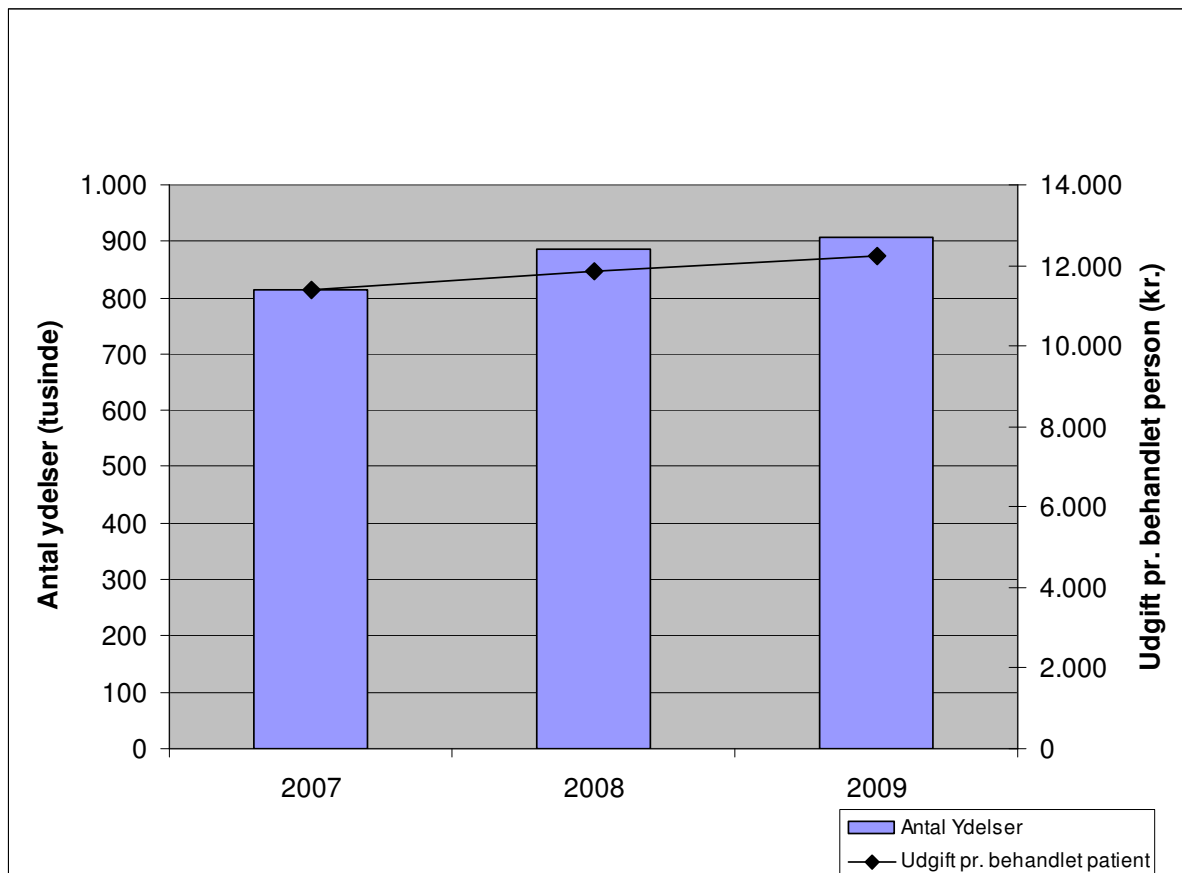

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

Vederlagsfri fysioterapi

På det vederlagsfri område blev der i Region Nordjylland i 2007 produceret 813.000 fysioterapeutiske ydelser. I 2008 blev der produceret 887.000 ydelser, mens antallet af producerede ydelser i 2009 var 907.000. Den gennemsnitlige udgift pr. behandlet person var i 2007 11.397 kr. I 2008 var den gennemsnitlige udgift 11.856 kr., og i 2009 var den steget til 12.231 kr.

Figur 7. Antal ydelser og udgifter pr. behandlet person for vederlagsfri fysioterapi i Region Nordjylland

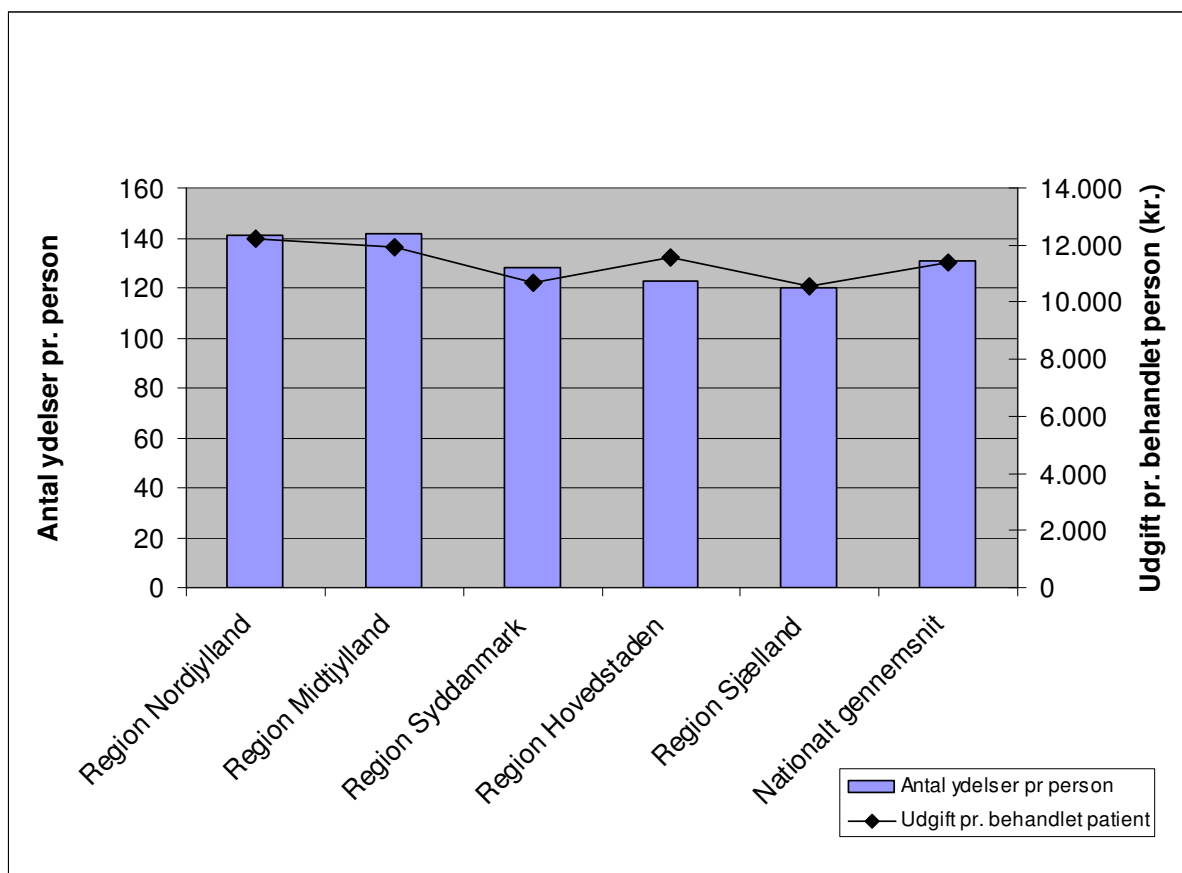

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

UDKAST

Sammenlignet med de øvrige regioner ligger Region Nordjylland i 2009 højt i forhold til det gennemsnitlige antal ydelser pr. behandlet person samt udgifterne hertil. I Region Nordjylland var gennemsnittet 141 ydelser pr. behandlet person mod et nationalt gennemsnit på 131 ydelser. Den gennemsnitlige udgift var i Region Nordjylland 12.231 kr., hvor det nationale gennemsnit var 11.388 kr. Figur 8 viser en sammenligning af regionerne.

Figur 8. Antal ydelser og udgifter pr. behandlet person for vederlagsfri fysioterapi for alle regioner i 2009

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

Udviklingen i fysioterapeutiske ydelser

De nedenstående oversigter viser udviklingen i antallet af fysioterapeutiske ydelser i kommunerne i Region Nordjylland i perioden 2007-2009. Udviklingen er opgjort for almen fysioterapi samt vederlagsfri fysioterapi.

I Region Nordjylland blev der i 2009 produceret 1.951.000 fysioterapeutiske ydelser, som fordelte sig på 1.044.000 almen fysioterapeutiske ydelser og 907.000 vederlagsfri fysioterapeutiske ydelser, som også nævnt i ovenstående.

Der er sket en samlet stigning i produktionen af fysioterapeutiske ydelser på 7 % i perioden 2007 til 2009.

Tabel 1 viser antallet af personer, som modtog fysioterapeutisk behandling i 2007-2009. For både almen og vederlagsfri fysioterapi gælder det, at der er sket en stigning på 8 % i antallet af personer, som modtog fysioterapeutisk behandling.

Tabel 1. Antal personer som har modtaget fysioterapeutisk behandling 2007- 2009

	2007	2008	2009	Forandring i procent 2007-2009
Almen fysioterapi	37.020	39.065	39.928	8
Vederlagsfri fysioterapi	5.954	6.229	6.409	8
Total	42.974	45.294	46.337	

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

Tabel 2 og 3 viser antallet af personer, som har modtaget henholdsvis almen- og vederlagsfri fysioterapeutisk behandling i 2007-2009 i de andre regioner. Som tabellerne viser, har samtlige øvrige regioner har oplevet en stigning i antallet af personer, som modtager fysioterapeutisk behandling i perioden.

Tabel 2. Antal personer som har modtaget almen fysioterapeutisk behandling i de øvrige regioner 2007- 2009

	2007	2008	2009	Forandring i procent 2007-2009
Region Hovedstaden	114.233	116.149	117.941	3
Region Sjælland	51.864	54.738	56.350	9
Region Midtjylland	86.229	88.966	89.456	4
Region Syddanmark	70.891	73.689	75.070	6

Tabel 3. Antal personer som har modtaget vederlagsfri fysioterapeutisk behandling i de øvrige regioner 2007- 2009

	2007	2008	2009	Forandring i procent 2007-2009
Region Hovedstaden	12.003	12.242	13.120	9
Region Sjælland	6.402	6.692	7.277	14
Region Midtjylland	11.133	11.882	12.715	14
Region Syddanmark	9.907	10.480	11.308	14

Almen fysioterapi

I perioden 2007- 2009 steg antallet af almen fysioterapeutiske ydelser i Region Nordjylland i gennemsnit med 3 %. På kommunalt niveau oplevede Frederikshavn, Jammerbugt samt Vesthimmerland Kommuner de største procentvise stigninger i antallet af fysioterapeutiske ydelser. Antallet af ydelser steg i disse kommuner med henholdsvis 12 %, 16 % og 17 %. Modsat oplevede Morsø og Læsø Kommuner de største fald i antallet af ydelser med fald på henholdsvis 14 % for Morsø Kommune og 30 % for Læsø Kommune.

Tabel 4. Antal ydelser fordelt pr. kommune 2007- 2009 – Almen fysioterapi

Yder kommune	Antal ydelser			Forandring i procent		
	2007	2008	2009	2007-2008	2008-2009	2007-2009
	Morsø Kommune	47.699	45.133	41.178	-5%	-9%
Thisted Kommune	75.909	72.592	72.270	-4%	0%	-4%
Brønderslev Kommune	87.402	85.381	90.069	-2%	5%	3%
Frederikshavn Kommune	99.138	115.605	110.799	17%	-4%	12%
Vesthimmerland Kommune	69.732	77.956	81.769	12%	5%	17%
Læsø Kommune	7.293	4.984	5.088	-32%	2%	-30%
Rebild Kommune	41.441	47.987	44.735	16%	-7%	9%
Mariagerfjord Kommune	78.681	84.192	81.390	7%	-3%	4%
Jammerbugt Kommune	64.449	75.153	74.660	17%	-1%	16%
Aalborg Kommune	344.340	359.506	348.183	4%	-3%	1%
Hjørring Kommune	93.839	101.347	93.423	8%	-8%	0%
Total	1.009.923	1.069.836	1.043.564			

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

I tabel 5 fremgår det, hvorledes antallet af ydelser fordeler sig i forhold til individuelle behandlinger og holdtræning i de enkelte kommuner.

Tabel 5. Antal individuelle ydelser og holdtræningsydelser fordelt på kommuner².

Yderkommune	Antal ydelser		
	2007	2008	2009
Morsø Kommune	47.699	45.133	41.178
Individuel behandling	15.686	15.160	13.858
Holdtræning	45	38	36
Thisted Kommune	75.909	72.592	72.270
Individuel behandling	24.953	24.952	24.917
Holdtræning	1.497	2.048	2.124
Brønderslev Kommune	87.402	85.381	90.069
Individuel behandling	28.422	27.578	28.648
Holdtræning	2.622	2.963	2.966
Frederikshavn Kommune	99.138	115.605	110.799
Individuel behandling	32.294	36.141	34.565
Holdtræning	2.889	3.482	3.763
Vesthimmerland Kommune	69.732	77.956	81.769
Individuel behandling	20.881	23.217	24.540
Holdtræning	416	919	969
Læsø Kommune	7.293	4.984	5.088
Individuel behandling	2.355	1.536	1.434
Holdtræning	24	22	332

² Individuelle ydelseskoder 0101-0124 og Holdtrænings ydelseskoder 4501-4556,4601-4610 og 8050

UDKAST

Rebild Kommune	41.441	47.987	44.735
Individuel behandling	14.369	15.960	14.513
Holdtræning	187	415	539
Mariagerfjord Kommune	78.681	84.192	81.390
Individuel behandling	26.160	26.738	24.761
Holdtræning	2.522	2.800	3.623
Jammerbugt Kommune	64.449	75.153	74.660
Individuel behandling	24.900	25.479	24.553
Holdtræning	205	787	645
Aalborg Kommune	344.340	359.506	348.183
Individuel behandling	117.861	123.217	118.678
Holdtræning	9.783	13.274	16.140
Hjørring Kommune	93.839	101.347	93.423
Individuel behandling	32.369	34.505	31.893
Holdtræning	538	720	1.132
Total	1.009.923	1.069.836	1.043.564

Vederlagsfri fysioterapi

Antallet af vederlagsfrie fysioterapeutiske ydelser steg generelt også i perioden 2007-2009. Gennemsnitligt steg antallet af ydelser i Region Nordjylland med 12 %.

På kommunalt niveau oplevede Frederikshavn, Hjørring samt Aalborg Kommuner de største procentvise stigninger, idet antallet af ydelser i Frederikshavn Kommune steg med 20 %, i Aalborg Kommune 15 % og i Hjørring Kommune steg antallet med 21 %.

I samme periode oplevede Brønderslev og Læsø Kommuner et fald i antallet af fysioterapeutiske ydelser med henholdsvis 2 % i Brønderslev Kommune og 55 % i Læsø Kommune.

Tabel 6. Antal ydelser fordelt pr. kommune 2007- 2009 – Vederlagsfri fysioterapi

Yder kommune	Antal ydelser			Forandring i procent		
	2007	2008	2009	2007-2008	2008-2009	2007-2009
Morsø Kommune	13.150	12.669	15.056	-4%	19%	14%
Thisted Kommune	57.503	56.965	60.526	-1%	6%	6%
Brønderslev Kommune	68.161	68.671	66.628	1%	-3%	-2%
Frederikshavn Kommune	78.383	91.308	94.874	16%	4%	20%
Vesthimmerland Kommune	66.542	73.678	77.555	11%	5%	16%
Læsø Kommune	4.430	1.415	2.004	-68%	42%	-26%
Rebild Kommune	44.343	58.015	45.827	31%	-21%	10%
Mariagerfjord Kommune	90.752	97.112	93.104	7%	-4%	3%
Jammerbugt Kommune	63.351	70.037	71.304	11%	2%	13%
Aalborg Kommune	257.787	279.817	296.535	9%	6%	15%
Hjørring Kommune	68.183	77.323	83.277	13%	8%	21%
Total	812.585	887.010	906.690			

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

UDKAST

I tabel 7 fremgår det, hvorledes antallet af ydelser fordeler sig i forhold til individuelle behandlinger og holdtræning i de enkelte kommuner.

Tabel 7. Antal individuelle ydelser og holdtræningsydelser fordelt på kommuner³.

Yderkommune	Antal ydelser		
	2007	2008	2009
Morsø Kommune	13.150	12.669	15.056
Individuel behandling	4.252	4.112	4.605
Holdtræning	1.856	1.830	2.369
Thisted Kommune	57.503	56.965	60.526
Individuel behandling	19.115	19.117	20.874
Holdtræning	2.574	2.225	2.349
Brønderslev Kommune	68.161	68.671	66.628
Individuel behandling	25.226	24.621	23.435
Holdtræning	5.765	6.099	6.543
Frederikshavn Kommune	78.383	91.308	94.874
Individuel behandling	31.486	33.283	33.785
Holdtræning	3.961	3.842	4.159
Vesthimmerland Kommune	66.542	73.678	77.555
Individuel behandling	22.822	23.757	25.580
Holdtræning	791	914	1.301
Læsø Kommune	4.430	1.415	2.004
Individuel behandling	1.785	594	579
Holdtræning	48		381
Rebild Kommune	44.343	58.015	45.827
Individuel behandling	12.788	18.728	15.624
Holdtræning	743	1.232	1.917
Mariagerfjord Kommune	90.752	97.112	93.104
Individuel behandling	30.307	32.262	32.342
Holdtræning	3.483	4.396	5.183
Jammerbugt Kommune	63.351	70.037	71.304
Individuel behandling	23.845	25.165	25.202
Holdtræning	1.308	1.827	2.344
Aalborg Kommune	257.787	279.817	296.535
Individuel behandling	94.774	107.030	113.406
Holdtræning	21.180	22.588	25.466
Hjørring Kommune	68.183	77.323	83.277
Individuel behandling	23.433	25.948	27.910
Holdtræning	1.871	2.737	3.190
Total	812.585	887.010	906.690

³ Individuelle ydelseskoder 0101-0124 og Holdtrænings ydelseskoder 4501-4556,4601-4610 og 8050

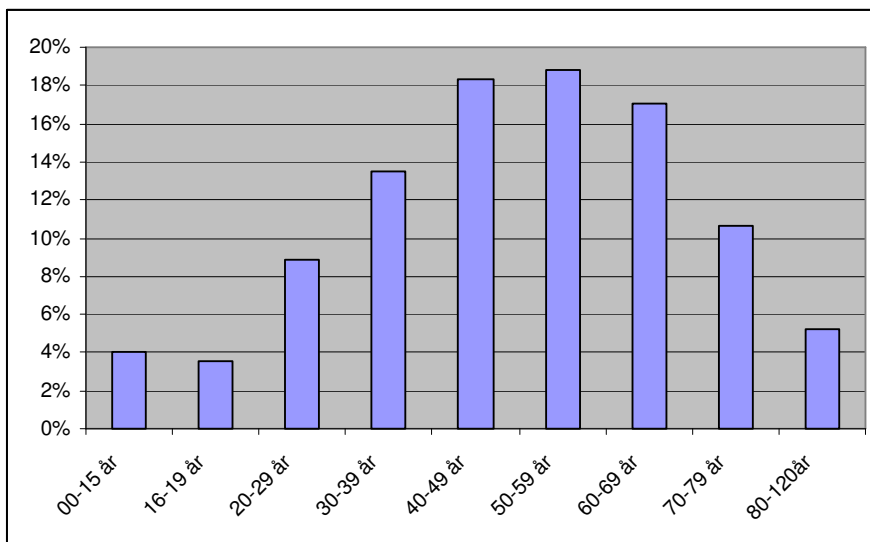
UDKAST

Ydelser fordelt på aldersgrupper

Figur 9 viser antallet af almen samt vederlagsfri fysioterapeutiske ydelser i Region Nordjylland fordelt på aldersgrupper.

Gruppen af 40-49-årige samt gruppen af 50-59-årige tegner sig for det største antal fysioterapeutiske ydelser - i alt 37 % af det samlede antal ydelser.

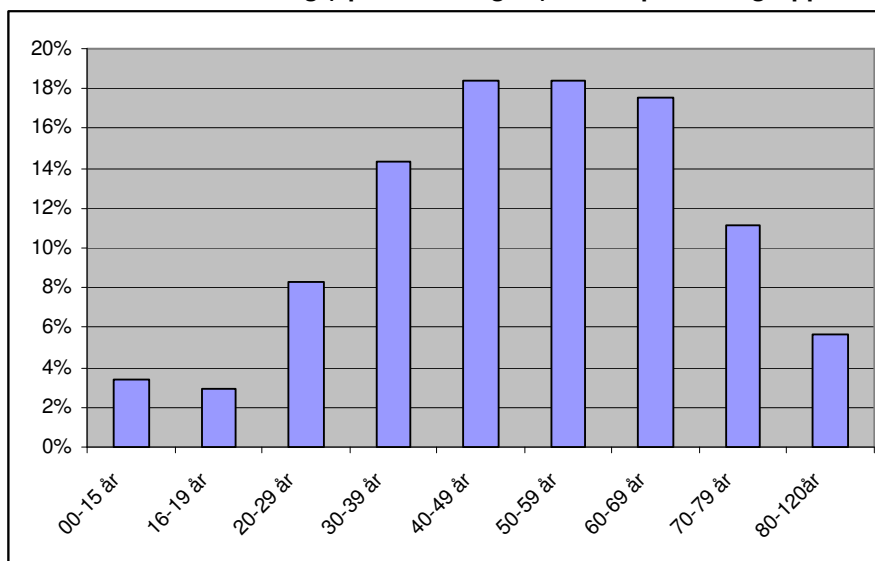
Figur 9. Det samlede forbrug (speciale 51 og 62) i Region Nordjylland fordelt på aldersgrupper - 2009

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

Figur 10 viser antallet af almen samt vederlagsfrie fysioterapeutiske ydelser for alle fem regioner fordelt på aldersgrupper. Der er således tale om gennemsnittet for alle regioner, og som det ses, adskiller Region Nordjylland sig ikke væsentligt fra det nationale gennemsnit, når figur 9 og 10 sammenholdes.

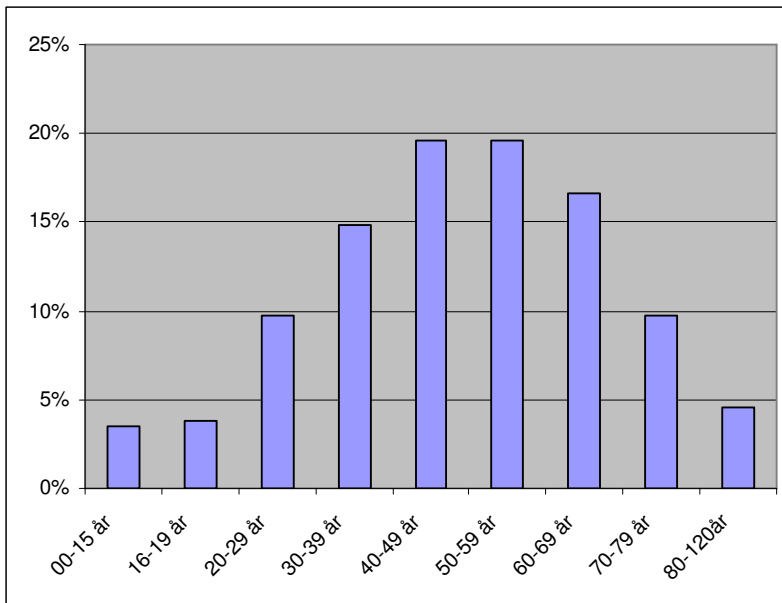
Figur 10. Det samlede nationale forbrug (speciale 51 og 62) fordelt på aldersgrupper - 2009

UDKAST

En mere detaljeret gennemgang af forbruget for de enkelte specialer viser, at for almen fysioterapi tegner gruppen af 40-49årige samt gruppen af 50-59årige sig for det største antal ydelser hver med en andel på 20 %.

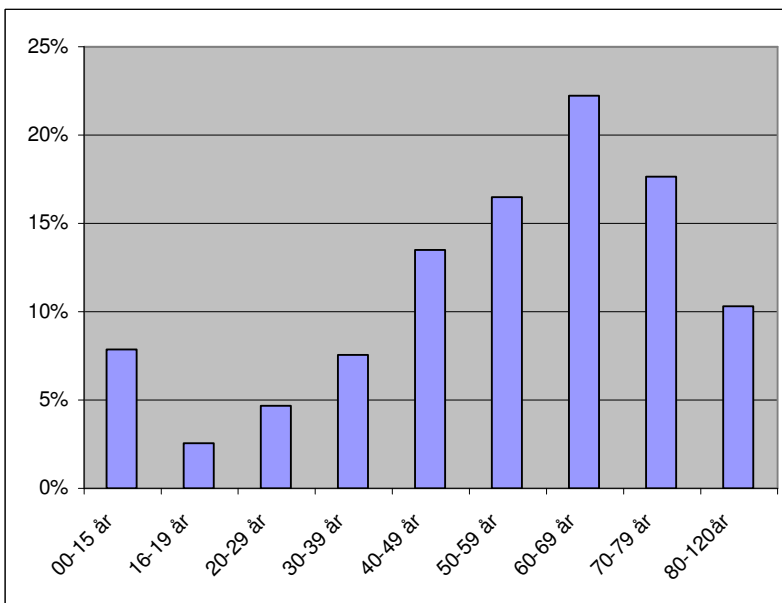
Figur 11. Almen fysioterapi - Forbrug fordelt på aldersgrupper - 2009

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

For vederlagsfri fysioterapi er det gruppen af 60-69årige, der står for det største antal fysioterapeutiske ydelser med en andel på 22 %.

Figur 12. Vederlagsfri fysioterapi - Forbrug fordelt på aldersgrupper - 2009

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

Pendlerstatistik

Nedenstående oversigt viser netto til- og afgang af personer til fysioterapipraksis i Region Nordjylland i 2009. Oversigten viser borgerens hjemkommune, samt i hvilken kommune borgeren har søgt behandling. Derudover viser oversigten også antallet af behandlinger, som borgere bosiddende i andre regioner har modtaget hos ydere i Region Nordjylland.

Borgerne har for både den almene og den vederlagsfrie fysioterapi mulighed for frit at vælge behandler, hvilket kan have betydning for, hvor borgeren geografisk søger behandling.

Jf. oversigten nedenfor fremgår det, at de nordjyske patienter primært modtager deres fysioterapeutiske behandling og træning i deres hjemkommune. Den ind- og udflytning som forekommer mellem de nordjyske kommuner foregår primært til de umiddelbare nabokommuner.

De største modtagere af pendlere fra andre kommuner er Aalborg Kommune, der modtager en del personer fra Brønderslev, Jammerbugt og Rebild Kommuner til fysioterapeutisk behandling for både speciale 51 og speciale 62. Brønderslev Kommune modtager ligeledes mange pendlere fra andre kommuner, herunder Hjørring Kommune, Jammerbugt Kommune og Aalborg Kommune.

Indflytning fra andre regioner forekommer i begrænset omfang og primært fra Region Midtjylland til de kommuner i Region Nordjylland, som umiddelbart grænser op til regionsgrænsen dvs. Vesthimmerland Kommune, Mariagerfjord Kommune, Thisted Kommune og Morsø Kommune.

UDKAST

Tabel 8. Pendlerstatistik

Speciale 51 Speciale 62	Borgerens hjemkommune												Total	Region Sjælland	Region Hovedstaden	Region Syddanmark	Region Midtjylland
	Brønderslev	Frederikshavn	Hjørring	Jammerbugt	Læsø	Mariagerfjord	Morsø	Rebild	Thisted	Vesthimmerland	Aalborg						
Yder kommune	Brønderslev	2500 399	42 8	166 23	131 9	1 0	1 0	0 0	1 7	1 0	0 2	583 124	3433 566	0	5 1	5 1	4 2
	Frederikshavn	45 6	3790 636	142 16	2 0	7 0	1 0	0 0	0 1	0 0	0 1	25 4	4014 662	2	30 3	9 3	28 2
	Hjørring	80 9	52 7	3788 492	53 7	1 0	2 0	1 0	1 1	1 1	0 2	38 5	4019 523	3	22 1	4 2	20 4
	Jammerbugt	10 1	1 0	10 3	2511 388	0 0	2 0	0 0	2 0	0 0	10 4	74 41	2624 436	1	6 3	2 0	8 3
	Læsø	0 0	0 0	1 0	0 0	177 13	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	178 13	1	2 0	1 0	1 0
	Mariagerfjord	2 1	1 0	1 0	1 0	0 0	2688 543	3 0	282 39	1 0	12 0	23 11	3014 594	1	2 2	3 3	71 35
	Morsø	0 0	1 0	0 0	0 0	0 0	0 0	1391 187	38 1	0 0	1 1	0 1	1431 189	1	4 0	3 0	91 7
	Rebild	1 0	0 0	2 0	7 0	0 0	55 11	0 0	1396 253	0 0	41 7	143 36	1645 307	1	1 0	1 1	7 0
	Thisted	0 0	0 0	0 0	7 2	1 0	29 0	0 3	2936 471	1 0	2 1	2976 476	0	8 2	2 0	17 3	
	Vesthimmerland	1 0	1 0	3 0	65 11	0 0	28 9	0 1	111 19	9 0	2643 446	47 11	2908 497	0	7 0	3 0	295 55
	Aalborg	118 12	42 3	44 5	259 28	2 0	35 3	0 0	365 37	3 0	49 6	12241 2037	13158 2131	4 1	22 1	14 0	39 1

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

UDKAST

Udpending fra Region Nordjylland til andre regioner er ligeledes begrænset og forekommer primært til Region Midtjylland fra de kommuner, som umiddelbart grænser op til Region Midtjylland dvs. Vesthimmerland Kommune, Thisted Kommune, Morsø Kommune, Mariagerfjord Kommune.

Tabel 9. Oversigt over udpending til andre regioner

Speciale 51 Speciale 62	Borgerens hjemkommune											Total
	Brønderslev	Frederikshavn	Hjørring	Jammerbugt	Laesø	Mariagerfjord	Morsø	Rebild	Thisted	Vesthimmerland	Aalborg	
Region Hovedstaden	2	5	3	3	0	1	0	2	3	2	20	44
	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	
Region Sjælland	2	1	1	2	0	2	0	1	2	1	9	82
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Region Midtjylland	8	10	11	6	0	157	39	13	59	51	46	399
	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Region Syddanmark	3	9	5	1	0	6	3	0	4	5	10	47
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	

Kilde: Targit - CSC Scandihealth

Fysioterapi i Praksissektoren

I dette afsnit opgøres den fysioterapeutiske kapacitet i praksissektoren samt for de nordjyske kommuner. Derudover er der en opgørelse over antallet af praktiserende fysioterapeuter, de forskellige praksisformer samt klinikkernes geografiske placering. Endelig er der en oversigt over tilgang og afgang af praktiserende fysioterapeuter samt en kort redegørelse for i hvor stort omfang klinikkerne anvender hjælpepersonale.

Status for den fysioterapeutiske kapacitet i praksissektoren

Den nedenstående tabel viser en oversigt over den fysioterapeutiske kapacitet fordelt på kommunerne i Region Nordjylland samt en total for hele regionen.⁴ Efter overenskomsterne på området defineres ydernumre som værende over eller under 30 timer.

Kapaciteten er udarbejdet således, at over 30 timer tilskrives værdien 1, mens under 30 timer tilskrives værdien 0,5.

I Region Nordjylland er den samlede fysioterapeutiske kapacitet i praksissektoren 131 kapaciteter. Fordelingen er henholdsvis 61 kapaciteter over 30 timer og 140 kapaciteter under 30 timer.

Heraf udgør de 4 praktiserende fysioterapeuter uden fast klinikadresse en samlet kapacitet på 3, med 2 kapaciteter over 30 timer og 2 kapaciteter under 30 timer.

Tabel 10. Kapacitet i praksissektoren

Kommune	Folketal pr. 1. januar 2009 fordelt på kommune og antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Fysioterapeutisk kapacitet i alt	Indbyggere	Indbyggere pr. fysioterapeut
Brønderslev kommune		3	13	9,5	35.762	3.764
Frederikshavn kommune		11	11	16,5	62.525	3.789
Hjørring kommune		11	7	14,5	67.102	4.628
Jammerbugt kommune		2	12	8	38.990	4.874
Læsø kommune		1	1	1,5	1.993	1.329
Mariagerfjord kommune		5	11	10,5	42.762	4.073
Morsø kommune		3	4	5	22.098	4.420
Rebild kommune		1	8	5	28.900	5.780
Thisted kommune		4	16	12	45.596	3.800
Vesthimmerlands kommune		5	12	11	38.495	3.500
Aalborg kommune		15	45	37,5	196.292	5.234
Region Nordjylland		61	140	131	580.515	4.108

Kilde: Sygesikringen

Som det fremgår af tabellen, er det gennemsnitlige antal indbyggere pr. kapacitet over 30 timer i Region Nordjylland 4.431 indbyggere.

⁴ Oversigten er udarbejdet pr. 1. januar 2010 på baggrund af data fra CSC Sygesikringen samt Danmarks Statistik.

Tilgang og afgang af praktiserende fysioterapeuter i perioden 2007-2010

I perioden 1. januar 2007 til 1. januar 2010 har der været en tilgang på 56 praktiserende fysioterapeuter, hvoraf 8 er klinikejere, 36 er lejere samt 12 ansatte.

I samme periode har der været en afgang på 46 praktiserende fysioterapeuter, heraf 9 klinikejere, 35 lejere.samt 2 ansatte.

Der har således været en tilgang af ansatte, og derudover er der i perioden blevet delt ydernumre.

Brug af hjælpepersonale

Brugen af hjælpepersonale i de fysioterapeutiske klinikker i praksissektoren er forholdsvis begrænset. Af de 53 klinikejere som har besvaret spørgeskemaet, har 11 svaret, at de benytter sig af hjælpepersonale, og heraf er den største brug af hjælpepersonale i Aalborg Kommune, hvor 4 klinikker bruger hjælpepersonale. Derudover har 8 klinikker svaret, at de fremtidigt godt kunne ønske at bruge hjælpepersonale. Flertallet har i denne sammenhæng svaret, at der især er ønske om at inddrage studerende samt ufaglærte som hjælpepersonale.

Fysioterapi i kommunerne

En del af det fysioterapeutiske arbejde forgår i kommunalt regi. Kommunerne tager sig af genoptræning efter sundhedsloven og genoptræning efter serviceloven mv.

Siden den forrige praksisplan for fysioterapiområdet blev udarbejdet er der sket meget på det fysioterapeutiske område, som har haft betydning for fysioterapien i kommunalt regi.

Kommunalreformen i 2007 har betydet, at de fleste kommuner er blevet større og har overtaget opgaver i forhold til Sundhedslovens § 140 samt flere opgaver fra de gamle amter i form af institutioner, botilbud og beskæftigelsestilbud hvor der har været tilknyttet fysioterapeuter.

Kommunerne har pr. august 2008 desuden overtaget myndighedsansvaret for den vederlagsfrie fysioterapi og har i denne sammenhæng haft mulighed for at blive leverandør af- og etablere tilbud til vederlagsfri fysioterapi.

Der har endvidere været fokus på det fysioterapeutiske område fra nationalt hold samt større opmærksomhed blandt borgerne.

Den ovennævnte udvikling har medført et løft i den kommunale kapacitet på det fysioterapeutiske område.

Med udgangspunkt i det ovenstående og på baggrund af oplysninger⁸ fra de nordjyske kommuner fremgår det, at der i 2009 var 93 heltids fysioterapeutstillinger og 91,5 deltids fysioterapeutstillinger i *trænende funktioner* i kommunalt regi. Herudover er der 93,5 heltids ergoterapeutstillinger og 61 deltids ergoterapeutstillinger i *trænende funktioner*. Ansatte fysio- og ergoterapeuter i kommunerne, som har deres primære opgaver i forhold til eksempelvis visitation, administration og lign. er ikke medtaget i opgørelsen. Fokus er lagt på ansatte, hvor de primære opgaver har med træning af borgerne at gøre og, som dermed er relevant for opgørelsen af den kommunale kapacitet på det fysioterapeutiske område. Ergoterapeuter er medtaget i opgørelsen, da overlap mellem fysioterapeutiske og ergoterapeutiske ydelser er hyppigt forekommende i kommunerne og dermed svære at adskille rent.

Det skal bemærkes, at opgørelsen af kommunernes ansatte terapeuter på det fysioterapeutiske område er under indflydelse af forskelligartede lokale strukturer og organiseringer i de enkelte kommuner. Fysioterapeuter og ergoterapeuter kan have mange forskelligartede opgaver i kommunalt regi bl.a. visitation, administration, ledelse, sundhedsfremme, træning mv.. Dette kan have betydning for, hvorledes antallet af fysioterapeuter og ergoterapeuter er gjort op og dermed også i forhold til en sammenligning af de enkelte kommuner på området.

Antallet af ansatte fysio- og ergoterapeuter i *trænende funktioner* varierer meget imellem de enkelte nordjyske kommuner, som det fremgår af tabellen nedenfor. Tabellen angiver det samlede antal for både hel- og deltidsansatte.

---

⁸ Der er tale om et øjeblikbillede, af den fysioterapeutiske situation i de nordjyske kommuner, som det så ud i september og oktober 2009.

Tabel 11.

Kommune	Antal ansatte i 2009	Antal borgere pr. fysio- og ergoterapeut ⁹
Rebild	13	2220
Jammerbugt	19	2051
Aalborg	181	1089
Morsø	5	4375
Thisted	21	2158
Hjørring	20	3341
Vesthimmerland	17	2248
Læsø	1	1985
Mariagerfjord	12	3555
Frederikshavn	28	2218
Brønderslev	17,5	2046
Gennemsnit		2436

På baggrund af oplysninger fra kommunerne gives der nedenfor en kort præsentation af området vedr. fysioterapi herunder, om kommunerne er leverandør af vederlagsfri fysioterapi.

Der angives endvidere, om kommunerne har etableret samarbejdsaftaler med praktiserende fysioterapeuter og/eller andre private udbydere af fysioterapi med henblik på at servicere borgerne i kommunerne.

Endeligt oplyses der, om kommunerne har etableret dialog og/eller dialogfora med de praktiserende fysioterapeuter i kommunerne, idet kommunen har til opgave at fremme dialogen mellem kommunen og praktiserende fysioterapeuter, jævnfør overenskomstens *protokollat vedrørende samarbejde, koordination og kvalitetssikring mellem praktiserende fysioterapeuter og andre områder i sundhedsvæsenet*.

Leverandør af vederlagsfri fysioterapi

Kommunerne har med ændringen af sundhedsloven samt myndighedsovertagelsen af den vederlagsfrie fysioterapi mulighed for at etablere sig, som leverandør af vederlagsfri fysioterapi.

Ud af de elleve nordjyske kommuner er der tale om tre, som er leverandører af vederlagsfri fysioterapi. De tre kommuner er henholdsvis Hjørring Kommune, Rebild Kommune og Aalborg Kommune.

Seks kommuner angiver, at de på sigt har planer om at etablere tilbud i relation til det vederlagsfrie område, og/eller de på sigt har planer om at blive leverandør af vederlagsfri fysioterapi.

Frederikshavn og Læsø Kommuner har ingen umiddelbare planer om hverken at blive leverandør af vederlagsfri fysioterapi eller at etablere tilbud i relation hertil. De nærmere detaljer for kommunerne, der er leverandører og/eller har planer om at blive leverandør af vederlagsfri fysioterapi fremgår i kommunegennemgangen senere i praksisplanen.

Leverandør af bassintræning

Træning i varmtvandsbassin har en række fordele – bl.a. virker det smertedæmpende på led og muskler, opdriften i vandet aflaster patienten, kompressionen i vandet er beskyttende og stimulerende, der er større mulighed for funktionel træning osv.

Patienter udvælges til bassintræning, når ingen anden træning er mulig at gennemføre, når patienten ikke har kunnet profitere af træningen i træningssal, når patienten vil have særlig gavn af træningen i varmt vand osv. Bassintræning kan også fungere som et supplement til den træning og/eller behandling den enkelte patient modtager.

Ud af de elleve nordjyske kommuner er der otte kommuner, der er leverandør af bassintræning. Det drejer sig om Aalborg Kommune, Thisted Kommune, Jammerbugt Kommune, Brønderslev Kommune, Læsø Kommune, Frederikshavn Kommune, Mariagerfjord Kommune, Vesthimmerland Kommune.

⁹ Udregnet i forhold til befolkningstal fra 4. kvartal 2009.

UDKAST

I Thisted Kommune, Brønderslev Kommune, Læsø Kommune, Frederikshavn Kommune, Aalborg Kommune, Rebild Kommune, Mariagerfjord Kommune har praktiserende fysioterapeuter mulighed for at leje sig ind og anvende de kommunale bassinfaciliteter til brug for træning i privat regi.

Otte kommuner har selvejende institutioner, som stiller deres faciliteter til rådighed for praktiserende fysioterapeuter med henblik på hold- og/eller bassintræning. Faciliteterne her er tilgængelige i Morsø Kommune, Aalborg Kommune, Thisted Kommune, Rebild Kommune, Brønderslev Kommune, Frederikshavn Kommune, Vesthimmerland Kommune og Mariagerfjord Kommune.

De nærmere detaljer for kommunerne der er leverandører og/eller har planer om at blive leverandør af bassintræning i eget regi fremgår i kommunegennemgangen senere i praksisplanen. Det samme gør sig gældende for kommunerne, der giver mulighed for leje af bassinfaciliteter til praktiserende fysioterapeuter.

Samarbejde med praktiserende fysioterapeuter

Kommunerne har mulighed for at etablere samarbejdsaftaler med de praktiserende fysioterapeuter i forhold til forskellige opgaver på det fysioterapeutiske område. Der er spurgt til, om kommunen køber træning hos praktiserende fysioterapeuter til at løse kommunale opgaver.

Fire kommuner angiver, at de har en samarbejdsaftale om køb af træningsydelser hos praktiserende fysioterapeuter. Det drejer sig om Aalborg Kommune, Thisted Kommune, Brønderslev Kommune og Mariagerfjord Kommune.

Otte kommuner angiver, at de har andre samarbejdsrelationer med praktiserende fysioterapeuter vedr. opgaver i forhold til bl.a. § 86 og § 140. Dette drejer sig om Brønderslev Kommune, Jammerbugt Kommune, Thisted Kommune, Vesthimmerland Kommune, Rebild Kommune og Mariagerfjord Kommune.

De nærmere detaljer for kommunerne med aftaler fremgår i kommunegennemgangen senere i praksisplanen.

Samarbejde med øvrige private udbydere

Kommunerne har mulighed for at etablere samarbejdsaftaler med andre udbydere end de praktiserende fysioterapeuter i forhold til det fysioterapeutiske område. Der er spurgt til, om kommunen køber træning hos øvrige private udbydere af fysioterapeutisk træning til at løse kommunale opgaver.

Brønderslev Kommune angiver som den eneste kommune, at de har en samarbejdsaftale om køb af træningsydelser hos øvrige udbydere af fysioterapi.

Frederikshavn Kommune, Morsø Kommune og Rebild Kommune angiver, at de har andre samarbejdsrelationer med øvrige udbydere af fysioterapi.

De nærmere detaljer for kommunerne med aftaler fremgår i kommunegennemgangen senere i praksisplanen.

Dialog mellem kommune og praktiserende fysioterapeuter

Der er gode grunde til at etablere dialog på kommuneniveau med de praktiserende fysioterapeuter i forhold til det fysioterapeutiske område. Dialogen skal sikre gensidig viden om indholdet og omfanget af de fysioterapeutiske tilbud i kommunen samt, at fremme dialogen og samarbejdet på området. Der stilles ikke formkrav til karakteren af dialogen mellem de to parter. Syv af de nordjyske kommuner har etableret dialog med de praktiserende fysioterapeuter. Dette drejer sig om; Hjørring, Læsø, Frederikshavn, Mariagerfjord, Thisted, Rebild og Vesthimmerland Kommuner.

UDKAST

Fire af de nordjyske kommuner har etableret et fast dialogforum, hvor kommunen og de praktiserende fysioterapeuter mødes. Det drejer sig om; Vesthimmerland, Brønderslev, Morsø og Rebild Kommuner.

Kommunegennemgang

Dette kapitel indeholder en præsentation af de enkelte 11 kommuner i Region Nordjylland. Præsentationerne giver et indblik i den fysioterapeutiske kapacitet i henholdsvis den kommunale sektor og i praksissektoren samt træningssteder og faciliteter i kommunalt regi.

Præsentationerne indeholder desuden oplysninger om fysioterapeuternes spidskompetencer for henholdsvis de praktiserende fysioterapeuter, samt de trænende terapeuter i kommunalt regi. Spidskompetencerne skal forstås som generalisternes fagspecifikke kompetencer eller interessefelter og ikke som egentlige specialister.

De enkelte afsnit er sat op således, at oplysninger vedr. praksissektoren i den enkelte kommune præsenteres indledningsvis, hvorefter oplysninger vedr. den kommunale fysioterapi følger.

Materialet i præsentationen baseres på oplysningerne indhentet via spørgeskemaer til henholdsvis de praktiserende fysioterapeuter samt til de enkelte kommuner. Spørgeskemaerne blev sendt ud i efteråret 2009.

Spørgeskemaet til de praktiserende fysioterapeuter blev sendt ud til klinikejere, samt fysioterapeuter uden fast klinikadresse. Undersøgelsen gav en svarprocent på 78.

I gennemgangen af de enkelte kommuner er der opgjort hvor mange trænende terapeuter kommunale institutioner råder over til fysioterapeutisk træning. Der er ligeledes redegjort for, hvorledes timer til fysioterapeutisk arbejde er fordelt på arbejdsområder og lovgivningsområder i kommunalt regi. Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at kommunerne er underlagt nogle meget forskellige organisatoriske strukturer, som gør at de enkelte kommuners fysioterapeutisk tilbud, personaleforhold mv. kan være vanskelige at sammenligne direkte.

I den nedenstående gennemgang af det fysioterapeutiske område på kommuneniveau bliver de enkelte kommuner præsenteret i følgende rækkefølge:¹⁰

- **Frederikshavn Kommune.**
- **Hjørring Kommune.**
- **Brønderslev Kommune.**
- **Jammerbugt Kommune.**
- **Thisted Kommune.**
- **Morsø Kommune.**
- **Læsø Kommune.**
- **Aalborg Kommune.**
- **Vesthimmerland Kommune.**
- **Rebild Kommune.**
- **Mariagerfjord Kommune.**

---

¹⁰ De oplyste indbyggertal i den nedenstående kommunegennemgang er gældende for 4. kvartal 2009.

Frederikshavn Kommune

Fysioterapi i praksissektoren

6 ud af 7 klinikker har besvaret spørgeskemaet.
Indbyggertallet er 62.108.

Fysioterapeutisk kapacitet

I Frederikshavn Kommune er der 7 klinikadresser.

Der er i alt 21 praktiserende fysioterapeuter svarende til 16,5 kapaciteter. Den nedenstående tabel viser kapacitetsfordelingen.

Fysioterapeutisk kapacitet i praksissektoren				
Klinik	Antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Kapacitet i alt
Tonni Carlsen, Klinik for Fysioterapi	5	2	3	3,5
Kenneth Madsen, Sæby Fys. ,Aps	8	3	6	6
Jette Carlsen Nielsen, Klinik F.Fys	2	2	0	2
Henriette Friis, Klinik for Fys. ApS	1	1	0	1
Lise Simonsen, Klinik for Fysioterapi	2	0	2	1
Anders Nielsen, BeneFiT Fysioterapi	2	2	0	2
Østervraa Fys. v/ Louise G. Olesen	1	1	0	1
Total	21	11	11	16,5

UDKAST

Gennemsnitlig ventetid

Den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning varierer fra 1 - 12 dage, ifølge de adspurgte klinikker.

Tilgængelighed for bevægelseshæmmede

I Frederikshavn Kommune er der på 7 klinikadresser tilgængelighed for bevægelseshæmmede, mens 4 klinikker derudover også har handicapvenlige toiletfaciliteter.

	Ja	Nej
Tilgængelighed for bevægelseshæmmede	7	0
Handicapvenlige toiletfaciliteter i klinikken	4	3

Kilde: Sygesikringen

Hjemmebehandling

Af de adspurgte klinikker har 6 ud af 7 svaret, at de yder hjemmebehandling, og heraf yder 4 klinikker behandling på plejecentre samt andre institutioner.

Behandling på regionale og kommunale institutioner

Af de adspurgte klinikker har én klinik svaret, at de i snit bruger 2 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på regionale institutioner.

3 klinikker har svaret, at de bruger mellem 6 og 30 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på kommunale institutioner.

Bassintræning

3 klinikker i Frederikshavn Kommune yder bassintræning. Klinikkerne bruger i snit mellem 2 og 3 timer ugentligt på denne træningsform.

Praktiserende fysioterapeuters spidskompetencer

Oversigten viser spidskompetencerne for fysioterapeuterne i Frederikshavn Kommune – oversigten er udarbejdet på baggrund af spørgeskemabesvareelserne.

	Kompetencer															
	Pædiatri	Neurologi	Gynækologi/ obstetrik	Muskuloskeletal	Psykatri	Rehabilitering/ Genoptræning	Idræts- fysioterapi	Geriatrici	Sundhedsfremme/ forebyggelse	Holdtræning	Palliativ behandling	Lymfødem behandling	Ultralyds scanning	Akupunktur	Indlægssåler	Schokwave
Antal Personer	9	19	7	18	5	19	16	9	17	16	8	5	0	5	12	0

UDKAST

Kommunal Fysioterapi

Frederikshavn Kommune har ansat 28 fysio- og ergoterapeuter i trænende funktioner. De to professionsgrupper fordelt i forhold til fuldtidsansættelse, deltidsansættelse samt projektansættelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tablet: Ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunen

	Fuldtid	Deltid	Projektansættelse
Fysioterapeuter*	12	9	0
Ergoterapeuter[□]	5	2	0

* Omfatter ansatte i Træningsenheden.

□ Ergoterapeuter på børneområdet udfører kun rådgivning.

I tabellen nedenfor kan det ses hvorledes de fysioterapeutiske arbejdstimer fordeler sig i forhold til lovgivningsområde.

Tablet: Fordeling af arbejdstimer opdelt efter lovgivningsområde

	Serviceoven - § 86	Sundhedsloven - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter	43 % af ydelseerne	57 % af ydelseerne	Ikke angivet	Ikke angivet
Privat- praktiserende	0	0	0	0
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)	0	112*	0	0

*Samarbejdsaftaler med andre udbydere af fysioterapeutisk behandling – på selvejende institution Caspershus

Frederikshavn Kommune er ikke leverandør af vederlagsfri fysioterapi.

Frederikshavn Kommune er leverandør af fysioterapeutisk bassintræning i eget regi. Dette forgår tre steder i kommunen og er normeret til 34 timer ugentligt.

Frederikshavn Kommune råder over 4 varmtvandsbassiner og stiller sine bassiner til rådighed for praktiserende fysioterapeuter til leje.

Placering af de kommunale tilbud af fysioterapeutisk behandling/træning i Aalborg Kommune:

- Træningscenter Skage, Hans Baghsvej 27, 9990 Skagen
- Træningscenter Sæby, Rådhuspladsen 9, 9300 Sæby
- Træningscenter Phoenix, Nytorv 3, 9900 Frederikshavn
- Kastaniegården, Arentfeldtsgade 20, 9900 Frederikshavn
- Træningscenter Caspershus, Caspersvej 7, 9900 Frederikshavn

UDKAST

Tabel: Kommunale fysioterapeuters spidskompetencer

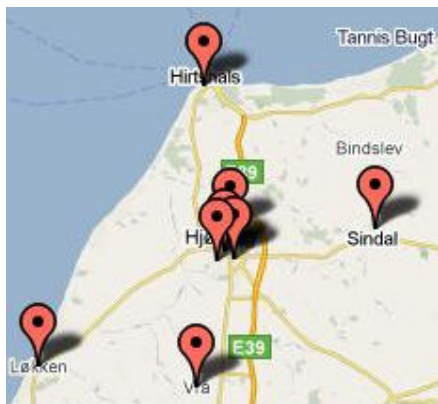
	Antal personer
Pædiatri	5
Neurologi	28
Gynækologi/obstetrik	0
Muskuloskeletal	28
Psykiatrisk	0
Rehabilitering	28
Idrætsfysioterapi	0
Geriatrici	28
Sundhedsfremme/ Forebyggelse	28
Holdtræning	28
Palliativ behandling	0
Lymfeødembehandlinger	0

Frederikshavn Kommune har etableret dialog mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter. Der er ikke etableret et fast dialogforum mellem kommunen og praktiserende fysioterapeuter.

Hjørring Kommune

Fysioterapi i praksissektoren

7 ud af 8 klinikker har besvaret spørgeskemaet.
Indbyggertallet er 66.819.

Fysioterapeutisk kapacitet

I Hjørring Kommune er der 8 klinikadresser.

Der er i alt 18 praktiserende fysioterapeuter svarende til 14,5 kapaciteter. Den nedenstående tabel viser kapacitetsfordelingen.

Fysioterapeutisk kapacitet i praksissektoren					
Klinik	Antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Kapacitet i alt	
B.Bach, I. Emmenegger, V. Trinskjær	4	2	2	3	
Peter Allan Bærndt, Klinik for Fys	2	2	0	2	
Carl-Jørgen Harlund, Klinik for Fys	1	1	0	1	
Anne Marie Pedersen Kjær	2	0	2	1	
Claus Østedgaard, Højvangen Fys	3	2	1	2,5	
Kim Bjarne Harlund, Klinik for Fysio	1	1	0	1	
Carl F. Vangsgaard, Fys. Løkkenshus	1	1	0	1	
Morten Møller, Klinik for Fys.	4	2	2	3	
Total	18	11	7	14,5	

Gennemsnitlig ventetid

Den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning varierer fra 1 - 4 dage, ifølge de adspurgte klinikker.

Tilgængelighed for bevægelseshæmmede

I Hjørring Kommune er der på 6 klinikadresser tilgængelighed for bevægelseshæmmede, mens 5 klinikker derudover også har handicapvenlige toiletfaciliteter.

	Ja	Nej
Tilgængelighed for bevægelseshæmmede	6	2
Handicapvenlige toiletfaciliteter i klinikken	5	3

Kilde: Sygesikringen

Hjemmebehandling

Af de adspurgte klinikker har 6 ud af 7 svaret, at de yder hjemmebehandling. Heraf yder 3 klinikker også behandling på plejecentre samt andre institutioner, mens 3 klinikker yder behandling på andre institutioner.

Behandling på regionale og kommunale institutioner

3 klinikker har svaret, at de i snit bruger mellem 30 minutter og 8 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på regionale institutioner.

5 klinikker har svaret, at de bruger mellem 1 og 10 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på kommunale institutioner.

Bassintræning

1 klinik i Hjørring Kommune yder bassintræning, og bruger i gennemsnit 1 time ugentligt på denne træningsform.

Praktiserende fysioterapeuters spidskompetencer

Oversigten viser spidskompetencerne for fysioterapeuterne i Hjørring Kommune. Oversigten er udarbejdet på baggrund af spørgeskemabesvareelserne.

Antal Personer	Kompetencer															
	Pædiatri	Neurologi	Gynækologi/ obstetrik	Muskuloskeletal	Psykiatri	Rehabilitering/ Genoptræning	Idræts- fysioterapi	Geriatrici	Sundhedsfremme/ forebyggelse	Holdtræning	Palliativ behandling	Lymfødem behandling	Ultralyds scanning	Akupunktur	Indlæggelsler	Schokwave
	2	9	5	12	0	12	8	5	6	4	1	1	0	4	3	0

Kommunal Fysioterapi

Hjørring Kommune har ansat 20 fysio- og ergoterapeuter i trænende funktioner. De to professionsgrupper fordelt i forhold til fuldtidsansættelse, deltidsansættelse samt projektansættelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel: Ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunen

	Fuldtid	Deltid	Projektansættelse
Fysioterapeuter	11	5	0
Ergoterapeuter	3	1	0

I tabellen nedenfor kan det ses hvorledes de fysioterapeutiske arbejdstimer fordeler sig i forhold til lovgivningsområde.

UDKAST

Tabel: Fordeling af arbejdstimer opdelt efter lovgivningsområde

	Serviceoven - § 86	Sundhedsloven - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter	34	180	25	Ikke angivet
Praktiserende	0	0	0	0
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)	0	0	0	0

Hjørring Kommune er leverandør af vederlagsfri fysioterapi.

Placering af de(t) kommunale tilbud af fysioterapeutisk behandling/træning i Hjørring Kommune:

- Sundhedscentret, Banegårdspladsen 5, 9800 Hjørring
- Træningscentret, Markedsvej, 9870 Sindal
- Lynggården Ældrecenter, Østergade 30, 9850 Hirtshals
- Havgården, Brændingen, 9480 Løkken
- Vrå Idrætscenter, 9760 Vrå
- NBV
- Børnehaven Naturli'viis
- Behandling i borgerens egne hjem

Tabel: Kommunale fysioterapeuters spidskompetencer

	Antal personer
Pædiatri	6
Neurologi	16
Gynækologi/obstetrik	1
Muskuloskeletal	16
Psykiatrisk	0
Rehabilitering	6
Idrætsfysioterapi	0
Geriatrici	16
Sundhedsfremme/ Forebyggelse	6
Holdtræning	16
Palliativ behandling	0
Lymfeødembehandlinger	0

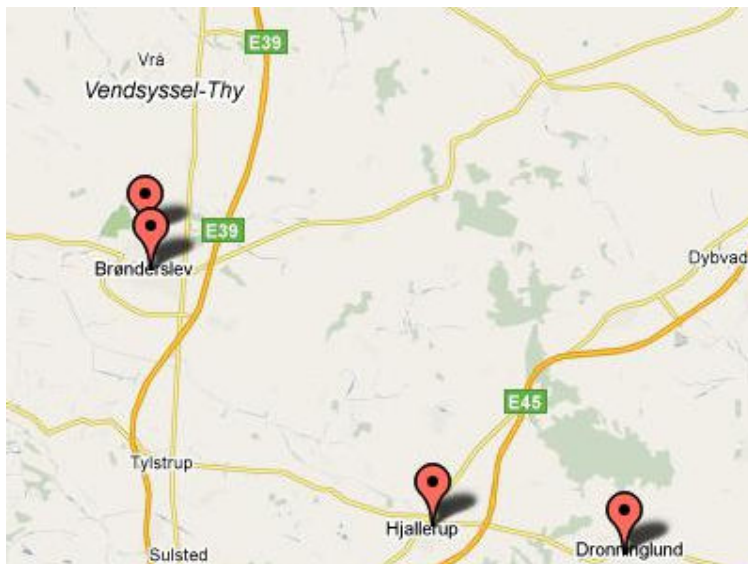
UDKAST

I Hjørring Kommune er der ikke etableret dialog eller et fast dialogforum mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter.

Brønderslev Kommune

Fysioterapi i praksissektoren

4 ud af 4 klinikker har besvaret spørgeskemaet.
Indbyggertallet er 35.808.

Fysioterapeutisk kapacitet

I Brønderslev Kommune er der 4 klinikadresser.

Der er i alt 16 praktiserende fysioterapeuter svarende til 9,5 kapaciteter. Den nedenstående tabel viser kapacitetsfordelingen.

Fysioterapeutisk kapacitet i praksissektoren				
Klinik	Antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Kapacitet i alt
Marianne Kongsgaard Jensen	6	3	3	4,5
Lene R. Nielsen, Brønderslev Fys	5	0	5	2,5
Sonja K. Pedersen, Midtbyens Fys	4	0	4	2
Lars Dahl, Klinik for Fysioterapi	1	0	1	0,5
Total	16	3	13	9,5

UDKAST

Gennemsnitlig ventetid

Den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning varierer fra 10 - 14 dage, ifølge de adspurgte klinikker.

Tilgængelighed for bevægelseshæmmede

I Brønderslev Kommune er der på 3 klinikadresser tilgængelighed for bevægelseshæmmede, mens 3 klinikker derudover også har handicapvenlige toiletfaciliteter.

	Ja	Nej
Tilgængelighed for bevægelseshæmmede	3	1
Handicapvenlige toiletfaciliteter i klinikken	3	1

Kilde: Sygesikringen

Hjemmebehandling

Alle de adspurgte klinikker yder hjemmebehandling. Heraf har 1 klinikadresse svaret, at der ydes behandling på plejecentre og 3 klinikadresser har svaret, at de også yder behandling på andre institutioner.

Behandling på regionale og kommunale institutioner

Af de adspurgte klinikker har én klinik svaret, at de i snit bruger 40 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på regionale institutioner.

4 klinikker har svaret, at de bruger mellem 3 og 33 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på kommunale institutioner.

Bassintræning

4 klinikker i Brønderslev Kommune yder bassintræning, og bruger mellem 1 og 5 timer ugentligt på denne træningsform.

Praktiserende fysioterapeuters spidskompetencer

Oversigten viser spidskompetencerne for fysioterapeuterne i Brønderslev Kommune – oversigten er udarbejdet på baggrund af spørgeskemabesvareelserne.

Antal Personer	Kompetencer															
	Pædiatri	Neurologi	Gynækologi/obstetrik	Muskuloskeletal	Psykiatri	Rehabilitering/Genoptræning	Idræts-fysioterapi	Geriatrici	Sundhedsfremme/forebvaelse	Holdtræning	Palliativ behandling	Lymfødem behandling	Ultralyds scanning	Akupunktur	Indlægssåler	Schokwave
	1	16	1	14	0	11	5	4	9	11	3	2	0	3	2	0

Kommunal Fysioterapi

Brønderslev Kommune har ansat 17,5 fysio- og ergoterapeuter i trænende funktioner. De to professionsgrupper fordelt i forhold til fuldtidsansættelse, deltidsansættelse samt projektansættelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tablet: Ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunen

	Fuldtid	Deltid	Projektansættelse
Fysioterapeuter	7	6	Ikke angivet
Ergoterapeuter	2,5	2	0

I tabellen nedenfor kan det ses hvorledes de fysioterapeutiske arbejdstimer fordeler sig i forhold til lovgivningsområde.

Tablet: Fordeling af arbejdstimer opdelt efter lovgivningsområde

	Service-loven - § 86	Sundhedsloven - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter	Ikke angivet	*	Ikke angivet	Ikke angivet
Privat- praktiserende	0	▫	0	0
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)	0	0	0	0

* Overvejende dele af tiden går til § 140. Ikke nærmere angivet.

▫ Genoptræningsydelse. Ikke noget fast antal.

Brønderslev Kommune er ikke leverandør af vederlagsfri fysioterapi. Kommunen har dog planer om dette, men er ikke nærmere gennemgået.

Brønderslev Kommune er leverandør af fysioterapeutisk bassintræning i eget regi. Dette forgår ét sted i kommunen og er normeret til 2 x 3 timer ugentligt.

Brønderslev Kommune stiller sine bassiner til rådighed for praktiserende fysioterapeuter til leje.

I Brønderslev Kommune er der selvejende institutioner med varmtvandsbassin. Det drejer sig om ét i et idrætscenter og ét i en svømmehal. Faciliteterne er til rådighed for praktiserende fysioterapeuter at leje.

Brønderslev Kommune har samarbejdsaftaler med praktiserende fysioterapeuter om behandling/træning. Dette dækker over genoptræningsydelse til borger med diagnoser ryg og skuldre. De praktiserende tager desuden fra ad hoc, ved behov

Placering af de(t) kommunale tilbud af fysioterapeutisk behandling/træning i Brønderslev Kommune:

- Sund By Brønderslev, Parkvej 61, Brønderslev (Forebyggelse, holdaktiviteter og rådgivning)
- Sund By Dronninglund, Slotsgade 41, 9330 Dronninglund (Forebyggelse, holdaktiviteter og rådgivning)

UDKAST

- Brønderslev Sygehus, Træningsafdelingen (Rehabilitering)
- Sofielund, Træningsafdelingen (Rehabilitering)

Tabel: Kommunale fysioterapeuters spidskompetencer

	Antal personer
Pædiatri	0
Neurologi	3
Gynækologi/obstetrik	0
Muskuloskeletal	5
Psykiatrisk	0
Rehabilitering	3
Idrætsfysioterapi	1
Geriatrici	1
Sundhedsfremme/ Forebyggelse	3
Holdtræning	8
Palliativ behandling	0
Lymfeødembehandling	1

I Brønderslev Kommune er der etableret et fast dialogforum, hvor kommunen og de praktiserende fysioterapeuter mødes to gange årligt.

Jammerbugt Kommune

Fysioterapi i praksissektoren

2 ud af 3 klinikker har besvaret spørgeskemaet.
Indbyggertallet er 38.971.

Fysioterapeutisk kapacitet

I Jammerbugt Kommune er der 4 klinikadresser, idet én klinikejer har klinikfaciliteter på to adresser. Der er i alt 14 praktiserende fysioterapeuter svarende til 8 kapaciteter. Den nedenstående tabel viser kapacitetsfordelingen.

Fysioterapeutisk kapacitet i praksissektoren				
Klinik	Antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Kapaciteter i alt
Niels Christoffersen, Jammerbugt Fys.	6	1	5	3,5
Birgit Esbensen og Claus Ræbild Jensen, Klinik for Fys	4	1	3	2,5
Britta Walker, Klinik for Fys	4	0	4	2
I alt	14	2	12	8

UDKAST

Gennemsnitlig ventetid

Den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning varierer fra 0 - 20 dage, ifølge de adspurgte klinikker.

Tilgængelighed for bevægelseshæmmede

I Jammerbugt Kommune er der i 1 klinik tilgængelighed for bevægelseshæmmede samt handicapvenlige toiletfaciliteter.

	Ja	Nej
Tilgængelighed for bevægelseshæmmede	1	3
Handicapvenlige toiletfaciliteter i klinikken	1	3

Kilde: Sygesikringen

Hjemmebehandling

Af de adspurgte klinikker har 2 ud af 3 svaret, at de yder hjemmebehandling samt behandling på plejecentre samt andre institutioner.

Behandling på regionale og kommunale institutioner

En enkelt klinik har svaret, at den i snit bruger 4 timer timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på regionale samt kommunale institutioner.

Bassintræning

1 klinik i Jammerbugt Kommune yder bassintræning, og anvender i gennemsnit 10 timer ugentligt på denne træningsform.

Praktiserende fysioterapeuters spidskompetencer

Oversigten viser spidskompetencerne for fysioterapeuterne i Jammerbugt Kommune – oversigten er udarbejdet på baggrund af spørgeskemabesvarelsene.

Antal Personer	Kompetencer															
	Pædiatri	Neurologi	Gynækologi/obstetrik	Muskuloskeletal	Psykiatri	Rehabilitering/Genoptræning	Idræts-fysioterapi	Geriatrici	Sundhedsfremme/forebyggelse	Holdtræning	Palliativ behandling	Lymfødemedbehandling	Ultralyds scanning	Akupunktur	Indlæggssåler	Schokwave
0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0

UDKAST

Kommunal Fysioterapi

Jammerbugt Kommune har ansat 25 fysio- og ergoterapeuter trænende terapeuter. De to professionsgrupper fordelt i forhold til fuldtidsansættelse, deltidsansættelse samt projektansættelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tablet: Ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunen

	Fuldtid	Deltid	Projektansættelse
Fysioterapeuter	15	3	0
Ergoterapeuter	3	4	0

I tabellen nedenfor kan det ses hvorledes de fysioterapeutiske arbejdstimer fordeler sig i forhold til lovgivningsområde.

Tablet: Fordeling af arbejdstimer opdelt efter lovgivningsområde

	Serviceoven - § 86	Sundhedsloven - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter	Ikke angivet	Ikke angivet	Ikke angivet	Ikke angivet
Privat- praktiserende	0	0	0	0
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)	0	0	0	0

Jammerbugt Kommune er ikke leverandør af vederlagsfri fysioterapi. Kommunen har dog planer om dette, men er ikke nærmere gennemgået.

Jammerbugt Kommune er leverandør af fysioterapeutisk bassintræning i eget regi. Dette forgår to steder i kommunen og er normeret til 3 timer ugentligt.

Jammerbugt Kommune stiller sine bassiner til rådighed for praktiserende fysioterapeuter til leje.

Jammerbugt Kommune har samarbejdsaftaler med praktiserende fysioterapeuter om behandling/træning. Dette dækker over genoptræningsydelser til borger med diagnoser ryg og skuldre. De praktiserende tager desuden fra ad hoc ved behov.

Tablet: Kommunale fysioterapeuters spidskompetencer

	Antal personer
Pædiatri	Ikke angivet
Neurologi	Ikke angivet
Gynækologi/obstetrik	Ikke angivet
Muskuloskeletal	Ikke angivet
Psykiatrisk	Ikke angivet
Rehabilitering	Ikke angivet

UDKAST

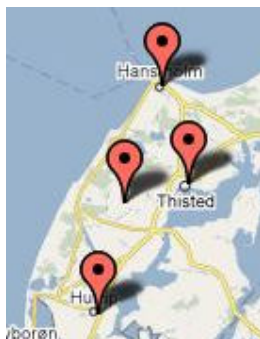
Ildrætsfysioterapi	Ikke angivet
Geriatrici	Ikke angivet
Sundhedsfremme/ Forebyggelse	Ikke angivet
Holdtræning	Ikke angivet
Palliativ behandling	Ikke angivet
Lymfeødembehandlinger	Ikke angivet

Jammerbugt Kommune har etableret dialog med de praktiserende fysioterapeuter i kommunen.

Thisted Kommune

Fysioterapi i praksissektoren

3 ud af 4 klinikker har besvaret spørgeskemaet.
Indbyggertallet er 45.309.

Fysioterapeutisk kapacitet

I Thisted Kommune er der 4 klinikadresser.

Der er i alt 20 praktiserende fysioterapeuter svarende til 12 kapaciteter. Den nedenstående tabel viser kapacitetsfordelingen.

Fysioterapeutisk kapacitet i praksissektoren				
Klinik	Antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Kapacitet i alt
Karen Thorsager, Aps	10	2	8	6
Hanne Bier Sørensen og Nina Krogh Bertelsen	5	0	5	2,5
Lene Larsen	2	1	1	1,5
Sydthy Klinik	3	1	2	2
Total	20	4	16	12

Gennemsnitlig ventetid

Den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning varierer mellem 0 – 10 hverdage.

Tilgængelighed for bevægelseshæmmede

I Thisted Kommune er der på 4 klinikadresser tilgængelighed for bevægelseshæmmede. Derudover er der på 2 klinikadresser også handicapvenlige toiletfaciliteter.

	Ja	Nej
Tilgængelighed for bevægelseshæmmede	4	0
Handicapvenlige toiletfaciliteter i klinikken	2	2

Kilde: Sygesikringen

Hjemmebehandling

3 klinikker har svaret, at de yder hjemmebehandling samt behandling på plejecentre. Derudover yder 2 klinikker også behandling på andre institutioner.

UDKAST

Behandling på regionale og kommunale institutioner

Af de adspurgte klinikker har 1 klinik svaret, at der i snit bruges 7 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på regionale institutioner.

2 klinikker har svaret, at de bruger mellem 10 og 31 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på kommunale institutioner.

Bassintræning

I Thisted Kommune yder 2 klinikker bassintræning. 1 klinik har svaret, at der i snit bruges 3 timer ugentligt på denne træningsform.

Praktiserende fysioterapeuters spidskompetencer

Oversigten viser spidskompetencerne for fysioterapeuterne i Thisted Kommune – oversigten er udarbejdet på baggrund af spørgeskemabesvarelsene.

Antal Personer	Kompetencer															
	Pædiatri	Neurologi	Gynækologi/ obstetrik	Muskuloskeletal	Psykiatri	Rehabilitering/ Genoptræning	Idræts- fysioterapi	Geriatric	Sundhedsfremme/ forebyggelse	Holdtræning	Palliativ behandling	Lymfødem behandling	Ultralyds scanning	Akupunktur	Indlæggssåler	Schokwave
	3	9	3	9	0	19	13	9	12	16	0	4	2	5	7	0

Kommunal Fysioterapi

Thisted Kommune har ansat 21 fysio- og ergoterapeuter i trænende funktioner. De to professionsgrupper fordelt i forhold til fuldtidsansættelse, deltidsansættelse samt projektansættelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tablet: Ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunen

	Fuldtid	Deltid	Projektansættelse
Fysioterapeuter	8*	7	0
Ergoterapeuter	2	4	0

* Tre fysioterapeuter er ansat i samarbejde med Morsø Kommune.

I tabellen nedenfor kan det ses hvorledes de fysioterapeutiske arbejdstimer fordeler sig i forhold til lovgivningsområde.

UDKAST

Tabel: Fordeling af arbejdstimer opdelt efter lovgivningsområde

	Serviceoven - § 86	Sundhedsloven - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter	93	280	111	0
Privat- praktiserende	0	6	0	0
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)	0	0	0	0

Thisted Kommune er ikke leverandør af vederlagsfri fysioterapi. Kommunen har dog planer om dette, men er ikke nærmere gennemgået.

Thisted Kommune er leverandør af fysioterapeutisk bassintræning. Dette forgår to steder i kommunen og er normeret til 9 timer ugentligt.

Thisted Kommune stiller sine bassiner til rådighed for praktiserende fysioterapeuter.

Thisted kommune har aftaler med andre udbydere af fysioterapeutisk behandling. Dette dækker over aftale med Nordthy klinik for fysioterapi, hvor aftalen omhandler behandling af patienter med ret til behandling efter § 140 i sundhedsloven og der fokuseres på patienter med skulderrelaterede diagnoser. Det samlede træningsforløb for den enkelte patient jf. denne aftale må være på maks. 12 uger.

Placering af de kommunale tilbud af fysioterapeutisk behandling/træning i Thisted Kommune:

- Områdecenter Fyrglimt, Hanstholm (individuel og holdtræning)
- Områdecenter Sct. Thøgersgaard, Vestervig (individuel og holdtræning)
- Specialinstitutioner (individuel genoptræning)
- Thyhallens Svømmecenter (træning i bassin)
- Sydthy Svømmecenter (træning i bassin)
- Borgerens eget hjem (individuel genoptræning)

Tabel: Kommunale fysioterapeuters spidskompetencer

	Antal personer
Pædiatri	3
Neurologi	12
Gynækologi/obstetrik	2
Muskuloskeletal	12
Psykiatrisk	0
Rehabilitering	6
Idrætsfysioterapi	0
Geriatrici	0
Sundhedsfremme/	0

UDKAST

Forebyggelse

Holdtræning 12

Palliativ behandling 0

Lymfeødembehandlinger 0

Thisted Kommune har etableret dialog mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter. Thisted Kommune angiver ikke, om der er dog etableret et fast dialogforum mellem kommunen og praktiserende fysioterapeuter.

Morsø Kommune

Fysioterapi i praksissektoren

1 ud af 1 klinik har besvaret spørgeskemaet.
Indbyggertallet er 21.876.

Fysioterapeutisk kapacitet

I Morsø Kommune er der 1 klinikadresse.

Der er i alt 7 praktiserende fysioterapeuter svarende til 5 kapaciteter. Den nedenstående tabel viser kapacitetsfordelingen.

Fysioterapeutisk kapacitet i praksissektoren				
Klinik	Antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Kapacitet i alt
Tonny Nedergaard	7	3	4	5
Total	7	3	4	5

Gennemsnitlig ventetid

Den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning er 5 hverdage.

Tilgængelighed for bevægelseshæmmede

I Morsø Kommune er der på klinikadressen både tilgængelighed for bevægelseshæmmede samt handicapvenlige toiletfaciliteter.

	Ja	Nej
Tilgængelighed for bevægelseshæmmede	1	0
Handicapvenlige toiletfaciliteter i klinikken	1	0

Kilde: Sygesikringen

Hjemmebehandling

Klinikken har svaret, at den yder hjemmebehandling, samt behandling på plejecentre samt andre institutioner.

UDKAST

Behandling på regionale og kommunale institutioner

Klinikken har svaret, at der i snit bruges 1 time ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på regionale institutioner samt i snit 7 timer ugentlig på vederlagsfri behandling af patienter på kommunale institutioner.

Bassintræning

Klinikken yder ikke bassintræning.

Praktiserende fysioterapeuters spidskompetencer

Oversigten viser spidskompetencerne for fysioterapeuterne i Morsø Kommune – oversigten er udarbejdet på baggrund af spørgeskemabesvarelserne.

Antal Personer	Kompetencer															
	Pædiatri	Neurologi	Gynækologi/obstetrik	Muskuloskeletal	Psykiatri	Rehabilitering/Genoptræning	Idræts-fysioterapi	Geriatrici	Sundhedsfremme/forebyggelse	Holdtræning	Palliativ behandling	Lymfeødem behandling	Ultralids scanning	Akupunktur	Indlægsåler	Schokwave
	1	7	3	7	7	7	4	7	7	7	7	0	1	1	2	0

Kommunal Fysioterapi

Morsø Kommune har ansat 5 fysio- og ergoterapeuter i trænende funktioner. De to professionsgrupper fordelt i forhold til fuldtidsansættelse, deltidsansættelse samt projektansættelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel: Ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunen

	Fuldtid	Deltid	Projektansættelse
Fysioterapeuter	3*	1	0
Ergoterapeuter	1	0	0

*Tre er ansat i samarbejde med Thisted Kommune.

I tabellen nedenfor kan det ses hvorledes de fysioterapeutiske arbejdstimer fordeler sig i forhold til lovgivningsområde.

Tabel: Fordeling af arbejdstimer opdelt efter lovgivningsområde

	Service-loven - § 86	Sundhedsloven - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter	37	107	20-30	0
Privat-praktiserende	0	0	0	0
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)	0	0	0	0

UDKAST

Morsø Kommune er ikke leverandør af vederlagsfri fysioterapi. Kommunen har dog planer om dette, men er ikke nærmere gennemgået.

Morsø Kommune er ikke leverandør af fysioterapeutisk bassintræning. Kommunen stiller sine bassiner til rådighed for praktiserende fysioterapeuter til leje.

Morsø Kommune har samarbejdsaftaler med andre udbydere af behandling/træning. Dette omfatter kontrakt med anden privat leverandør vedr. hele genoptræningen på § 140området. Leverandøren har ansat to fysioterapeuter til denne opgave. Morsø overtager denne opgave pr. 1. februar 2010.

Placering af de(t) kommunale tilbud af fysioterapeutisk behandling/træning i Morsø Kommune:

- Genoptræningsafdelingen, Sundhedscenter Limfjorden, Strandparken 48, 7900 Nykøbing Mors

Tabel: Kommunale fysioterapeuters spidskompetencer

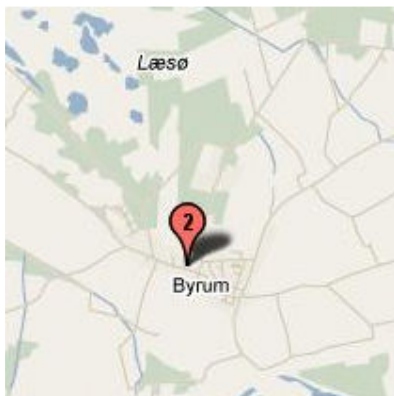
	Antal personer
Pædiatri	3
Neurologi	3
Gynækologi/obstetrik	1
Muskuloskeletal	4
Psykiatrisk	0
Rehabilitering	5
Idrætsfysioterapi	3
Geriatrici	1
Sundhedsfremme/ Forebyggelse	4
Holdtræning	3
Palliativ behandling	0
Lymfeødembehandling	0

Morsø Kommune har etableret et fast dialog forum for dialog mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter. Der har dog ikke været dialog mellem parterne frem til udarbejdelsen af nærværende praksisplan.

Læsø Kommune

Fysioterapi i praksissektoren

1 klinik har besvaret spørgeskemaet.
Indbyggertallet er 1.985.

Fysioterapeutisk kapacitet

I Læsø Kommune er der 1 fysioterapeutisk klinik.
Der er i alt 2 praktiserende fysioterapeuter med en samlet kapacitet på 1,5. Den nedenstående tabel viser kapacitetsfordelingen.

Fysioterapeutisk kapacitet i praksissektoren					
Klinik	Antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Kapacitet i alt	
Ralf Seip	1	0	1	0,5	
Svend Malchau	1	1	0	1	
Total	2	1	1	1,5	

Gennemsnitlig ventetid

Den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning er 2 hverdage.

Tilgængelighed for bevægelseshæmmede

I Læsø Kommune er der i klinikken tilgængelighed for bevægelseshæmmede samt handicapvenlige toiletfaciliteter.

	Ja	Nej
Tilgængelighed for bevægelseshæmmede	1	0
Handicapvenlige toiletfaciliteter i klinikken	1	0

Kilde: Sygesikringen

Hjemmebehandling

Klinikken yder ikke hjemmebehandling.

UDKAST

Behandling på regionale og kommunale institutioner

Klinikken har ingen behandling på regionale og kommunale institutioner.

Bassintræning

Klinikken yder bassintræning.

Praktiserende fysioterapeuters spidskompetencer

Oversigten viser spidskompetencerne for fysioterapeuterne i Læsø Kommune – oversigten er udarbejdet på baggrund af spørgeskemabesvareelserne.

	Kompetencer															
	Pædiatri	Neurologi	Gynækologi/ obstetrik	Muskuloskeletal	Psykatri	Rehabilitering/ Genoptræning	Idræts- fysioterapi	Geriatrici	Sundhedsfremme/ forebyggelse	Holdtræning	Palliativ behandling	Lymfeødem behandling	Ultralyds scanning	Akupunktur	Indlægsåler	Schokwave
Antal Personer	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0

Kommunal Fysioterapi

Læsø Kommune har ansat 1 fysio- og ergoterapeuter i trænende funktioner. De to professionsgrupper fordelt i forhold til fuldtidsansættelse, deltidsansættelse samt projektansættelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tablet: Ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunen

	Fuldtid	Deltid	Projektansættelse
Fysioterapeuter	1	0	0
Ergoterapeuter	0	0	0

I tabellen nedenfor kan det ses hvorledes de fysioterapeutiske arbejdstimer fordeler sig i forhold til lovgivningsområde.

Tablet: Fordeling af arbejdstimer opdelt efter lovgivningsområde*

	Serviceoven - § 86	Sundhedsloven - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter	Ikke angivet	Ikke angivet	Ikke angivet	Ikke angivet
Privatpraktiserende	0	0	0	0
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)	0	0	0	0

UDKAST

* Læsø Kommune angiver, at det ikke er muligt at opdele fordelingen af arbejdstimer efter lovgivning.

Læsø Kommune er ikke leverandør af vederlagsfri fysioterapi og har ikke planer om dette.

Læsø Kommune tilbyder fysioterapeutisk bassintræning.
Kommunen stiller ligeledes sine bassiner til rådighed for praktiserende fysioterapeuter.

I Læsø Kommune er der en selvejende institution med varmtvandsbassin.
Praktiserende fysioterapeuter har mulighed for at leje sig ind her.

Placering af de kommunale tilbud af fysioterapeutisk behandling/træning i Aalborg Kommune:

- Læsø Døgnpleje, Doktorvejen 1 A, 9940 Læsø.

Tabel: Kommunale fysioterapeuters spidskompetencer*

	Antal personer
Pædiatri	0
Neurologi	0
Gynækologi/obstetrik	0
Muskuloskeletal	1
Psykiatrisk	0
Rehabilitering	1
Idrætsfysioterapi	0
Geriatrici	1
Sundhedsfremme/ Forebyggelse	1
Holdtræning	0
Palliativ behandling	0
Lymfeødembehandlinger	0

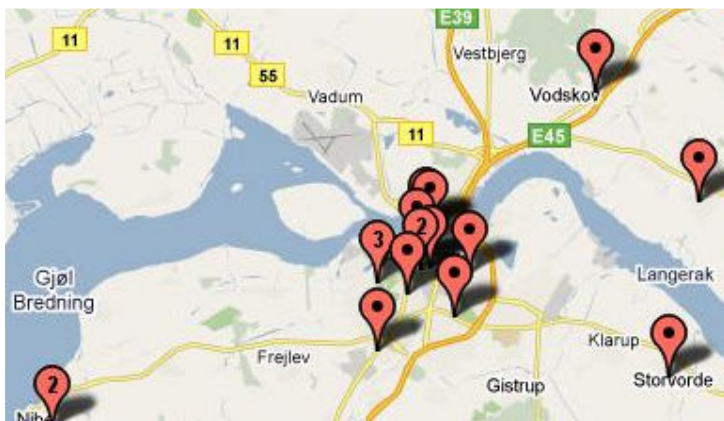
*Der er tale om den samme person.

Læsø Kommune har etableret dialog mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter. Der er ikke etableret et fast dialogforum mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter i kommunen.

Aalborg Kommune

Fysioterapi i praksissektoren

16 ud af 18 klinikker har besvaret spørgeskemaet.
Indbyggertallet er 197.068.

Fysioterapeutisk kapacitet

I Aalborg Kommune er der 14 klinikadresser samt 4 fysioterapeuter uden fast klinikadresse.
Der er i alt 60 praktiserende fysioterapeuter svarende til 37,5 kapaciteter. Den nedenstående tabel viser kapacitetsfordelingen.

Fysioterapeutisk kapacitet i praksissektoren				
Klinik	Antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Kapacitet i alt
Bente Elise Løvgaard Kjær (Mobil)	1	0	1	0,5
Gorm Hansen, Klinik for Fysio. Aps	5	1	4	3
Sanni Fisker, Sundhedens Hus	6	0	6	3
Hans Van Hout, Grønlands Torv Fysioterapi	4	1	3	2,5
Ulrik Thrane, Klinik for Fysioterapi	2	0	2	1
Jess Skriver, Vejgård Fysioterapi Aps	3	1	2	2
Jonni Andersen (Mobil)	1	1	0	1
Birgitte Næsby (Mobil)	1	0	1	0,5
Anders Bylund og Jens Harring, Nibe Fysioterapi Aps.	5	0	5	2,5
Aase Winther, Hobrovejens Fysioterapi	1	0	1	0,5
Jan H. Andersen, Klinik for Fys. IS	9	3	6	6
Hanne Faulkner, Klinik for Fys	1	1	0	1
Helle Harbeck, Skalborg Fysioterapi	2	1	1	1,5
Morten Skjoldager og Michael Harbo, Arkadens Fys. ApS	5	1	4	3
Ole Andersen, Nørresundby Fys. IS	4	2	2	3
Lene Christoffersen, Storvorde Fys	4	0	4	2
Lene Christensen, Christian Hansen og Lars-Henrik Dahlberg Hasseris Fys	5	2	3	3,5
Else Keldsen (Mobil)	1	1	0	1
Total	60	15	45	37,5

UDKAST

Gennemsnitlig ventetid

Den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning varierer mellem 1 – 40 hverdage.

Tilgængelighed for bevægelseshæmmede

I Aalborg Kommune er der på 11 klinikadresser tilgængelighed for bevægelseshæmmede samt handicapvenlige toiletfaciliteter. Klinikker uden fast klinikadresse er ikke medregnet.

	Ja	Nej
Tilgængelighed for bevægelseshæmmede	11	3
Handicapvenlige toiletfaciliteter i klinikken	11	3

Kilde: Sygesikringen

Hjemmebehandling

13 klinikker har svaret, at de yder hjemmebehandling samt behandling på plejecentre. Heraf yder 9 klinikker også behandling på andre institutioner.

Behandling på regionale og kommunale institutioner

Af de adspurgte klinikker har 6 klinikker svaret, at der i snit bruges mellem 2 og 26 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på regionale institutioner.

11 klinikker har svaret, at de bruger mellem 1 og 17 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på kommunale institutioner.

Bassintræning

I Aalborg Kommune yder 1 af de adspurgte klinikker bassintræning. Klinikken bruger i snit 14 timer ugentligt på denne træningsform.

Praktiserende fysioterapeuters spidskompetencer

Oversigten viser spidskompetencerne for fysioterapeuterne i Aalborg Kommune – oversigten er udarbejdet på baggrund af spørgeskemabesvarelsenerne.

Antal Personer	Kompetencer															
	Pædiatri	Neurologi	Gynækologi/obstetrik	Muskuloskeletal	Psykiatri	Rehabilitering/Genoptræning	Idræts-fysioterapi	Geriatrici	Sundhedsfremme/forebyggelse	Holdtræning	Palliativ behandling	Lymfødem behandling	Ultralyds scanning	Akupunktur	Indlæggssåler	Schokwave
	19	36	17	49	4	42	30	22	26	42	6	5	3	24	15	3

Kommunal Fysioterapi

Aalborg Kommune har ansat 181 fysio- og ergoterapeuter i trænende funktioner. De to professionsgrupper fordelt i forhold til fuldtidsansættelse, deltidsansættelse samt projektansættelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tablet: Ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunen

	Fuldtid	Deltid	Projektansættelse
Fysioterapeuter*	25	41	Ikke angivet
Ergoterapeuter[⊠]	74	41	0

*Ældre og handicapforvaltningen: 44,2, Familie og Beskæftigelsesforvaltningen: 11,9, Skole og kulturforvaltningen: 5.

⊠Ældre og handicapforvaltningen: 88,3, Familie og Beskæftigelsesforvaltningen: 13, Skole og kulturforvaltningen: 8,2.

I tabellen nedenfor kan det ses hvorledes de fysioterapeutiske arbejdstimer fordeler sig i forhold til lovgivningsområde.

Tablet: Fordeling af arbejdstimer opdelt efter lovgivningsområde

	Service-loven - § 86	Sundhedsloven - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter	886	727	636	26
Praktiserende	0	0	*	0
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)	0	0	0	0

*Aalborg Kommune har en aftale med en privat leverandør om, at der hjælpes til ved ventetid på § 140 området. Det er ikke nærmere opgjort hvor meget dette drejer sig om.

Aalborg Kommune er leverandør af vederlagsfri fysioterapi og har opstartet et nyt fysioterapeutisk tilbud i Hammer Bakker pr. 1. september 2009 til beboere i nogle af kommunens botilbud.

Aalborg Kommune har pr. 1. januar 2008 startet genoptræning til § 140 til børn, som også er berettiget til vederlagsfri fysioterapi. Dette har givet en ½ ekstra fysioterapeutstilling.

Aalborg Kommune er leverandør af fysioterapeutisk bassintræning. Dette foregår tre steder i kommunen og er normeret til 37 timer ugentligt.

Aalborg Kommunen har samarbejdsaftaler med praktiserende fysioterapeuter på fysioterapi området. Det er en midlertidig aftale indgået med en privat leverandør, der fungerer som underleverandør til Genoptræningen i Aalborg. Aftalen omfatter opgaver på det fysioterapeutiske område omkring § 140 i Sundhedsloven samt borgere der ikke tilbydes et forløb ved Genoptræningen Aalborg pga. ventetid kan få et tilbud fra den private leverandør.

Placering af de kommunale tilbud af fysioterapeutisk behandling/træning i Aalborg Kommune:

- Fysioterapien Hammer Bakker, Bodil Hjortsvej 8, 9310 Vodskov
- Børnefysio- og ergoterapeuterne, Lerumbakken 11a, 9400 Nørresundby
- Ergo- og fysioterapeutiske tilbud ved specialeklasserne, Vester Mariendal Skole, Stjernevej, 9200 Aalborg

UDKAST

- Genoptræning Aalborg, Lerumbakken 11a, 9400 Nørresundby
- Sundhedscenter Aalborg, Thorsens Allé 1A, 9000 Aalborg

Tabel: Kommunale fysioterapeuters spidskompetencer

	Antal personer
Pædiatri	29
Neurologi	22
Gynækologi/obstetrik	3
Muskuloskeletal	18
Psykiatrisk	3
Rehabilitering	58
Idrætsfysioterapi	24
Geriatrici	49
Sundhedsfremme/ Forebyggelse	57
Holdtræning	59
Palliativ behandling	1
Lymfeødembehandlinger	Ikke angivet

I Aalborg Kommune er der ikke etableret dialog eller et dialogforum mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter.

Vesthimmerland Kommune

Fysioterapi i praksissektoren

4 ud af 4 klinikker har besvaret spørgeskemaet.
Indbyggertallet er 38.217.

Fysioterapeutisk kapacitet

I Vesthimmerland Kommune er der 4 klinikadresser.

Der er i alt 17 praktiserende fysioterapeuter svarende til 11 kapaciteter. Den nedenstående tabel viser kapacitetsfordelingen.

Fysioterapeutisk kapacitet i praksissektoren				
Klinik	Antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Kapacitet i alt
Renè A. Jørgensen og Lasse Kildevæld Farsø Fys. Aps	3	0	3	1,5
Dan Christiansen, Aalestrup Fys.	4	2	2	3
Lars Kristensen, Aars fysioterapi	5	2	3	3,5
Steven F. Hald, Løgstør Fysioterapi	5	1	4	3
Total	17	5	12	11

Gennemsnitlig ventetid

Den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning varierer mellem 0 – 14 hverdage.

Tilgængelighed for bevægelseshæmmede

I Vesthimmerland Kommune er der på 3 klinikadresser tilgængelighed for bevægelseshæmmede samt handicapvenlige toiletfaciliteter.

	Ja	Nej
Tilgængelighed for bevægelseshæmmede	3	1
Handicapvenlige toiletfaciliteter i klinikken	3	1

Kilde: Sygesikringen

Hjemmebehandling

De 4 klinikker har svaret, at de yder hjemmebehandling samt behandling på plejecentre og andre institutioner.

Behandling på regionale og kommunale institutioner

Af de adspurgte klinikker har 1 klinik svaret, at der i snit bruges 8 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på regionale institutioner.

4 klinikker har svaret, at de bruger mellem 3 og 30 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på kommunale institutioner.

Bassintræning

I Vesthimmerland Kommune yder 2 af de adspurgte klinikker bassintræning. Klinikkerne bruger i snit mellem 4 og 5 timer ugentligt på denne træningsform.

Praktiserende fysioterapeuters spidskompetencer

Oversigten viser spidskompetencerne for fysioterapeuterne i Vesthimmerland Kommune – oversigten er udarbejdet på baggrund af spørgeskemabesvareelserne.

Antal Personer	Kompetencer														
	Pædiatri	Neurologi	Gynækologi/ obstetrik	Muskuloskeletal	Psykiatri	Rehabilitering/ Genoptræning	Idræts- fysioterapi	Geriatrici	Sundhedsfremme/ forebyggelse	Holdtræning	Palliativ behandling	Lymfødem behandler	Ultralyds scanning	Akupunktur	Indlægsåler
7	11	1	16	1	11	6	0	0	11	0	0	1	3	3	0

Kommunal Fysioterapi

Vesthimmerland Kommune har ansat 17 fysio- og ergoterapeuter i trænende funktioner. De to professionsgrupper fordelt i forhold til fuldtidsansættelse, deltidsansættelse samt projektansættelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel: Ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunen

	Fuldtid	Deltid	Projektansættelse
Fysioterapeuter*	4	10	0
Ergoterapeuter[¶]	2	1	0

*Børneområdet er organiseret i selvstændig enhed, hvor der er 1 fuldtidsansatte og 3 deltidsansatte (medregnet i det ovenstående). Herudover er der ansat 3 træningsassistenter (ikke inkluderet i det ovenstående).

[¶]Børneområdet har 1 fuldtidsansat og 1 deltidsansat ergoterapeut (inkluderet i det ovenstående)

I tabellen nedenfor kan det ses hvorledes de fysioterapeutiske arbejdstimer fordeler sig i forhold til lovgivningsområde.

UDKAST

Tabel: Fordeling af arbejdstimer opdelt efter lovgivningsområde

	Service-loven - § 86	Sundhedsloven - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter	95	223	206	Ikke angivet
Privat- praktiserende	0	0	0	0
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)	0	0	0	0

Vesthimmerland Kommune er ikke leverandør af vederlagsfri fysioterapi. Kommunen har dog planer om dette, men er ikke nærmere gennemgået.

Vesthimmerland Kommune er leverandør af fysioterapeutisk bassintræning i eget regi. Dette forgår ét sted i kommunen og er normeret til 4 timer ugentligt. Vesthimmerland Kommune stiller sine bassiner til rådighed for praktiserende fysioterapeuter med henblik på leje.

Vesthimmerland Kommune har samarbejdsaftaler med praktiserende fysioterapeuter på fysioterapiområdet.

Placering af de kommunale tilbud af fysioterapeutisk behandling/træning i Vesthimmerland Kommune:

- Sundhedscenter Vesthimmerland, Farsø
- Plejecenter Højgården, Farsø
- Dronning Ingrid Hallerne (Bassin), Farsø
- Plejecenter Aaglimt, Aalestrup
- Plejecenter Bøgely, Løgstør
- Plejecenter Solvang, Aars
- Børn i bevægelse, Aars

UDKAST

Tabel: Kommunale fysioterapeuters spidskompetencer

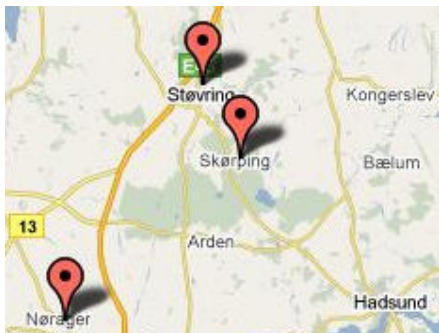
	Antal personer
Pædiatri	6
Neurologi	10
Gynækologi/obstetrik	3
Muskuloskeletal	10
Psykiatrisk	1
Rehabilitering	10
Idrætsfysioterapi	2
Geriatrici	10
Sundhedsfremme/ Forebyggelse	Egen afdeling
Holdtræning	16
Palliativ behandling	0
Lymfeødembehandlinger	0

Vesthimmerland Kommune har etableret dialog mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter. Vesthimmerland Kommune angiver at der er etableret et fast dialogforum mellem kommunen og praktiserende fysioterapeuter.

Rebild Kommune

Fysioterapi i praksissektoren

3 ud af 3 klinikker har besvaret spørgeskemaet.
Indbyggertallet er 28.868.

Fysioterapeutisk kapacitet

I Rebild Kommune er der 3 klinikadresser.
Der er i alt 9 praktiserende fysioterapeuter svarende til 5 kapaciteter. Den nedenstående tabel viser kapacitetsfordelingen.

Fysioterapeutisk kapacitet i praksissektoren				
Klinik	Antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Kapacitet i alt
Stig Jensen, Klinik for Fysioterapi	2	1	1	1,5
Marit Larsen, Nørager Fysioterapi	2	0	2	1
Denis Nyboe, Klinik for Fysioterapi	5	0	5	2,5
Total	9	1	8	5

Gennemsnitlig ventetid

Den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning varierer mellem 5 – 6 hverdage.

Tilgængelighed for bevægelseshæmmede

I Rebild Kommune er der på alle 3 klinikadresser både tilgængelighed for bevægelseshæmmede samt handicapvenlige toiletfaciliteter.

	Ja	Nej
Tilgængelighed for bevægelseshæmmede	3	0
Handicapvenlige toiletfaciliteter i klinikken	3	0

Kilde: Sygesikringen

Hjemmebehandling

De 3 adspurgte klinikker har alle svaret, at de yder hjemmebehandling samt behandling på plejecentre. Derudover yder 2 klinikker også behandling på andre institutioner.

UDKAST

Behandling på regionale og kommunale institutioner

Af de adspurgte klinikker har 1 klinik svaret, at der i snit bruges 1 time ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på regionale institutioner.

2 klinikker har svaret, at de bruger mellem 6 og 30 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på kommunale institutioner.

Bassintræning

I Rebild Kommune yder 1 klinik bassintræning i snit 2 timer om ugen.

Praktiserende fysioterapeuters spidskompetencer

Oversigten viser spidskompetencerne for fysioterapeuterne i Rebild Kommune – oversigten er udarbejdet på baggrund af spørgeskemabesvarelsene.

	Kompetencer															
	Pædiatri	Neurologi	Gynækologi/ obstetrik	Muskuloskeletal	Psykatri	Rehabilitering/ Genoptræning	Idræts- fysioterapi	Geriatric	Sundhedsfremme/ forebyggelse	Holdtræning	Palliativ behandling	Lymfødem behandling	Ultralyds scanning	Akupunktur	Indlægssåler	Schokwave
Antal Personer	3	4	0	7	0	12	7	4	7	12	1	0	0	5	3	0

Kommunal Fysioterapi

Rebild Kommune har ansat 13 fysio- og ergoterapeuter i trænende funktioner. De to professionsgrupper fordelt i forhold til fuldtidsansættelse, deltidsansættelse samt projektansættelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tablet: Ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunen

	Fuldtid	Deltid	Projektansættelse
Fysioterapeuter	3	6	0
Ergoterapeuter	1	3	0

I tabellen nedenfor kan det ses hvorledes de fysioterapeutiske arbejdstimer fordeler sig i forhold til lovgivningsområde.

Tablet: Fordeling af arbejdstimer opdelt efter lovgivningsområde

	Serviceoven - § 86	Sundhedsloven - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter	20	130	10	52
Privat-praktiserende	Ikke angivet	Ikke angivet	Ikke angivet	Ikke angivet
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)	Ikke angivet	Ikke angivet	Ikke angivet	Ikke angivet

UDKAST

Rebild Kommune er leverandør af vederlagsfri fysioterapi.

I Rebild Kommune forefindes selvejende institutioner med mulighed for leje af faciliteter til bassintræning.

Rebild Kommune har frit valg med leverandørkontrakt på lige fod med private leverandører, herunder privatpraktiserende fysioterapeuter. Der er BUM-model på visiteringer.

Praktiserende fysioterapeuter køber ydelser ved Rebild kommune; der er samarbejdsaftale omkring ergoterapi-ydelser.

Rebild Kommune har 2 medarbejdere ansat i projektansættelse til træning til medarbejde og sygedagpenge/kontakthjælpsmodtagere.

Placering af de(t) kommunale tilbud af fysioterapeutisk behandling/træning i Rebild Kommune:

- Sundhedsklinikken, Grangårdscentret 5, 9530 Støvring
- Dagcenter Teglgårdsminde, Buderupholmvej 57, 9520 Skørping
- Dagcenter Mastruplund, Mastruplundvej 2L, 9530 Støvring
- Dagcenter Himmerlandshave, Himmerlandshave 1, 9541 Suldrup
- Dagcenter Engparken, Engparken 1, Rørbæk

Tabel: Kommunale fysioterapeuters spidskompetencer

	Antal personer
Pædiatri	5
Neurologi	11
Gynækologi/obstetrik	1
Muskuloskeletal	9
Psykiatrisk	0
Rehabilitering	3
Idrætsfysioterapi	3
Geriatrici	11
Sundhedsfremme/ Forebyggelse	13
Holdtræning	9
Palliativ behandling	0
Lymfeødembehandlinger	0

I Rebild Kommune er der etableret både dialog og et dialogforum mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter.

Mariagerfjord Kommune

Fysioterapi i praksissektoren

6 ud af 6 klinikker har besvaret spørgeskemaet.
Indbyggertallet er 42.660.

Fysioterapeutisk kapacitet

I Mariagerfjord Kommune er der 6 klinikadresser.

Der er i alt 17 praktiserende fysioterapeuter svarende til 11 kapaciteter. Den nedenstående tabel viser kapacitetsfordelingen.

Fysioterapeutisk kapacitet i praksissektoren				
Klinik	Antal fysioterapeuter	Over 30 timer	Under 30 timer	Kapacitet i alt
Morten Thastum, Mariager Fys. ApS	1	1	0	1
Kim Bo Larsen, Hadsund Fysioterapi	3	1	2	2
Preben Weller, Biesgade Fys. ApS	6	0	6	3
Birgitte Steffensen, Midtpunkt Fys.	3	1	2	2
Nytorv's Fysioterapi Aps v/H. Ørnsh.	2	2	0	2
Birthe Bach Nielsen, Klinik for Fys	2	0	2	1
Total	17	5	12	11

Gennemsnitlig ventetid

Den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning varierer fra 1 – 27 hverdage.

Tilgængelighed for bevægelseshæmmede

I Mariagerfjord Kommune er der på 6 klinikadresser både tilgængelighed for bevægelseshæmmede samt handicapvenlige toiletfaciliteter.

	Ja	Nej
Tilgængelighed for bevægelseshæmmede	6	0
Handicapvenlige toiletfaciliteter i klinikken	6	0

Kilde: Sygesikringen

Hjemmebehandling

Alle klinikker har svaret, at de yder hjemmebehandling, samt behandling på plejecentre samt andre institutioner.

Behandling på regionale og kommunale institutioner

Af de adspurgte klinikker har 3 klinikker svaret, at de i snit bruger mellem 2,5 og 10 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på regionale institutioner.

6 klinikker har svaret, at de bruger mellem 3 og 15 timer ugentligt på vederlagsfri behandling af patienter på kommunale institutioner.

Bassintræning

3 klinikker i Mariagerfjord Kommune yder bassintræning, og anvender i gennemsnit mellem 3 og 5 timer ugentligt på denne træningsform.

Praktiserende fysioterapeuters spidskompetencer

Oversigten viser spidskompetencerne for fysioterapeuterne i Mariagerfjord Kommune – oversigten er udarbejdet på baggrund af spørgeskemabesvarelsene.

Antal Personer	Kompetencer														
	Pædiatri	Neurologi	Gynækologi/ obstetrik	Muskuloskeletal	Psykiatri	Rehabilitering/ Genoptræning	Idræts- fysioterapi	Geriatrici	Sundhedsfremme/ forebyggelse	Holdtræning	Palliativ behandling	Lymfødem behandling	Ultralys scanning	Akupunktur	Indlæggssåler
8	15	6	18	1	16	13	9	11	16	4	3	0	7	3	0

Kommunal Fysioterapi

Mariagerfjord Kommune har ansat 12 fysio- og ergoterapeuter i trænende funktioner. De to professionsgrupper fordelt i forhold til fuldtidsansættelse, deltidsansættelse samt projektansættelse fremgår af tabellen nedenfor.

Tablet: Ansatte fysioterapeuter og ergoterapeuter i kommunen

	Fuldtid	Deltid	Projektansættelse
Fysioterapeuter	6	2	1
Ergoterapeuter	1	3	0

I tabellen nedenfor kan det ses hvorledes de fysioterapeutiske arbejdstimer fordeler sig i forhold til lovgivningsområde.

UDKAST

Tabel: Fordeling af arbejdstimer opdelt efter lovgivningsområde

	Serviceoven - § 86	Sundhedsloven - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter	1/6 del af de samlede træningsforløb, dvs 15 timer	3/6 del, dvs 45 timer	2/6 del, dvs 30 timer ugentligt	0
Privat- praktiserende	0	x*	0	?
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)	0	0	0	0

* 124 genoptræningsforløb er gennemført i 2009 hos privatpraktiserende fysioterapeut.

Mariagerfjord Kommune er ikke leverandør af vederlagsfri fysioterapi. Kommunen vil dog på sigt blive leverandør men har ingen konkrete planer herom.

Mariagerfjord Kommune er leverandør af fysioterapeutisk bassintræning og råder over et varmtvandsbassin. Dette forgår ét sted i kommunen og er normeret til 1,5 timer ugentligt. Mariagerfjord Kommune stiller sine bassiner til rådighed for praktiserende fysioterapeuter.

Der er en selvejende institution med varmtvandsbassin i kommunen. Praktiserende fysioterapeuter har mulighed for at leje sig ind her til bassintræning.

Mariagerfjord Kommune har samarbejdsaftaler med praktiserende fysioterapeuter på fysioterapi området. Her er 124 genoptræningsforløb er gennemført i 2009.

Mariagerfjord Kommune har planer, om på sigt at etablere samarbejde med andre udbydere af fysioterapeutisk behandling på behandlings og/eller træningsområdet via en sundhedsordning.

Placering af de kommunale tilbud af fysioterapeutisk behandling/træning i Mariagerfjord Kommune:

- Træning og genoptræning, Brogade 3A, Hobro
- Træning og genoptræning, Mariager- og Hadsundhallen
- Arden Svømmehal
- Ældrecentre i kommunen
- I borgerens eget hjem

UDKAST

Tabel: Kommunale fysioterapeuters spidskompetencer

	Antal personer
Pædiatri	Ikke angivet
Neurologi	Ikke angivet
Gynækologi/obstetrik	Ikke angivet
Muskuloskeletal	Ikke angivet
Psykiatrisk	Ikke angivet
Rehabilitering	Ikke angivet
Idrætsfysioterapi	Ikke angivet
Geriatrici	Ikke angivet
Sundhedsfremme/ Forebyggelse	Ikke angivet
Holdtræning	Ikke angivet
Palliativ behandling	Ikke angivet
Lymfeødembehandlinger	Ikke angivet

I Mariagerfjord Kommune er der etableret dialog mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter i kommunen.

Der er ikke oprettet et fast dialogforum mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter.

Rammer for fysioterapien

Ny lovgivning

Med lovændringen af Sundhedsloven i 2007 blev myndighedsansvaret for den vederlagsfrie fysioterapi overdraget til kommuner, hvor myndighedsansvaret tidligere lå hos amterne – nu regionerne. Kommunerne har dermed ansvaret for størstedelen af fysioterapi, træning og genoptræning til personer med varigt nedsat funktionsevne.

Vederlagsfri fysioterapeutisk behandling og træning tilbydes hos praktiserende fysioterapeuter. Med overdragelsen af myndighedsansvaret fik kommunerne også mulighed for - men ikke pligt til - at oprette tilbud om vederlagsfri fysioterapeutisk træning ved egne institutioner eller ved private institutioner, som kommunen indgår aftale med.

Personer der henvises til vederlagsfri fysioterapi, har samtidig et frit valg mellem at modtage vederlagsfri fysioterapi hos en praktiserende fysioterapeut eller i eventuelle kommunale tilbud i bopælskommunen eller i andre kommuner.

Myndighedsoverdragelsen af den vederlagsfrie fysioterapi til kommunerne har været medvirkende til, at der er flere forskellige parter på det fysioterapeutiske område, som skal kunne arbejde sammen til borgerens bedste. Det drejer sig om praksissektoren, Region Nordjylland, kommunerne, sygehusene mv.

Ændringen af Sundhedsloven i 2007 medførte også, at personer med progredierende lidelser er omfattet af den vederlagsfrie ordning. Der er således en gruppe patienter, som tidligere ikke havde adgang til ordningen og dermed vil efterspørgslen på fysioterapeutiske ydelser kunne stige fremadrettet.

Den samme gruppe patienter har ofte andre behandlings- og træningsbehov end patientgruppen med svært fysisk handicap, hvilket stiller krav til bl.a. faciliteter til holdtræning mv.

Udviklingen i udgifter og ydelser

Efterspørgslen efter fysioterapeutiske ydelser er stigende og ændrede behandlingsbehov, samt nye behandlingsmetoder præger udviklingen på det fysioterapeutiske område generelt.

I Region Nordjylland er efterspørgslen efter fysioterapeutiske ydelser således steget for både almen og vederlagsfri fysioterapi i perioden 2007 – 2009, som tabel 4 og 5 i kapitlet om Fysioterapi i Nordjylland også viser. Efterspørgslen efter almen fysioterapi steg gennemsnitligt med 3 %, mens efterspørgslen efter vederlagsfri fysioterapi gennemsnitligt steg med 12 % i perioden.

Udgifterne til almen og vederlagsfri fysioterapi er naturligt nok steget i samme periode – i alt 14. mio. kr., hvor stigningen har været størst for den vederlagsfrie fysioterapi med knap 11. mio. kr., mens udgifterne til den almene fysioterapi er steget med omkring 3 mio. kr.

I 2009 var den samlede gennemsnitlige udgift pr. sikrede for almen og vederlagsfri fysioterapi i Region Nordjylland 193 kr. som figur 4 i kapitlet om Fysioterapi i Nordjylland viser. Til sammenligning var den nationale gennemsnitlige udgift pr. sikrede 168 kr. I Region Nordjylland var den gennemsnitlige udgift pr. sikrede således 15 % højere end det nationale gennemsnit.

Vederlagsfri fysioterapi – udgifter og ydelser pr. behandlet person

Årsagen til den høje udgift pr. sikrede i Region Nordjylland er den vederlagsfrie fysioterapi, hvor Region Nordjylland i 2009 havde de højeste gennemsnitlige udgifter pr. behandlet person sammenlignet med de øvrige regioner. Udgiften pr. behandlet person var i Region Nordjylland 12.231 kr., hvilket var højere end det nationale gennemsnit, som var på 11.388 kr.

UDKAST

Som figur 8 viser, var det gennemsnitlige antal vederlagsfri ydelser pr. behandlet person i Region Nordjylland dog også højere end sammenlignet med de øvrige regioner. I Region Nordjylland var gennemsnittet 141 ydelser pr. behandlet person, mens det nationale gennemsnit var 131 ydelser. Kun i én anden region var det gennemsnitlige antal ydelser marginalt højere end i Region Nordjylland – nemlig 142 ydelser. I denne region var den gennemsnitlige udgift pr. behandlet person dog kun 11.904 kr.

Almen fysioterapi – udgifter og ydelser pr. behandlet patient

Udgifterne til almen fysioterapi er ikke steget i samme grad, som tilfældet er for den vederlagsfri fysioterapi, som figur 6 i kapitlet Fysioterapi i Nordjylland viser.

I 2009 havde Region Nordjylland således den næstlaveste udgift pr. behandlet person sammenlignet med de øvrige regioner. Udgiften i Region Nordjylland var 834 kr., mens den laveste udgift nationalt var 795. kr. pr. behandlet person, og højeste udgift var 881 kr. Det nationale gennemsnit var 848 kr.

I Region Nordjylland var det gennemsnitlige antal ydelser pr. behandlet person 26 ydelser, hvilket lægger sig op ad det nationale gennemsnit. Det højeste gennemsnitlige antal ydelser pr. behandlet person var 28 ydelser.

Ventetid

I praksissektoren er den gennemsnitlige ventetid for behandling for patienter med henvisning 7,5 dage.

Nedenstående oversigt viser den gennemsnitlige ventetid i den enkelte kommune, og er udregnet på baggrund af spørgeskemadata og derfor behæftet med en hvis usikkerhed.

Tablet 11. Den gennemsnitlige ventetid i praksissektoren for behandling for patienter med henvisning

Kommune	Gennemsnitlig ventetid
Brønderslev	9
Frederikshavn	4,5
Hjørring	3
Jammerbugt	12
Læsø	2
Mariagerfjord	9
Morsø	5
Rebild	4
Thisted	10
Vesthimmerland	8
Aalborg	11

Kilde: Spørgeskema data

Som det ses af oversigten er ventetiden for patienter med henvisning således begrænset. Den længste gennemsnitlige ventetid findes i Jammerbugt Kommune, men da patienterne frit kan vælge, hvor de ønsker at søge behandling, kan patienterne således eksempelvis søge til en nabo kommune, hvor ventetiden er lavere.

Ventetiden i kommunalt regi til træning efter Servicelovens § 86, Sundhedslovens § 140 og de vederlagsfrie tilbud i de kommuner, som har oprettet disse er ligeledes opgjort. Ventetiden til § 86 træning er gennemsnitligt op til 35 dage, mens ventetiden til § 140 træning er op til 17 dage i gennemsnit. På det vederlagsfrie område er ventetiden 0-7 dage i de kommuner, som har etableret egne tilbud hertil.

Det skal bemærkes, at ventetiden i kommunalt regi er en relativ størrelse. Ventetiden beror på en faglig vurdering af den enkelte patient og dennes konkrete problem. Dermed er ventetiden til patienter med akutte behov oftest begrænset til 0-5 dage mens patienter med mindre fysiologiske problemer har en længere ventetid.

Demografi

Den demografiske udvikling i Region Nordjylland er væsentlig i forhold til at kunne vurdere i hvilket omfang behovet for fysioterapeutiske ydelser vil stige i fremtiden. I Region Nordjylland var indbyggertallet således i 4. kvartal 2009 580.515 indbyggere. En befolkningsfremskrivning for regionen viser, at indbyggertallet i 2020 vil være steget til 583.101, hvilket må vurderes at være en beskeden stigning.

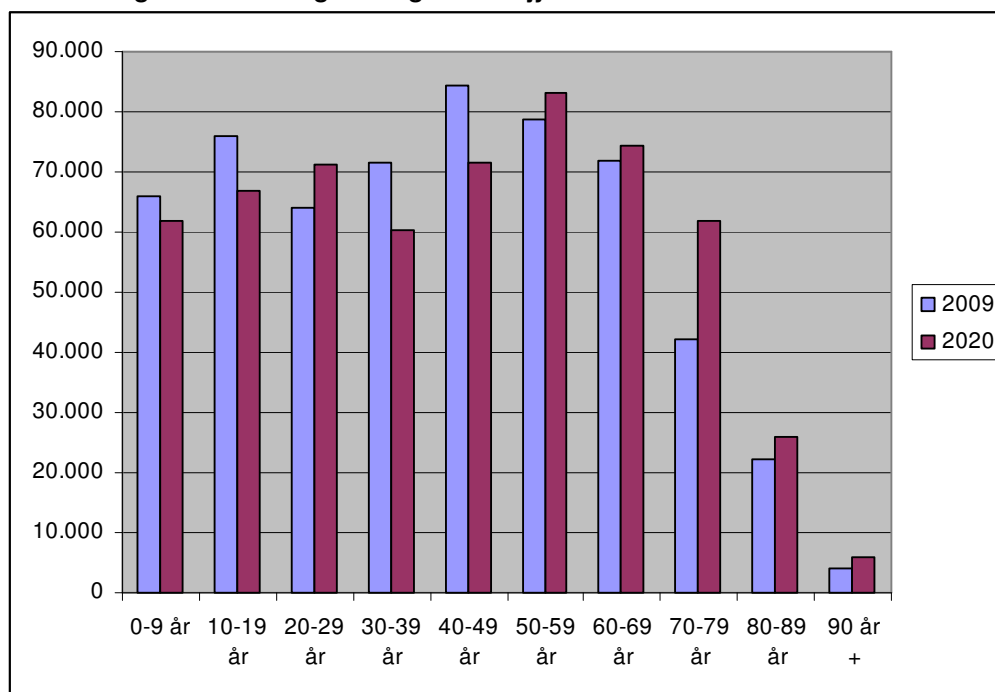
UDKAST

Befolkningssammensætningen ændrer sig imidlertid ganske markant frem til 2020, idet antallet af ældre stiger samtidig med at antallet af børn og unge falder. Netop befolkningssammensætningen har i særlig grad betydning i forhold til at kunne vurdere det fremtidige behov for fysioterapi.

Som figur 9 i kapitlet Fysioterapi i Nordjylland viser, tegner de 40-69årige sig overordnet for den største samlede efterspørgsel efter fysioterapi, dvs. både almen og vederlagsfri fysioterapi, med en samlet andel på 54 % af forbruget af fysioterapi ydelser. En nærmere gennemgang viser, at for almen fysioterapi er det gruppen af 40-49årige samt gruppen af 50-59årige, som tegner sig for den største efterspørgsel – i alt 40 procent, mens det for vederlagsfri fysioterapi er de 60-79årige, som udgør de største grupper – i alt 22 procent.

Nedenstående oversigt viser en befolkningsfremskrivning for Region Nordjylland, og som det ses, stiger antallet af personer over 50 år ganske markant. I 2020 er grupperne 50 – 79årige således steget med 26.599 personer. Men til gengæld vil gruppen af 40-49årige falde med 12.733 personer.

Tabel 12. Befolkningsfremskrivning for Region Nordjylland

Kilde: Danmarks Statistik

Frem til 2020 vil efterspørgselsmønsteret efter fysioterapeutiske ydelser jf. figur 11 og 12 i kapitlet Fysioterapi i Nordjylland således ændre sig, som følge af ændringerne i befolkningssammensætningen. Men den samlede efterspørgsel efter fysioterapeutiske ydelser, vil dog formentligt kun stige svagt, idet befolkningssammensætningen netop ændrer sig frem til 2020, som ovenstående figur viser. Stigningen i antallet af ældre vil således formentligt i nogen grad blive udlignet af et fald i de øvrige aldersgrupper, og dermed vil efterspørgslen efter fysioterapeutiske ydelser formentligt ikke ændre sig markant.

Det skal dog understreges, at denne vurdering af efterspørgslen alene vedrører efterspørgslen, som en ændret befolkningssammensætning vil bevirke. Der er således ikke tale om en vurdering af udviklingen for den generelle efterspørgsel efter fysioterapi, som påvirkes af mange andre faktorer udover befolkningssammensætningen, og som derfor kan være vanskelig at vurdere omfanget af.

Udfordringer og anbefalinger

Kvalitet

Formålet med et fælles plangrundlag er at sikre at tilrettelæggelsen af den fysioterapeutiske betjening i alle områder af regionen er koordineret og samordnet, herunder i forhold til andre sundhedsmæssige og sociale foranstaltninger og områder samt i forhold til kvalitetssikring.

Samarbejdsudvalget finder det væsentligt, at der er fokus på kvalitetsudvikling af de fysioterapeutiske tilbud i såvel privat som offentligt regi med henblik på at borgerne til stadighed kan modtage tilbud af høj kvalitet.

Kvalitetsarbejdet på det fysioterapeutiske område er forankret i Samarbejdsudvalget og i praksiskonsulentordningen i Nordjylland.

Fysioterapiområdet har undergået en forandring med ændring i myndighedsansvaret for specielt den vederlagsfrie fysioterapi, hvor kommunerne har fået mulighed for at etablere deres egne behandlingstilbud. Baggrunden for lovændringen var bl.a. at sikre en større grad af sammenhæng i patientforløbene og at borgerne modtager det korrekte tilbud. Dette øger behovet for dialog og samarbejde mellem de enkelte sektorer på området.

Kvalitetsudvikling forudsætter således dialog og samarbejde mellem såvel region, kommuner og privatpraktiserende fysioterapeuter.

Samarbejdsudvalget finder det væsentligt, at der i arbejdet med kvalitetssikring arbejdes med øget sammenhæng i patientforløb, herunder i forhold til forløb på tværs af sektorer. Det **anbefales** derfor at der i arbejdet med kvalitetsudvikling fokuseres på såvel kvalitet i selve behandlingen, der skal leve op til kliniske retningslinjer, best practice m.v. samt selve patientforløbet.

Samarbejdsudvalget **anbefaler** samtidig, at der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentation fra region, kommuner og praktiserende fysioterapeuter, der vil kunne arbejde med faglig og forløbsmæssig kvalitetsudvikling indenfor forskellige indsatsområder på fysioterapiområdet. Indsatsområderne kunne omhandle beskrivelser af den samlede tværfaglige, tværsektorielle og koordinerede indsats for de enkelte patientgrupper, beskrivelser af samarbejds- og kommunikationsflader mellem sektorerne, kvalificering af sammenhængende patientforløb mv. Praksiskonsulenten bør indgå i dette arbejde, ligesom der bør ske koordinering i forhold til faglig følgegruppe nedsat i medfør af sundhedsaftaler. Arbejdsgruppen bør endvidere inddrage erfaringer mv. fra de lokale dialogfora jf. nedenfor.

Det **anbefales** endvidere, at der med henblik på at styrke en sammenhængende og effektiv opgaveløsning i forhold til personer med varigt nedsat funktionsevne i de enkelte kommuner etableres formelle dialogfora mellem kommunerne og de praktiserende fysioterapeuter. Dette skal ske med henblik på at øge viden om hinandens behandlingstilbud, kompetencer, faciliteter og erfaringer m.v. Dette vurderes også at ville styrke kvaliteten af de enkelte fysioterapeutiske tilbud og de enkelte patientforløb samt bidrage til en bedre ressourceanvendelse.

Sådanne fora vil ligeledes kunne bidrage til øget samarbejde eksempelvis omkring specifikke patientgrupper (f.eks. børneområdet) i den enkelte kommune og på områder, hvor parterne kan udnytte hinandens ressourcer – eksempelvis i forhold til nye behandlingsmuligheder. Der vil i disse fora også med fordel kunne ske drøftelser om arbejdsdeling i forhold til patientgrupper, der eksempelvis kan have gavn af behandling i ét regi og træning i et andet regi.

Kvalitetsudviklingsarbejdet på det fysioterapeutiske område er en af de opgaver, som ligger i praksiskonsulentordningen. Denne ordning er delt mellem Region Nordjylland og de nordjyske kommuner. Samarbejdsudvalget ønsker, at praksiskonsulentordningen i Nordjylland i højere grad end tidligere skal være med til at understøtte udvikling, samarbejde, dialog og koordination mellem de forskellige sektorer på det fysioterapeutiske område. Region Nordjylland og de nordjyske kommuner er enige om, at **anbefales**, at det

UDKAST

undersøges nærmere, hvorvidt der som følge heraf kan ske en udvidelse af praksiskonsulentordningen i Nordjylland.

Samarbejdsudvalget lægger ud fra en kvalitetsmæssig betragtning vægt på, at fysioterapeuterne har mulighed for udvikling og sparring i såvel et monofagligt som et tværfagligt miljø. Derfor bør der, såfremt det ikke er i modstrid med den overordnede kapacitetsmæssige fordeling være muligt at fysioterapeuter nedsætter sig i klinikker af en vis størrelse eller i behandler-/sundhedshuse. Dette vil også være med til at sikre øget mulighed for en øget brug af holdtræning i og med det kan være medvirkende til at skabe det nødvendige grundlag for etablering af sådanne faciliteter.

Ud fra samme betragtning **anbefaler** samarbejdsudvalget, at der skabes mulighed for og arbejdes hen mod, at regionens mobile ydernetilbud tilknyttes klinikker, hvor det ikke er i modstrid med hensyn til geografisk fordeling af kapaciteten m.v., jf. nærmere under kapacitet.

De praktiserende fysioterapeuter er en del af det samlede sundhedsvæsen og det er derfor vigtigt, at de kan kommunikere og samarbejde optimalt med de øvrige sektorer. Det er et emne, som samarbejdsudvalget mener med fordel vil kunne drøftes i de lokale dialogfora. Samarbejdsudvalget mener endvidere, at det vil være hensigtsmæssigt, at der på nationalt plan arbejdes for en øget integration af de enkelte sektors IT-systemer.

Kapacitet

Serviceniveauet i praksissektoren i Region Nordjylland kan betegnes, som værende højt set i forhold til det øvrige land. Antallet af ydelser pr. patient ligger for både den almene og den vederlagsfri fysioterapi over landsgennemsnittet. Udgiftsniveauet pr. patient for den vederlagsfri fysioterapi ligger tilsvarende over landsgennemsnittet, mens det for den almene fysioterapi ligger på landsgennemsnittet. Ventetiden til fysioterapeutisk behandling og/eller træning er i praksissektoren begrænset til syv dage i gennemsnit.

Samarbejdsudvalget finder den nuværende kapacitet passende, og vurderer ikke, at der er behov for at ændre den samlede fysioterapeutiske kapacitet i praksissektoren. Det **anbefales** derfor, at der ikke sker ændringer i kapaciteten.

Det fremtidige kapacitetsbehov på fysioterapiområdet påvirkes af flere faktorer som den demografiske udvikling, herunder tilvæksten og sammensætningen af befolkningsgrupperne, ændrede behandlingsbehov, den nuværende og fremtidige lovgivningen på området, ændringer i diagnosegrupper, kriterier for adgang til fysioterapi, kronikerindsats og forebyggelsestiltag mv.

Behovet for fysioterapi er ikke statisk, hvorfor det kan blive nødvendigt at revurdere kapaciteten og placeringen heraf i regionen. Vurderingen skal ske i samarbejde mellem parterne på fysioterapiområdet. Det **anbefales**, at Samarbejdsudvalget midt i planperioden drøfter kapaciteten og dens geografiske placering.

Som beskrevet ovenfor har den nye lovgivning på fysioterapiområdet betydet, at personer med progredierende lidelser har fået adgang til vederlagsfri fysioterapi. Der er dog ikke umiddelbart nogen tegn på, at dette vil medføre en øget efterspørgsel efter fysioterapeutiske ydelser, eftersom denne patientgruppe allerede synes at modtage fysioterapeutisk behandling og aldrig har været ude af behandlingssystemet.

I forhold til den demografiske situation vil der i de kommende år ske en udvikling, hvor andelen af den ældre befolkning bliver større, hvilket kan indikere, at kapacitetsbehovet på det fysioterapeutiske område evt. vil stige. Der skal dog samtidig tages højde for, at der kommer til at ske et fald i antallet af børn, hvilket vil mindske den samlede stigning i efterspørgslen til en vis grad. Der kan dermed være en vis usikkerhed i at forudsige det fremtidige behov for fysioterapeutisk behandling ud fra demografien alene.

Udviklingen i kommunal fysioterapi over de sidste ti år, kombineret med kommunernes mulighed for at etablere egne tilbud har betydet, at den kommunale kapacitet har taget sig af en del af den stigende efterspørgsel på fysioterapeutiske ydelser frem til nu. Ventetiden til kommunal fysioterapeutisk behandling er begrænset til under 13 dage for områderne vedr. § 86 i serviceloven, § 140 i sundhedsloven og vederlagsfri fysioterapi

Spørgeskemaundersøgelsen blandt regionens kommuner viser, at flere kommuner overvejer på et tidspunkt at ville opjustere på fysioterapiområdet, herunder også på det vederlagsfrie område. Hermed vil kommunerne være rustet til at modtage en større del af en eventuelt stigende efterspørgsel.

Det **anbefales**, at Samarbejdsudvalget orienteres om væsentlige ændringer i den fysioterapeutiske kapacitet i kommunalt regi, forud for den planlagte ændring. Med "væsentlige ændringer i den fysioterapeutiske kapacitet" menes ændringer, som har en vedvarende konsekvens for hele eller dele af den i praksisplanens fastlagte kapacitet.

Den geografiske dækningsgrad er generelt god i Praksissektoren, men der kan være forskelle i kapaciteten indenfor regionen. I fire kommuner er der flere indbyggere pr. kapacitet end gennemsnittet er for Region Nordjylland. Samarbejdsudvalget skal efter forudgående ansøgning godkende:

- Flytning af praksis
- Oprettelse af satellitpraksis

Samarbejdsudvalget **anbefaler**, at der ved behandling af ansøgninger om flytning af praksis søges skabt en øget harmonisering af de geografiske forskelle i kapaciteten såvel mellem kommuner som i den enkelte kommune, hvis der måtte være behov herfor, ligesom der bør lægges vægt på forhold som handicapvenlige adgangsforhold m.v. samt tilgængelighed herunder infrastruktur og offentlig transport. Af øvrige forhold vil

UDKAST

der f.eks. kunne lægges vægt på muligheden for faglig sparring og udvikling samt muligheden for etablering af holdtræningsfaciliteter.

Samarbejdsudvalget **anbefaler**, at etableringen af behandler- og sundhedshuse og etableringen af fysioterapeutiske tilbud i disse understøttes via fleksibilitet. Samarbejdsudvalget vil ved ansøgning om flytning af kapacitet ind i et sådant behandler- eller sundhedshus lægge vægt på, at der ikke sker en ændring, som vil være i strid med ønsket om øget harmonisering af kapaciteten. En flytning – helt eller delvist – som vil rykke den geografiske dækning i området, vil således som udgangspunkt ikke kunne godkendes. Tilladelse til indflytning i et sådant hus vil derfor hovedsageligt blive givet til praksis, som allerede er geografisk placeret i nærheden af lokaliteten.

Samarbejdsudvalget **anbefaler** endvidere, at der gives mulighed for øget fleksibilitet f.eks. i form af mulighed opsplitning af klinikker og for etablering af satellitklinikker. Dette sker med henblik på at skabe muligheder for, at sikre dækning i områder, hvor det ellers, f.eks. på grund af lav befolkningstæthed, vil være vanskeligt at få etableret et fysioterapeutisk tilbud. Det er imidlertid væsentligt, at dette ikke er i modstrid med ambitionen om tilbud af høj faglig kvalitet, herunder muligheden for sparring og kvalitetsudvikling.

Der er i Region Nordjylland 4 mobile ydernumre (fysioterapeuter uden fast klinikadresse). Efter overenskomsten kan samarbejdsudvalget godkende, at et sådant mobilt ydernummer konverteres til ejerstatus med krav om tilknytning til en klinik i et bestemt geografisk område. Hvis ansøgningen imødekommes er klinikken forpligtet til at tilbyde hjemmebehandling, som dækker hele ydernummerets geografiske område.

Samarbejdsudvalget **anbefaler**, at der over tid sker en konvertering af den mobilfysioterapeutiske kapacitet. Dette bør ske ud fra følgende kriterier:

1. Der sker tilknytning til en klinik med ydernummer.
2. Klinikken skal ligge indenfor mobilfysioterapeutens hidtidige geografiske område.
3. Klinikken skal efter konverteringen stadig tilbyde hjemmebehandling i hele det hidtidige geografiske område.
4. Der skal være mulighed for faglig sparring på klinikken.

Bilag.

- A. Kommissorium for praksisplanen.
- B. Diagnoseliste for vederlagsfri fysioterapi.
- C. Antal ydelser til Individuel behandling og holdtræning i kommunerne.
- D. Klinikfaciliteter i praksissektoren.
- E. Andre fysioterapeutiske aktiviteter.
- F. Cases
- G. Spørgeskema til Praksissektoren.
- H. Spørgeskema til kommunerne.
- I. Supplerende spørgeskemaer til kommunerne.

A. Kommissorium for praksisplanen.

Kommissorium for udarbejdelse af praksisplan

Den seneste praksisplan for Nordjyllands Amt blev revideret i år 2000. Denne praksisplan repræsenterer således det fysioterapeutiske område som det så ud før kommunalreformen, hvor antallet af kommuner blev reduceret men samtidig også gjort større. Samtidig blev Nordjyllands Amt til Region Nordjylland.

De nye Thisted og Morsø Kommuner er indgået i Region Nordjylland fra det gamle Viborg Amt, samtidig med at dele af Vesthimmerland Kommune og Mariagerfjord Kommune tidligere lå i henholdsvis Viborg Amt og Aarhus Amt.

Siden er der sket flere forandringer af fysioterapiområdet herunder ændringer i organiseringen af den fysioterapeutiske behandling i forbindelse med kommunernes myndighedsovertagelse af den vederlagsfrie fysioterapi og kommunerne kan i denne sammenhæng også byde ind som leverandører af vederlagsfri fysioterapi.

Endelig er der også kommet nye behandlingsformer til, en ny målgruppe er kommet til og flere patienter gør brug af de fysioterapeutiske ydelser mv.

Til at udarbejde et udkast til ny praksisplan nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentation fra Region Nordjylland, de nordjyske kommuner samt repræsentanter for de praktiserende fysioterapeuter i Nordjylland.

Formålet med udarbejdelse af praksisplanen er, at medvirke til at skabe rammerne for den fysioterapeutiske indsats i regionen og samtidig at sikre koordineringen og samordningen af den fysioterapeutiske behandling således, at der sker en udvikling af denne på tværs af sektorerne.

Praksisplanen skal endvidere tage hensyn til andre sociale og sundhedsmæssige foranstaltninger samt den regionale og kommunale økonomi.

Arbejdsgruppens opgaver

Med udgangspunkt i det ovenstående, samt i overenskomsten på området kan der i praksisplanlægningen fokuseres på:

- Udvikling og kvalitetssikring af fysioterapeutpraksis i privat og kommunal regi.
- Sikring af tilgængelighed af fysioterapeutisk behandling/træning for borgerne.
- Tilgodese behovet for tilbud om fysioterapi til bevægelseshæmmede i alle lokalområder.
- Medvirke til at træning for så vidt muligt forgår på hold.
- Fremme, at der etableres en dialog på kommunalt niveau med de praktiserende fysioterapeuter om indholdet og omfanget af de fysioterapeutiske tilbud set i forhold til behovet, (og) kapacitet og valgmuligheder.
- Arbejde for at præcisere og optimere kommunikationen mellem sundhedssektorerne.
- Formidle viden om ændrede eller nye behandlingsregimer og strategier fra sygehusafdelinger til praksissektoren, samt udvikle mulighederne for erfaringsudveksling og gensidig faglig sparring.
- Fremme samarbejde og koordination mellem praktiserende fysioterapeuter og praktiserende læger samt relevante samarbejdspartnere i øvrigt.
- Praksiskonsulenten og dennes opgaver.

Praksisplanen skal udarbejdes med udgangspunkt i en praksisbeskrivelse af den eksisterende kapacitet i fysioterapeutpraksis. Formålet med dette er, at imødegå de nuværende og fremtidige udfordringer for fysioterapeutområdet. Beskrivelsen skal blandt andet indeholde:

- En beskrivelse af de faktuelle oplysninger om den nuværende fysioterapeutiske kapacitet og aktiviteter på tværs af sektorerne.
- Beskrivelser af antallet af praktiserende fysioterapeuter, heraf antal klinikejere, lejere, ansatte fysioterapeuter og fysioterapeuter uden fast klinikadresse.
- Redegørelser for fysioterapeuternes arbejdstid fordelt på kategorierne over/under 30 timer pr. uge jf. punkt 1.
- Redegørelser for antallet af fysioterapeutpraksis fordelt på praksisformer.

UDKAST

- Beskrivelser af tilgang og afgang af henholdsvis:
  - praktiserende fysioterapeuter, jf. pkt. 1
  - fysioterapeutpraksis fordelt på praksisformer
- Redegørelse for antallet praksisovertagelser.
- Beskrivelse af fysioterapeutklinikernes geografiske placering
- Beskrivelse af den geografiske placering og dækningsområde for så vidt angår fysioterapeuter uden fast klinikadresse.
- Redegørelse for adgangsforholdene for handicappede (bevægelseshæmmede) samt en beskrivelse af, om klinikernes indretning i øvrigt er handicapvenlig.
- Oversigt over de kommunale træningstilbud vedrørende vederlagsfri fysioterapi efter lægehenvielse, herunder kapacitet og målgrupper.
- En beskrivelse af de kommunale tilbud til vederlagsfri fysioterapi.
- En oversigt over de behandlingsfaciliteter, der med henblik på at tilbyde holdtræning til regionens handicappede borgere, kan stilles til rådighed for praktiserende fysioterapeuter.

Arbejdsgruppen består af:

Region Nordjylland.

Heidi Johannesen – fuldmægtig, Kontoret for specialydere og økonomi.

Jeppe Nonboe Kristensen – fuldmægtig, Kontoret for Folkesundhed og almen praksis.

Fysioterapeuter.

Kenneth Madsen – praktiserende fysioterapeut og medlem af Samarbejdsudvalget.

Preben Weller – praktiserende fysioterapeut og medlem af Samarbejdsudvalget.

Kommunale repræsentanter.

Dorthe B. Jakobsen – Aalborg Kommune.

Susanne Gaardbo Jensen – Hjørring Kommune.

Tommy Andersen – Fuldmægtig, det kommunale sekretariat for fysioterapi.

B. Diagnoseliste for den vederlagsfrie fysioterapi pr. 2008¹¹

1. Medfødte eller arvelige sygdomme

Neurologiske sygdomme (medfødte eller arvelige)

1A	Spastisk lammelse (cerebral parese)	
1B	Rygmarvsbrok (spina bifida)	
1C	Infantil hydrocephalus	
1D	Tuberøs sklerose	
1E	Neurofibromatosis Recklinghausen	P
1F	Hereditære ataksier og paraplegier, herunder Friedrichs ataksi	P
1G	Chorea Huntington	P
1H	Hereditære neuropatier	P
1I	Muskeldystrofi og andre medfødte eller arvelige muskelsygdomme	P
1J	Primær dystoni	P
1K	Andre medfødte eller arvelige sygdomme med motoriske handikap som fx adrenoleukodystrofi, Spielmeyer-Vogts syndrom, familiær amyloidose	P

Knogle-, led- og bindevævssygdomme (medfødte eller arvelige)

1L	Kongenit hofte luksation	
1M	Idiopatisk skoliose med Cobbs vinkel større end 20 grader	P
1N	Arthrogryposis multiplex congenita	P
1O	Arvelige bindevævssygdomme som fx osteogenesis imperfecta, Marfans syndrom, Ehlers Danlos syndrom, Morquios syndrom.	

Andre sygdomme (medfødte eller arvelige)

1P	Blødersygdom	
1Q	Cystisk fibrose	
1R	Hæmokromatose	P
1S	Primært lymfødem	P

¹¹ P i rækken til højre angiver om diagnosen hører under den progressive patientgruppe.

UDKAST

2. Erhvervede neurologiske sygdomme

2A	Følger efter hjerne-, rygmarvs- og hjernehindebetændelse (encephalitis, myelitis, meningitis)	
2B	Neurologiske komplikationer til AIDS	
2C	Følger efter poliomyelitis	
2D	Følger efter hjerneblødning (apoplexia cerebri incl. subarachnoidalblødning)	
2E	Følger efter andre kredsløbssygdomme i hjerne og rygmarv	
2F	Følger efter iskæmisk eller anoksisk hjerneskade	
2G	Parkinsons sygdom og andre sygdomme i hjernens basale ganglier	P
2H	Primære og sekundære dystonier, herunder torticollis spasmodica	P
2I	Dissemineret sklerose og andre demyeliniserende sygdomme	P
2J	ALS, amyotrof lateral sklerose	P
2K	Myastenia gravis	P
2L	Mono- og polyneuropatier og pleksopatier	P
2M	Hemi-, tetra-, og paraplegier	
2N	Hydrocefalus	
2O	Syringomyeli	P
2P	Følger efter hjerne- og rygmarvssvulster	

UDKAST

3. Fysiske handikap som følge af ulykke

3A	Hemi-, para - eller tetraplegi efter læsion af hjerne eller rygmarv	
3B	Større amputationer (som følge af ulykke)	
3C	Andre varige og omfattende lammelser (som følge af ulykke)	

4. Nedsættelse af ledfunktion og/eller muskelfunktion som følge af inflammatoriske gigtsygdomme

4A	Kronisk leddegigt (rheumatoid artrit)	P
4B	Psoriasisgigt	P
4C	Morbus Bechterew	P
4D	Kronisk polyarthritis fx som følge af LED, mb. Sjögren, mb. Reiter	P
4E	Sclerodermi	P

C. Klinikfaciliteter i praksis

Brønderslev Kommune		Frederikshavn Kommune		Hjørring Kommune		Jammerbugt Kommune	
M ² klinik faciliteter	Antal	M ² klinik faciliteter	Antal	M ² klinik faciliteter	Antal	M ² klinik faciliteter	Antal
0 - 99		0 - 99		0 - 99	2	0 - 99	
100- 199	2	100- 199	4	100- 199	1	100- 199	1
200- 299		200- 299	1	200- 299	2	200- 299	
300- 399	1	300- 399		300- 399	1	300- 399	1
400- 499	1	400- 499		400- 499	1	400- 499	
Over 500		Over 500	1	Over 500		Over 500	

Læsø Kommune		Mariagerfjord Kommune		Morsø Kommune		Rebild Kommune	
M ² klinik faciliteter	Antal	M ² klinik faciliteter	Antal	M ² klinik faciliteter	Antal	M ² klinik faciliteter	Antal
0 - 99		0 - 99		0 - 99		0 - 99	
100- 199	1	100- 199	4	100- 199		100- 199	
200- 299		200- 299	1	200- 299		200- 299	2
300- 399		300- 399	1	300- 399	1	300- 399	
400- 499		400- 499		400- 499		400- 499	
Over 500		Over 500		Over 500		Over 500	1

Thisted Kommune		Vesthimmerland Kommune		Aalborg Kommune	
M ² klinik faciliteter	Antal	M ² klinik faciliteter	Antal	M ² klinik faciliteter	Antal
0 - 99		0 - 99		0 - 99	1
100- 199		100- 199	2	100- 199	3
200- 299		200- 299	1	200- 299	1
300- 399	2	300- 399	1	300- 399	3
400- 499		400- 499		400- 499	3
Over 500	1	Over 500		Over 500	3

UDKAST

D. Andre fysioterapeutiske aktiviteter

Brønderslev Kommune		Frederikshavn Kommune		Hjørring Kommune	
Kompetencer	Klinikker der tilbyder aktiviteter	Kompetencer	Klinikker der tilbyder aktiviteter	Kompetencer	Klinikker der tilbyder aktiviteter
Patienter uden henvisning	4	Patienter uden henvisning	6	Patienter uden henvisning	2
Tilbud til virksomheder	2	Tilbud til virksomheder	4	Tilbud til virksomheder	1
§86	2	§86	1	§86	0
§140	4	§140	1	§140	0
Sundhedsfremmetilbud	4	Sundhedsfremmetilbud	3	Sundhedsfremmetilbud	3
Klinisk undervisning	2	Klinisk undervisning	1	Klinisk undervisning	1
Undervisning (CVU, aftenskole mv.)	1	Undervisning (CVU, aftenskole mv.)	1	Undervisning (CVU, aftenskole mv.)	0
APV	2	APV	2	APV	0
Ergonomisk vejledning	2	Ergonomisk vejledning	4	Ergonomisk vejledning	2
Forskning	0	Forskning	0	Forskning	0
Projektarbejde	2	Projektarbejde	0	Projektarbejde	0

UDKAST

Jammerbugt Kommune		Læsø Kommune		Mariagerfjord Kommune	
Kompetencer	Klinikker der tilbyder aktiviteter	Kompetencer	Klinikker der tilbyder aktiviteter	Kompetencer	Klinikker der tilbyder aktiviteter
Patienter uden henvisning	2	Patienter uden henvisning	0	Patienter uden henvisning	5
Tilbud til virksomheder	0	Tilbud til virksomheder	0	Tilbud til virksomheder	2
§86	0	§86	0	§86	2
§140	0	§140	0	§140	4
Sundhedsfremmetilbud	1	Sundhedsfremmetilbud	0	Sundhedsfremmetilbud	3
Klinisk undervisning	2	Klinisk undervisning	0	Klinisk undervisning	0
Undervisning (CVU, aftenskole mv.)	0	Undervisning (CVU, aftenskole mv.)	0	Undervisning (CVU, aftenskole mv.)	2
APV	0	APV	0	APV	3
Ergonomisk vejledning	0	Ergonomisk vejledning	0	Ergonomisk vejledning	3
Forskning	0	Forskning	0	Forskning	1
Projektarbejde	0	Projektarbejde	0	Projektarbejde	1

UDKAST

Morsø Kommune		Rebild Kommune		Thisted Kommune	
Kompetencer	Klinikker der tilbyder aktiviteter	Kompetencer	Klinikker der tilbyder aktiviteter	Kompetencer	Klinikker der tilbyder aktiviteter
Patienter uden henvisning	1	Patienter uden henvisning	1	Patienter uden henvisning	2
Tilbud til virksomheder	1	Tilbud til virksomheder	2	Tilbud til virksomheder	2
§86	0	§86	2	§86	1
§140	0	§140	2	§140	2
Sundhedsfremmetilbud	1	Sundhedsfremmetilbud	2	Sundhedsfremmetilbud	3
Klinisk undervisning	0	Klinisk undervisning	1	Klinisk undervisning	1
Undervisning (CVU, aftenskole mv.)	1	Undervisning (CVU, aftenskole mv.)	0	Undervisning (CVU, aftenskole mv.)	0
APV	0	APV	1	APV	0
Ergonomisk vejledning	1	Ergonomisk vejledning	1	Ergonomisk vejledning	0
Forskning	0	Forskning	0	Forskning	0
Projektarbejde	0	Projektarbejde	0	Projektarbejde	0

UDKAST

Vesthimmerland Kommune		Aalborg Kommune	
Kompetencer	Klinikker der tilbyder aktiviteten	Kompetencer	Klinikker der tilbyder aktiviteten
Patienter uden henvisning	3	Patienter uden henvisning	9
Tilbud til virksomheder	4	Tilbud til virksomheder	7
§86	0	§86	2
§140	1	§140	1
Sundhedsfremmetilbud	4	Sundhedsfremmetilbud	7
Klinisk undervisning	1	Klinisk undervisning	4
Undervisning (CVU, aftenskole mv.)	1	Undervisning (CVU, aftenskole mv.)	5
APV	3	APV	1
Ergonomisk vejledning	2	Ergonomisk vejledning	5
Forskning	0	Forskning	5
Projektarbejde	1	Projektarbejde	2

E. Cases vedr. fysioterapeutisk behandling og træning

E1. Svært fysisk handicap

Fysioterapien har til formål at forbedre, vedligeholde eller forhale forringelsen af funktioner. Fysioterapien skal rettes mod den aktuelle funktionsnedsættelse.

Tilbuddet om vederlagsfri fysioterapi til personer med svært fysisk handicap inkluderer personer, som opfylder alle følgende henvisningskriterier:

1. Personen har et svært fysisk handicap
2. Tilstanden er varig
3. Personen har en diagnose, som er omfattet af diagnoselisten

Udgangspunktet for Sundhedsstyrelsens vurdering af, om en patient har et svært fysisk handicap er følgende negative afgrænsning: En person, som kan klare sig selv indendørs i døgnets 24 timer uden hjælp eller hjælpemidler til den daglige personlige livsførelse, har ikke et svært fysisk handicap.

8-årige YY er født med rygmarvsbrok. I den første tid efter fødslen, gennemgik hun operationer i ryg og ben, som skulle stabilisere og sikre hende mest mulig førlighed. Under indlæggelse fik YY daglig fysioterapi i form af bl.a. udspænding af ben og træning af de virksomme muskler. Der er udtalte lammelser i benene: fødder og underben er helt uden muskelkraft; over knæ og hofte er der noget nedsat funktion/muskelkraft i højre ben og noget bedre i det venstre. Det er vigtigt at træne alle kroppens muskler, der ikke får den naturlige udfordring pga. lammelserne. Træningen er en blanding af kontant fysisk træning og pædagogiske tiltag. Fysioterapeuten er hos YY nogle gange upopulær pga. sine vedvarende krav. Noget forældrene er glade for at fysioterapeuten påtager sig, så de kan koncentrere sig om at være YY's mor og far.

YY har gennem årene fået tilpasset skinner og har gennem træning opnået en brugbar gangfunktion, dog grundigt støttet af en rollator. En del af tiden færdes YY i kørestol. Den samme fysioterapeut har været med i forløbet siden YY blev udskrevet fra sygehuset. Der har været talrige møder med sagsbehandlere, ergoterapeuter, pædagoger, lærere, forældre og andre, som er en del af YY's hverdag. Fysioterapeuten har i disse teammøder spillet en væsentlig rolle, da hun med sit grundige kendskab til YY, har kunne give kvalificerede bud på udfordringer og muligheder, som YY har kunnet gå efter.

Den daglige træning foregår nu i fritidsordningen, når YY har været i skole. Det har været muligt at holde YY i den lokale skole. Hun fungerer godt med kammeraterne, der synes helt at acceptere hendes fysiske handicap og tager hende med i leg, hvor det er muligt. YY har lært at bruge kroppens muligheder optimalt og udfordrer hele tiden skæbnen, når hun frygtløst løber efter bolden i skolegården. Benene er skæve, støttet af skinner og rollatoren er i vejen, når bolden skal hentes.

Så længe YY kan opnå bedre færdigheder, vil der være behov for vedvarende individuel træning. Træningsmængden vil dog gradvist kunne blive mindre, i takt med at YY bliver ældre og overtager ansvaret for egentræning.

Ved én gang ugentlig individuel behandling/træning, ekstra tillæg for tidskrævende indsats, afstandstillæg til fysioterapeuten og møder, telefonkonsultationer og kørsel i forbindelse med dette, er den årlige omkostning til YY's fysioterapi ca. 18-22.000 kr.

E2. Progressiv Sygdom

For denne gruppe er formålet specifikt at tilbyde vederlagsfri fysioterapi til personer som har funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom. Hensigten er at give mulighed for at personer i denne gruppe kan få fysioterapi tidligt i deres sygdomsforløb.

Tilbuddet om vederlagsfri fysioterapi til personer med funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom inkluderer personer, som opfylder alle følgende henvisningskriterier:

1. Personen har en funktionsnedsættelse som følge af en progressiv sygdom.
2. Tilstanden er varig
3. Personen har en diagnose, der er omfattet af diagnoselisten og som samtidig klassificeres som progressiv sygdom.
4. Diagnosen er stillet af sygehusafdeling eller speciallæge i neurologi, reumatologi eller andet relevant speciale

Det er aftalt, at den fysioterapeutiske indsats til denne persongruppe foregår på hold. Individuel fysioterapi er ikke udelukket, men skal være undtagelsen.

Såfremt lægen og fysioterapeuten er enige om, at patienten har behov for individuel fysioterapi, kan der som supplement til, eller i stedet for holdtræning, undtagelsesvis gives individuel fysioterapi. Behovet dokumenteres i en redegørelse - "undtagelsesredegørelse" udarbejdet af fysioterapeuten i forbindelse med modtagelse af henvisningen. Redegørelsen underskrives både af fysioterapeuten, patienten og lægen og sendes til samarbejdsudvalget.

43-årige XX har gennem de seneste 10 år haft sclerose. XX er lærer og har arbejdet i en årrække med kun ringe reduktion af timer i skolen. XX er flittig til at komme til holdtræning hos fysioterapeuten og tager sit ansvar for bevarelse af sine færdigheder og funktioner alvorligt. Uden aktiv indsats, ville XX ikke kunne bevare sit job. XX blev da også glad, da tilbuddet om vederlagsfri fysioterapi kom. Han har hidtil måttet betale for træningen af egen lomme.

Siden sommerferien er der sket en forringelse af XX's funktioner. I efteråret fik XX et nyt udbrud af sygdommen og var i en måned helt sat ud af spillet. Han var indlagt i en uges tid, hvor man konstaterede, at han var blevet ramt af et attack, efter der i flere år havde været ro i sygdommen. XX måtte i en periode have individuel træning, da han var for dårlig til at deltage i holdtræning. Nu er funktionerne gradvist vendt tilbage og XX er igen tilbage på holdet. Han arbejder ihærdigt på at blive bedre og genoptog i sidste uge jobbet med et par timer om dagen. Målet er at nå tilbage på det niveau, han var på før.

XX deltager normalt i holdtræning en gang om ugen. Holdet består udelukkende af scleroseramte, der for de flestes vedkommende har kendt hinanden gennem flere år. Der er en god holdånd. Der kæmpes for en fælles sag: at holde funktionerne intakte så længe som muligt. Det er god blanding af humor, opmuntring og godt gammeldags skæld ud, der er tonen i "værkstedet". Der arbejdes med træning på måtter, på store bolde, samt med spil, hvor man udfordrer hinandens færdigheder og forsøger at gøre den sure træning til en sjov oplevelse.

I perioder suppleres med træning i varmt vand. Det foregår i det kommunale varmtvadbassin, som klinikken lejer en gang om ugen. Tilbuddet er populært. Der kan trænes anderledes, end når det foregår på land. Vægtløsheden giver nye udfordringer og muligheder. Vandens modstand og det at man kan træne på benene over en længere periode er en stor gevinst for XX, der ellers hurtigt udtrættes, når benene skal bære hele kropsvægten og samtidig træne balance, styrke, koordination og udholdenhed.

En gange ugentlig træning suppleret med en ekstra gang bassintræning beløber sig til en samlet årlig udgift til fysioterapi på 6-9.000 kr.

E3. Low Back Pain

Patient henvist til udvidet lænderygdredning under LBP-projekt (low back pain)

52-årig kvinde henvist til udvidet lænderygdredning pga. lændesmerter med udstråling til højre balle og lår. Patienten er oprindelig uddannet sygehjælper, men har de senere år arbejdet som dagplejer. Havde for ca. 3 år siden problemer med sin ryg, der blev behandlet hos kiropraktor. Aktuelle symptomer opstod for ca. 3 mdr. siden i forbindelse med arbejde i foroverbøjnet stilling. Patienten har fået behandlinger x 9 hos kiropraktor med forbigående effekt.

Patienten udfylder inden iværksættelse af den fysioterapeutiske undersøgelse flg. Skemaer: Roland-Morris: angiver moderat nedsat funktionsniveau Ørebro-skema: angiver moderat til høj risiko for langvarig/kronificerende tilstand

Sygehistorien gennemgås og patienten undersøges gennem observationer og tests. Patienten beskriver klassiske symptomer for en udbuling på diskus: efter patienten har siddet nogen tid kommer der smerter ud i balle og ben. Når hun rejser sig fra siddende stilling, har hun besvær med at rette sig op. Symptomer i ryg og ben forstærkes. Efter nogen tids aktivitet letter symptomerne og hun kan fungere nogenlunde, indtil næste gang hun har siddet eller har bøjet sig fremover.

Ved tests af lænderyggens bevægeudslag, ses normal foroverbøjning og sidebøjning mod venstre. Sidebøjning mod højre og bagudbøjning er betydelig nedsat og forstærker symptomer. Før tests af gentagne bevægelser, har patienten symptomer på 5/10 på NRS (numerisk rangskala, hvor 0 er ingen smerter og 10 er værst tænkelige smerter). Gentagne foroverbøjninger øger smerterne, gentagne bagudbøjninger har ingen effekt. Det viser sig, at sideglidninger i lænden (svarende til sidebøjninger mod smertesiden) giver reduktion af smerterne. For at forfølge denne smertelindring, bringes patienten i liggende og der gives forstærket passiv sidebøjning ved hjælp fra traktionsbælte. Efter dette træk forsvinder symptomerne fuldstændig og patienten er umiddelbart smertefri (NRS: 0/10).

Testen bekræfter mistanken om udbuling af diskus med tryk på nerverod. Diskus kan replaceres. Det handler nu om at instruere patienten i øvelser til hjemmebrug, der kan bringe diskus på plads og hindre fornyet deplacering. Stående kan patienten ved venstre skulder mod væggen og benene placeret ca. ½ meter fra væggen, presse hoften ind mod væggen og dermed sidebøje ryggen mod højre. Ved at kombinere denne sideglidning med en let bagudbøjning, forsvinder de udstrålende symptomer fuldstændig.

Patienten instrueres i, at undgå at sidde med rund ryg (sammenfalden stilling) og i det hele taget at være opmærksom på, at ryggen holdes så ret som overhovedet muligt, for at forhindre diskus i at glide bagud igen. Til hjælp i siddende stilling udstyres patienten med lændepølle, der kan bruges i bilen, ved spisebordet og i den gode hvilestol. Undgå dyb lænestol, sofa og lange køreture i bilen. Aflast gerne lænden med at hvile i fremliggende stilling og gerne i "bananstilling" mod højre, som "lukker ned" for diskusudbuling.

Der aftales fornyet konsultation 2 dage senere, så patienten har en mulighed for at se, om hjemmeprogrammet fungerer og giver den ønskede effekt. Ved 2. konsultation har patienten fået det væsentligt bedre i benet. Symptomerne kan stadig vende tilbage, men forsvinder ret hurtigt, når hun gentager de forskrevne øvelser. Øvelserne gennemgås og det rigtige valg af øvelser bekræftes og der gives mindre korrektion mht. kraft og retning af øvelserne. Patienten gives desuden tape på ryggen, for at gøre hende opmærksom på, når ryggen bringes i en uhensigtsmæssig stilling.

Ved 3. konsultation har patienten helt styr på sine symptomer. Tapen har givet hende indblik i arbejdsstillinger som er uhensigtsmæssige i forhold til aktuelle rygproblem. Hun har profiteret godt af behandlingen og den forebyggende indsats. Hun anbefales at deltage i rygstabiliserende træning og har nu et effektivt redskab til at selvbehandle sit rygproblem med.

Afslutningsvis beskrives ovenstående i fyldigt brev til lægen, der således er orienteret om fysioterapeutens undersøgelse og udredning, samt anbefalinger for fremtidig intervention.

E4. Almen fysioterapi

Lægen kan henvise patienter med lidelser i bevægeapparatet til behandling hos fysioterapeut. Ved første konsultation undersøges patienten og et behandlings- og træningsforløb tilrettelægges. Der er en egenbetaling for patienten svarende til 61 % af fysioterapeutens honorar. De resterende 39 % betales af sygesikringen. Sygeforsikringen Danmark og en række andre forsikringer giver varierende tilskud til behandling, når patienten har henvisning fra læge.

X er 48 år, gift og har tre teenagebørn. Han har arbejdet som tømrer i 28 år; de sidste 18 år som selvstændig. X er aktiv i fritiden og er i god fysisk form.

For fire år siden fik X akutte smerter i højre skulder efter at have brugt sømpistol under bygningen af et tag. Symptomerne udviklede sig i løbet af 24 timer til kraftige smerter, som strålede ned i overarmen, og han kunne kun lige løfte armen ud fra kroppen. Smerterne var så kraftige om natten, at nattesøvnen blev forstyrret. Den akutte behandling var hvile og sygemelding fra jobbet i to uger kombineret med smertestillende og betændelsesdæmpende piller.

Behandlingen hjalp tilstrækkeligt til, at X kunne arbejde igen. Symptomerne kom alligevel tilbage efter cirka tre måneder, men nu føltes de mere som en let tandpine. Han fik efterhånden langvarige perioder med smerter og nedsat funktion, og det sidste år var han så plaget af smerter, at han begyndte at overveje omskoling. Efter samtale med sin praktiserende læge blev X overtalt til at prøve et mere systematisk behandlingsoplæg hos fysioterapeut, før eventuel kirurgi blev overvejet.

Nuværende sygehistorie

X har nu været sygemeldt i en måned på grund af smerter i højre skulder. Sygehistorien og den kliniske undersøgelse peger i retning af, at X lider af kronisk smertesyndrom, antageligt med en irritationstilstand i skulderens sener. X er nedtrykt og giver udtryk for, at han har mistet kontrollen over situationen. Han scorer højt på spørgeskemaer, hvori han udtrykker katastrofetanker vedrørende sin smerte og dysfunktion.

Fysioterapeuten foreslår, at X indleder et behandlingsforløb, hvor smertedæmpende behandling og dæmpning af lokal irritation bliver afprøvet. X behandles med ultralyd til senerne, samt behandlingsteknikker for at frigøre og påvirke senerne til afslapning, så den frie bevægelighed kan genvindes. Til bevægelsesdelen bruger fysioterapeuten teknikker, hvor skulderens naturlige bevægemønster arbejdes igennem og hjælpes i gang på passiv vis.

I forlængelse af det individuelle behandlingsforløb, tilbydes X medicinsk træningsterapi (MTT) på hold, hvor hver patient har et individuelt tilrettelagt træningsprogram. MTT er en speciel behandlingsform med veldefinerede kriterier.

X får gennem træningen en positiv oplevelse af, at aktive doserede øvelser kan gennemføres til trods for, at han til daglig har smerter og nedsat funktion. Fysioterapeuten er til stede i træningssalen, hvilket giver patient og fysioterapeut mulighed for tæt kommunikation vedrørende alle aspekter af behandlingen.

Efter 4 ugers intensiv træning genoptager X sit arbejde på deltid og efter endt behandling klarer han igen sit arbejde på fuld tid uden gener fra den tidligere overbelastede skulder. X har fået en god oplevelse med aktiv og intensiv træning af sin skadede skulder og han holder nu sin træning ved lige med træningselastikker. Fysioterapeuten har instrueret X i en række øvelser med elastik som et enkelt og effektivt træningsredskab.

F. Spørgeskema til Praksissektoren

Praksisplan for fysioterapiområdet

Spørgeskema

1. Stamoplysninger

Der ønskes oplysninger om ejere, ansatte samt lejere.

Angiv køn med M eller K.

Felterne ejer, lejer, ansat samt spørgsmålene om kapacitet afkrydses.

Stamoplysninger						Kapacitet		
	Køn	Alder	Ejer	Lejer	Ansatt	Over 30 timer	Under 30 timer	Uden kapacitet
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								

---

2. Hjemmebehandling

A. Yder klinikken hjemmebehandling:

Ja:___ Nej:___

B. Hvis ja, hvor ydes der hjemmebehandling (sæt kryds):

I eget hjem.....

På plejecenter.....

Andre institutioner.....

Hvilke plejecentre/institutioner (uddyb):

---

3. Andre fysioterapeutiske aktiviteter udover den overenskomstmæssige behandling/træning der tilbydes på klinikken

A: Tilbydes der andre fysioterapeutiske aktiviteter udover den overenskomstmæssige behandling/træning (sæt kryds):

Ja:___ Nej:___

B: Hvilke aktiviteter er der tale om (sæt kryds):

Patienter uden henvisning.....

Tilbud til virksomheder (virksomhedsordninger).....

Kommunal genoptræning:

- § 86.....

- § 140.....

UDKAST

- Sundhedsfremmetilbud (undervisning/træning).....
- Klinisk underviser.....
- Undervisning (CVU, aftenskole mv.).....
- APV.....
- Ergonomisk vejledning.....
- Forskning.....
- Projektarbejde.....
- Andet.....
- uddyb: _____

---

4. Brug af hjælpepersonale i klinikken

Hjælpepersonale omfatter i denne sammenhæng ikke fysioterapeuter, sekretærer samt rengøringspersonel.

A. Benytter klinikken sig af hjælpepersonale:

Ja:___ Nej:___

B. Hvis ja, hvilken slags hjælpepersonale benytter klinikken sig af (sæt kryds):

- Ergoterapeut.....
- Sygeplejerske.....
- Afspændingspædagog.....
- Studerende.....
- Ufaglært.....

- uddyb funktion: _____

Andet.....

- uddyb: _____

Spørgsmål C skal kun besvares, hvis der er svaret nej til spørgsmål A

C. Hvis klinikken på nuværende tidspunkter **ikke** benytter sig af hjælpepersonale, er der så planer om at tilknytte hjælpepersonale:

Ja: ___ Nej: ___

D. Hvis ja, hvilken slags hjælpepersonale er der planer om at tilknytte (sæt kryds):

Ergoterapeut.....

Sygeplejerske.....

Afspændingspædagog.....

Studerende.....

Ufaglært.....

- uddyb funktion: _____

_____

Andet.....

- uddyb: _____

_____

_____

---

5. Gennemsnitlig ventetid på behandling angivet i antal hverdage

A. Hvad er den gennemsnitlige ventetid på behandling for patienter med henvisning angivet i hverdage:

Gennemsnitlig ventetid: _____

---

6. Behandling af patienter på regionale institutioner

A. Hvor mange timer pr. uge bruges i gennemsnit til vederlagsfri behandling af patienter på regionale institutioner:

Timer pr. uge: _____

---

7. Behandling af patienter på kommunale institutioner

- A.** Hvor mange timer pr. uge bruges i gennemsnit til vederlagsfri behandling af patienter på kommunale institutioner:

Timer pr. uge: _____

---

8. Bassintræning

- A.** Yder klinikken bassintræning:

Ja:___ Nej:___

- B.** Hvor mange timer pr. uge bruges i gennemsnit på bassintræning:

Timer pr. uge: _____

- C.** Hvor ydes der bassintræning – angiv geografisk placering:

---

9. Klinikfaciliteter

- A.** Hvor mange kvadratmeter klinikfaciliteter råder klinikken samlet over:

Kvadratmeter: _____

- B.** Heraf træningsfacilitet (inkl. omklædning og bad)

Kvadratmeter: _____

- C.** Har klinikken adgang til eksterne træningsfaciliteter:

Ja:___ Nej:___

UDKAST

D. Er der overvejelser om at udvide træningsfaciliteterne:

Ja:____ Nej:____

E. Hvis ja, hvilke konkrete overvejelser er der om udvidelsen af træningsfaciliteterne (sæt kryds):

Tilbygning til eksisterende træningsfaciliteter.....

Leje af træningsfaciliteter.....

Andet.....

- hvilke

---

10. Klinikens spidskompetencer

A. Hvilke faglige spidskompetencer besidder klinikken:

	Erfaring (angiv antal år)	Hvor mange personer er kompetencen fordelt på	Seneste efteruddannelse (Angiv hvornår)	Seneste eksamen (Angiv hvornår)
Pædiatri (børn)				
Neurologi				
Gynækologi/ obstetrik				
Muskuloskeletal				
Psykiatrisk				
Rehabilitering/ Genoptræning				
Idrætsfysioterapi				
Geriatrici				
Sundhedsfremme/ forebyggelse				
Holdtræning				
Palliativ behandling				
Lymfødembehand- linger.				
Ultralydsskanning				
Akupunktur				
Indlægssåler				
Shockwave				

UDKAST

--	--	--	--	--

G. Spørgeskema til kommunerne.

Beskrivelse af kommunale tilbud ifm. udarbejdelse af praksisplan for praktiserende fysioterapeuter i Region Nordjylland.

Kommunens navn: _____

1.

Hvor mange fastansatte (ekskl. projektansatte) fysioterapeuter har kommunen i alt:

Antal fuldtidsansatte fysioterapeuter: _____

Antal deltidsansatte fysioterapeuter: _____

Antal årsværk - fysioterapeuter: _____

Hvor mange fastansatte ergoterapeuter har kommunen i alt:

Antal fuldtidsansatte ergoterapeuter: _____

Antal deltidsansatte ergoterapeuter: _____

Antal årsværk - ergoterapeuter: _____

Har kommunen ansatte fysioterapeuter i midlertidig projektansættelse:

Ja ____ Nej ____

Hvis ja, hvor mange: _____

Hvis ja, *beskriv projektet/projekterne på separat dokument.*

(I beskrivelsen skal indgå: Behandlings- og træningstilbud i forbindelse med projektet, målgruppen(erne) for projektet samt tidsrammen for projektet.)

2.

Er kommunen leverandør af lægehenvist vederlagsfri fysioterapi:

Ja ____ Nej ____

Har kommunen planer om, at blive leverandør af lægehenvist vederlagsfri fysioterapi:

Ja ____ Nej ____

3.

Tilbyder kommunen bassintræning i eget regi:

Ja ____ Nej ____

Hvis ja, hvor mange steder (antal): _____

UDKAST

Hvis ja, hvor mange timer ugentligt (antal): _____

Hvis nej, har kommunen planer om, at tilbyde bassintræning i eget regi:

Ja ____ Nej ____

Er der i kommunen offentlige varmtvandsbassiner/bassinfaciliteter (kommunale og selvejende), der stilles til rådighed/lejes af praktiserende fysioterapeuter?

Ja ____ Nej ____

4. **Kommunens øvrige fysioterapeutiske tilbud¹².**

	Antal fysioterapeutiske timer til sagsbehandling / administration (om ugen)	Antal fysioterapeutiske timer til træning / behandling (om ugen)	Antal fysioterapeutiske arbejdstimer i alt (om ugen)	ServiceLOVEN: § 86 arbejdstimer i alt (om ugen)	SundhedsLOVEN: § 140 arbejdstimer i alt (om ugen)	Specialrådgivning: Børneområdet arbejdstimer i alt (om ugen)	Andet
Kommunale fysioterapeuter ¹³ i alt							
Omfang af kommunernes aftaler med praktiserende fysioterapeuter i alt							
Aftaler med øvrige							

Har kommunen aftaler med praktiserende fysioterapeuter:

Ja ____ Nej ____

Har kommunen planer om, at etablere samarbejdsaftaler med praktiserende fysioterapeuter:

Ja ____ Nej ____

Har kommunen aftaler med andre udbydere af fysioterapeutisk behandling/træning:

Ja ____ Nej ____

Har kommunen planer om, at etablere samarbejdsaftaler med andre udbydere af fysioterapeutisk behandling/træning:

Ja ____ Nej ____

¹² I det sorte felt øverst til højre oplyses om antallet af fysioterapeutiske arbejdstimer i alt. I de røde felter oplyses andelen af disse timer fordelt på lovgivningsområder.

¹³ Hvis der indregnes ergoterapeut-kapacitet i ovenstående, bedes det noteret hvor meget.

UDKAST

5. Hvilke faglige spidskompetencer besidder de kommunale fysioterapeuter?

	Erfaring (antal år)	Hvor mange personer er kompetencen fordelt på	Seneste efteruddannelse (hvornår)	Seneste eksamen (hvornår)
Pædiatri (børn)				
Neurologi				
Gynækologi/obstetrik				
Muskuloskeletal				
Psykiatrisk				
Rehabilitering				
Idrætsfysioterapi				
Geriatrici				
Sundhedsfremme/ Forebyggelse				
Holdtræning				
Palliativ behandling				
Lymfeødembehandling				

6.
Geografisk placering af de fysioterapeutiske tilbud:

Fysioterapeutiske tilbud (angiv navn og adresse på tilbuddet)

Kommunale fysioterapitilbud efter lægehenviisning (angiv navn, adresse på tilbuddet)

7.
Er der etableret dialog mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter i kommunen vedr. fysioterapiområdet?

Ja ___   Nej ___

Er der etableret et fast dialogforum mellem kommunen og de praktiserende fysioterapeuter i kommunen vedr. fysioterapiområdet?

Ja ___   Nej ___

H. Supplerende spørgeskema til kommunerne.

Kommune: _____

1. Hvor mange **trænende** fysioterapeuter er der ansat i kommunen?

Antal fuldtidsansatte fysioterapeuter (opgør i antal) _____

Antal deltidsansatte fysioterapeuter (opgør i antal) _____

Omregnet til årsværk _____

Bemærkning:

2. Hvor mange **trænende** ergoterapeuter er der ansat i kommunen?

Antal fuldtidsansatte ergoterapeuter (opgør i antal) _____

Antal deltidsansatte ergoterapeuter (opgør i antal) _____

Omregnet til årsværk _____

Bemærkning:

3. Køber kommunen træningstimer hos:

Privatpraktiserende fysioterapeuter?

Ja____ Nej____

Øvrige leverandører (anden privat leverandør, andre kommuner osv.)?

Ja____ Nej____

Bemærkning:

UDKAST

4. Hvordan fordeler de fysioterapeutiske arbejdstimer sig?

	Antal fysioterapeutiske timer til sagsbehandling/ administration (om ugen)	Antal fysioterapeutiske timer til træning/behandling (om ugen)	Antal fysioterapeutiske timer til vederlagsfrie fysioterapi	Antal fysioterapeutiske timer i alt (om ugen)
Kommunale fysioterapeuter *				
Privatpraktiserende				
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)				

*Der skal ikke medregnes tid til eks. forflytningsvejledning, klinisk vejlederfunktion, kvalitetskonsulenttydelser, IT/ superbrugerfunktionsydelser, visitation, sundhedsfremme og rehabilitering, samarbejdsfora, personalemøder mv.

Bemærkning:

5. Hvordan fordeler de fysioterapeutiske arbejdstimer sig efter lovgivningsområde?

	ServiceLOVEN - § 86	SundhedsLOVEN - § 140	Børneområdet (§ 44, § 86, § 140)	Vederlagsfri fysioterapi
Kommunale fysioterapeuter				
Privatpraktiserende				
Øvrige (anden privat leverandør, kommune mv.)				

Bemærkning:

UDKAST

6. Hvor mange personer har kommunen ansat, som arbejder indenfor og/eller med de følgende arbejdsområder (angiv i boksen nedenfor i rene antal – ikke i forhold til teams eller andre organiseringer).

Pædiatri	
Neurologi	
Gynækologi/obstetrik	
Muskuloskeletal	
Psykiatrisk	
Rehabilitering	
Idrætsfysioterapi	
Geriatrici	
Sundhedsfremme/ Forebyggelse	
Holdtræning	
Palliativ behandling	
Lymfædembehandling	

Bemærkning:

7. Tilbyder kommunen bassintræning?

Ja _____

Nej _____

Bemærkning:

7.1. Ejer kommunen et varmtvandsbassin?

Ja _____

Nej _____

Hvis ja, hvor mange _____

Bemærkning:

7.1.2. Hvis ja i 6.1 kan praktiserende fysioterapeuter få mulighed for at leje sig ind her?

Ja _____

Nej _____

Bemærkning:

7.2. Er der i kommunen selvejende institutioner med varmtvandsbassin?

Ja ____

Nej ____

Hvis ja, hvor mange _____

Bemærkning:

7.2.1 Hvis ja i 6.2 kan praktiserende fysioterapeuter få mulighed for at leje sig ind her?

Ja _____

Nej _____

Bemærkning:

UDKAST